

ΑΓΟΡΟΥ ΜΑΡΙΑ
Σπουδάστρια του τμήματος
Χρηματοοικονομικής και Ελεγκτικής
Του ΤΕΙ Καλαμάτας

**Ασφάλιση αστικής ευθύνης
προϊόντος, αστικής ευθύνης χώρου,
αστικής ευθύνης εργοδότη.**

ΙΩΑΝΝΙΝΑ, ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2006

Πίνακας περιεχομένων

ΠΡΟΛΟΓΟΣ	4
ΓΕΝΙΚΑ ΠΕΡΙ ΑΣΤΙΚΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ	5
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο	10
ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΚΑΛΥΨΕΙΣ ΚΑΙ ΕΞΑΙΡΕΣΕΙΣ	10
ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΚΑΛΥΨΕΙΣ	11
ΕΞΑΙΡΕΣΕΙΣ	13
ΕΠΕΚΤΑΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΚΑΛΥΨΗ	20
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο	24
ΟΡΙΑ ΚΑΛΥΨΕΩΝ ΚΑΙ ΟΡΟΙ ΣΥΜΒΟΛΑΙΩΝ	24
ΑΣΦΑΛΙΣΤΗΡΙΟ ΣΥΜΒΟΛΑΙΟ	25
ΟΡΙΑ ΕΥΘΥΝΗΣ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ	26
ΠΛΗΡΩΜΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΩΝ	27
ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΣ	28
ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΑ ΟΡΙΑ ΙΣΧΥΟΣ	28
ΑΠΑΛΛΑΓΕΣ	30
ΤΙΜΟΛΟΓΗΣΗ	31
ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΤΙΜΟΛΟΓΗΣΗΣ	31
ΟΡΙΑ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΗΣ	33
ΠΟΛΛΑΠΛΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ	34
ΛΥΣΗ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ	35
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο	36
ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΙ ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΑΣΦΑΛΙΣΤΕΙ ΚΑΙ ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΖΗΜΙΕΣ	36
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4^ο	44
ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΩΝ ΚΛΑΔΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΑΣΤΙΚΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ	44
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5^ο	53
ΤΡΟΠΟΣ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΖΗΜΙΩΝ	53
ΠΗΓΕΣ ΖΗΜΙΩΝ	54

ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΤΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ	55
ΑΝΑΓΓΕΛΙΑ ΚΑΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΖΗΜΙΩΝ	56
ΔΙΑΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΖΗΜΙΩΝ	58
ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ	59
ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΗ ΠΡΑΓΜΑΤΟΓΝΩΜΟΣΥΝΗ	59
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΛΗΠΤΗ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΗ	60
<u>ΕΠΙΛΟΓΟΣ</u>	<u>62</u>
ΠΡΟΟΠΤΙΚΗ ΚΑΙ ΜΕΛΛΟΝΤΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΠΟΥ ΘΑ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΟΥΝ ΟΙ ΚΛΑΔΟΙ.	63
<u>ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ</u>	<u>65</u>
<u>ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ</u>	<u>66</u>

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Γενικά περί αστικής ευθύνης

Η ασφάλιση αστικής ευθύνης εμφανίστηκε στις αρχές του 19^{ου} αιώνα. Άρχισε ως ασφάλιση ευθύνης των οχημάτων, σιδηροδρόμων, εργοδοτών για εργατικά ατυχήματα στα αναπτυγμένα Ευρωπαϊκά κράτη, Γερμανία, Γαλλία, Ιταλία, Αγγλία και αργότερα κάλυψε τα μεγάλα εργοστάσια, τους εξειδικευμένους επαγγελματίες και τις οργανωμένες ιδιωτικές επιχειρήσεις, ανάλογα πάντα με τα προβλήματα που εδημιουργούνται.

Η ανάγκη ασφαλιστικής κάλυψης γίνεται όλο και πιο επιτακτική στις μέρες μας, αφού τα προβλήματα που ανακύπτουν είναι πολύ πιο μεγάλα και πολύπλοκα κάτω από τις υπάρχουσες οικονομικές συνθήκες.

Ο όρος “Γενική Αστική Ευθύνη”, περιλαμβάνει κάθε ασφαλιστήριο, που καλύπτει αστική ευθύνη επιχειρήσεων, αστική ευθύνη παραγωγής προϊόντων και επαγγελματική αστική ευθύνη. Εξαιρείται η εκ τροχαίων ατυχημάτων αστική ευθύνη, η οποία υποχρεωτικά και με νόμο ασφαλιζεται από τον κλάδο αυτοκινήτων.

Η ασφάλιση που προστατεύει το ιδιόκτητο ακίνητο από ζημιές εκ διαφόρων αιτιών ή η ασφάλιση προσωπικών ατυχημάτων αναφέρονται μόνο στις σχέσεις δύο ατόμων, του ασφαλιστή και του ασφαλιζόμενου, ο οποίος θα αποζημιωθεί, σε περίπτωση που η περιουσία του υποστεί ζημιά ή θα του χορηγηθούν οι καλυπτόμενες παροχές από το ασφαλιστήριό του προσωπικών ατυχημάτων, στην περίπτωση που υποστεί ένα ατύχημα.

Σε αντίθεση με τα πιο πάνω, στην ασφάλιση αστικής ευθύνης υπάρχει μία τριγωνική σχέση μεταξύ του ασφαλιστή του ασφαλιζόμενου και του τρίτου. Τρίτος θεωρείται αυτός που υπέστη τη ζημιά, και ο οποίος πρέπει να αποζημιωθεί και απαιτεί την επανόρθωση της ζημιάς που υπέστη. Είναι δηλαδή εκείνος που ζημιώθηκε και δικαιούται αποζημίωση λόγω ζημιάς που του προξένησε ο ασφαλιζόμενος.

Σε αντίθεση με τον κλάδο αυτοκινήτων, ο ασφαλιστής γενικής αστικής ευθύνης δεν οδηγείται απ’ ευθείας στο δικαστήριο, αλλά βοηθά και υποστηρίζει τα συμφέροντα του ασφαλιζόμενου, είτε υποστηρίζοντας αυτόν δικαστικά, εκκαθαρίζοντας έτσι τις ζημιές στο όνομα του ασφαλιζόμενου, είτε πληρώνοντας για λογαριασμό του την αποζημίωση,

που ορίζεται από το δικαστήριο ή που συμφωνείται εξώδικα μεταξύ ασφαλιστή- ασφαλιζομένου και ενάγοντα, δηλαδή ζημιωθέντα τρίτου.

Ο ασφαλιστής πληρώνοντας για τις ζημιές προσφέρει στον ασφαλιζόμενο επιπλέον υπηρεσίες (στην περίπτωση που ο ασφαλιζόμενος είναι υπαίτιος μιας ζημιάς), οι οποίες μπορούν να συνοψισθούν στις εξής ενέργειες:

1. Ερευνά την αιτία της ζημιάς εξετάζοντας τους συνθήκες που οδήγησαν σ' αυτή.
2. Εξετάζει με λεπτομέρεια, αν ο ασφαλιζόμενος είναι υπεύθυνος σύμφωνα με τη νομοθεσία που ισχύει (Αστικός Κώδικας και τυχόν τους διατάξεις).
3. Δεν αποδέχεται ζημιά και αναλαμβάνει όλα τα έξοδα για την προσφυγή στα δικαστήρια και το δικαστικό αγώνα, στην περίπτωση που ο ασφαλιζόμενος δεν είναι υπεύθυνος σύμφωνα με το νόμο, δηλαδή η ευθύνη του δεν αναγνωρίζεται από τον νόμο.
4. Αποζημιώνει τον ζημιωθέντα, αν αυτός πρέπει να αποζημιωθεί, με την προϋπόθεση ότι το ασφαλιστήριο του ασφαλιζομένου –και ζημιωθέντα σ' αυτή την περίπτωση- καλύπτει την προκληθείσα ζημιά. Θα πρέπει πάντοτε να λαμβάνεται υπόψη ότι μόνο η αστική ευθύνη του ασφαλιζομένου η προβλεπόμενη από τον νόμο καλύπτεται με το ασφαλιστήριο της αστικής ευθύνης και βέβαια με τους όρους και περιορισμούς του.

Σύμφωνα με το άρθρο 6, Ν. 2251/1994 (που ενσωματώνει την Οδηγία 85/374/EK), όπως ισχύει σήμερα, ο παραγωγός ευθύνεται για κάθε ζημιά που οφείλεται σε ελάττωμα του προϊόντος του. Η ευθύνη αυτή είναι ειδική, δεν επηρεάζει τυχόν ευθύνη του παραγωγού με τις γενικές διατάξεις.

π.χ. από αδικοπραξία, κατά την οποία εξάλλου θα κριθούν αποκλειστικά τυχόν ικανοποίηση ηθικής βλάβης και οδύνη λόγω θανάτου.

Ως παραγωγός θεωρείται, όποιος κατασκευάσει ένα προϊόν ή ένα συστατικό του τελικού προϊόντος καθώς και κάθε πρόσωπο που εμφανίζεται ως παραγωγός του προϊόντος επιθέτοντας σε αυτό την

επωνυμία, το σήμα ή άλλο διακριτικό του γνώρισμα. Εξάλλου, όποιος εισάγει στην Ευρωπαϊκή Ένωση ένα προϊόν για πώληση, χρηματοδοτική ή απλή μίσθωση ή άλλης μορφής διανομής στα πλαίσια της επαγγελματικής εμπορικής του δραστηριότητας, ευθύνεται όπως ο παραγωγός. Όταν η ταυτότητα του παραγωγού είναι άγνωστη, κάθε προμηθευτής του προϊόντος θεωρείται παραγωγός, εκτός αν μέσα σε εύλογο χρόνο ενημερώσει τον καταναλωτή για την ταυτότητα του παραγωγού ή εκείνου που του προμήθευσε το προϊόν.

Ως προϊόντα, ο νόμος εννοεί όλα τα κινητά ή ακίνητα πράγματα που προορίζονται για κατανάλωση, είτε είναι αυτόνομα είτε συστατικά ή παραρτήματα άλλου προϊόντος, είτε είναι ενσωματωμένα σε άλλο προϊόν ή όχι. Προϊόντα θεωρούνται επίσης οι φυσικές δυνάμεις, ιδίως το ηλεκτρικό ρεύμα και η θερμότητα, όταν περιορίζονται σε ορισμένο χώρο.

Ελαττωματικό, κατά την έννοια του νόμου, είναι το προϊόν, αν δεν παρέχει την εύλογα αναμενόμενη ασφάλεια με βάση του είδους του, τη χρησιμότητά του, τη σύστασή του, τον ενδεχόμενο ή συνηθισμένο τρόπο χρησιμοποίησής του, λαμβανομένων υπόψη τυχόν ειδικών συνθηκών.

Το ασφαλιστήριο αστικής ευθύνης προϊόντος καλύπτει την ευθύνη του ασφαλιζομένου για απαιτήσεις τρίτων συνέπεια σωματικής βλάβης ή υλικής ζημιάς που αυτοί υπέστησαν και που οφείλεται σε ελάττωμα προϊόντος το οποίο πούλησε, προμήθευσε, κατασκεύασε, επισκεύασε, τροποποίησε ή επεξεργάστηκε ο ίδιος ή οι προστεθέντες του. Στην κάλυψη περιλαμβάνονται και τα δικαστικά έξοδα και δαπάνες για την απόκρουση αξιώσεων των τρίτων.

Ως σωματική βλάβη εννοείται και/ή ο θάνατος, ασθένεια ή νόσος οποιουδήποτε προσώπου που θα επέλθει οποτεδήποτε και που θα είναι συνέπεια των πιο πάνω εφόσον τα περιστατικά αυτά συμβούν κατά τη διάρκεια ισχύος του ασφαλιστηρίου.

Ως υλική ζημία εννοείται ή απώλεια κατοχής ή ελέγχου ή πραγματική ζημία σε ενσώματα περιουσιακά στοιχεία τρίτου. Βλάβη ή καταστροφή περιουσιακών στοιχείων που θα συμβεί στη διάρκεια της ισχύος του ασφαλιστηρίου. Απώλεια της χρήσης περιουσιακών στοιχείων που δεν έπαθαν ζημία ή δεν καταστράφηκαν, με τον όρο όμως ότι η απώλεια αυτή της χρήσης τους προξενήθηκε από συμβάν που έγινε κατά τη διάρκεια της ισχύος του ασφαλιστηρίου.

Για την παρεχόμενη ασφαλιστική ως προϊόν θεωρείται κάθε κινητό, ακόμα και εάν είναι ενσωματωμένο σε άλλο κινητό ή ακίνητο. Δεν

καλύπτονται τα τρόφιμα και τα ποτά που παρέχονται από τον ασφαλιζόμενο στους υπαλλήλους του ως προνόμιο του προσωπικού.

Είναι δυνατόν η κάλυψη να παρέχει με βάση τη συμβαινούσα ζημία (occurrence policy). Καλύπτονται ζημιές που συνέβησαν κατά τη διάρκεια του συμβολαίου ανεξάρτητα από την ημερομηνία αναγγελίας της ζημίας.

Ζημιές που απορρέουν από μια κοινή γενεσιουργό αιτία θεωρούνται ως ένα περιστατικό.

Το ελάττωμα του προϊόντος μπορεί να οφείλεται σε ελαττωματικό σχεδιασμό (faulty design), σε λάθος κατά την παραγωγική διαδικασία (manufacturing defect) ή σε λανθασμένες ή ασαφείς οδηγίες χρήσης ή αμέλεια προειδοποίησης (failure to advise or failure to warn).

Η ασφαλιστική κάλυψη των λαθών στην παραγωγική διαδικασία θεωρήθηκε πάντα αυτονόητη, πράγμα που δε συνέβη και με τις άλλες περιπτώσεις ελαττωματικότητας. Ανάλογα με την επικινδυνότητα και τον τύπο του προϊόντος είναι δυνατόν ο ασφαλιστής να μην θελήσει να καλύψει το λάθος σχεδιασμό ή την ορθότητα και πληρότητα των οδηγιών.

Λήπτης της ασφάλισης, είναι εκείνος που ζητά με πρότασή του και συνομολογεί με την εταιρία, με βάση του όρους του ασφαλιστηρίου, την σύναψη της ασφάλισης και που οφείλει να καταβάλει το ασφαλιστήριο (αντισυμβαλλόμενος).

Ασφαλιζόμενος ή ασφαλισμένος, είναι το πρόσωπο για λογαριασμό του οποίου συνομολογείται η ασφάλιση, και μπορεί να είναι είτε ο ίδιος ο λήπτης της ασφάλισης είτε άλλος.

Απαλλαγή, είναι το πρώτο ποσό κάθε ζημίας, το ύψος του οποίου προσδιορίζεται στο ασφαλιστήριο και από την καταβολή του οποίου απαλλάσσεται η εταιρία.

Συμβάν, σημαίνει ατύχημα. Σαν ατύχημα θεωρείται και η συνεχής και κατ' επανάληψη έκθεση σε ορισμένες συνθήκες από τις οποίες προήλθε θάνατος, ή σωματική βλάβη ή υλική ζημία που δεν αναμενόταν και δεν προκλήθηκε από τον ασφαλιζόμενο.

Τρίτος, είναι κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που δεν έχει εργασιακή, εταιρική ή σχέση μίσθωσης έργου με τον ασφαλιζόμενο, δεν

ενεργεί με οποιοδήποτε τρόπο για λογαριασμό του και ο βαθμός συγγένειάς του με τον ασφαλιζόμενο είναι μεγαλύτερος από τρίτο.

Παθών, είναι ο οποιοσδήποτε τρίτος που ζημιώθηκε.

Κεφάλαιο 1^ο

Ασφαλιστικές καλύψεις και εξαιρέσεις

Ασφαλιστικές καλύψεις

Οι σύγχρονες επιχειρήσεις λειτουργούν σε πιεστικές, ανταγωνιστικές και ολοένα πιο απαιτητικές συνθήκες και αγορές. Το νομοθετικό, κοινωνικό, οικονομικό και τεχνολογικό περιβάλλον στο οποίο λειτουργούν, καθορίζει την αναγκαιότητα και το εύρος της κάλυψης της Αστικής Ευθύνης Προϊόντος.

Η παγκοσμιοποίηση των αγορών αυξάνει ακόμα περισσότερο την ανάγκη της μετακύλισης του κινδύνου δηλαδή της ευθύνης από τον οποιονδήποτε ασφαλιζόμενο σε μια αξιόπιστη ασφαλιστική εταιρία.

Η ασφαλιστική κάλυψη πρέπει να είναι ξεκάθαρη όσον αφορά σε κάποιες θεμελιώδεις έννοιες. Έτσι, ένα τέτοιο ασφαλιστήριο συμβόλαιο καλύπτει πάντα κατ' αρχήν την ευθύνη του ασφαλιζομένου για σωματικές βλάβες, θάνατο ή/και υλικές ζημιές που προκλήθηκαν σε τρίτους από την χρήση και κατανάλωση ελαττωματικών προϊόντων.

Το ασφαλιστήριο αστικής ευθύνης καλύπτει τον ασφαλιζόμενο κατά των συνεπειών της εξ αδικοπραξίας αστικής του ευθύνης, όπως αυτή προβλέπεται από τον αστικό κώδικα αλλά δεν καλύπτει την ποινική ευθύνη του ασφαλιζομένου.

Το ασφαλιστήριο καλύπτει όλες τις μορφές αστικής ευθύνης τις προβλεπόμενες από τον νόμο, όπως π.χ. αστική ευθύνη οφειλόμενη σε αμέλεια, (όταν ο ασφαλιζόμενος είναι υπαίτιος της προκληθείσας σε τρίτο σωματικής βλάβης ή υλικής ζημίας). Μπορεί να συμπεριλάβει την αστική ευθύνη την οφειλόμενη σε αυστηρή ερμηνεία διάταξης νόμου, (χωρίς να λαμβάνεται υπόψη, αν και πόσο είναι υπεύθυνος ο προξενήσας σωματική βλάβη ή υλική ζημία) και να αποζημιώσει το ζημιωθέντα τρίτο.

Μπορεί να καλύψει την αστική ευθύνη για ατυχήματα ή ζημιές προκαλούμενες ακουσίως από τους υπαλλήλους κάποιου εργοδότη ή άλλους εργαζόμενους για λογαριασμό του.

Σε καμία περίπτωση το ασφαλιστήριο δεν καλύπτει ατυχήματα ή ζημιές προκαλούμενες εκουσίως ή σκοπίμως από τον ασφαλιζόμενο ή τα πρόσωπα που βρίσκονται στην υπηρεσία του.

Υπάρχουν τρία είδη ζημιών που μπορούν να ασφαλιστούν από ένα ασφαλιστήριο γενικής αστικής ευθύνης:

- a) Σωματική βλάβη τρίτου,
η οποία καλύπτει θάνατο, ατύχημα, ασθένεια συνέπεια ατυχήματος. Δεν καλύπτει μη σωματικές βλάβες όπως δυσφήμιση ή συκοφαντία.
- b) Υλικές ζημιές τρίτων από το ίδιο το συμβάν,
νομικά ο όρος ‘υλικές’ έχει μια πολύ εκτεταμένη έννοια και μπορεί να περιλαμβάνει αξίες, όπως δικαιώματα, ενδιαφέροντα και συμφέροντα. Αυτές οι ασώματες περιουσιακές αξίες, όπως δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας, διπλώματα ευρεσιτεχνίας, δικαιώματα σχεδίων, εμπορικά σήματα και διακριτικοί τίτλοι, δεν αναγνωρίζονται ως φυσικές ή υλικές περιουσιακές αξίες.

Παρ’ όλο που ο όρος “υλικές ζημιές” συνήθως δεν ερμηνεύεται, δηλαδή δεν αναλύεται στο ασφαλιστήριο, η τάση που επικρατεί είναι να νοούνται με την έννοια αυτή ως υλικές ζημιές, μόνο οι ζημιές σε περιουσιακά στοιχεία και να μην καλύπτονται οι πιο πάνω αναφερθείσες ασώματες, δηλαδή άυλες περιουσιακές αξίες.

- c) Οικονομική ζημιά,
που προκύπτει σε συνδυασμό με τη σωματική βλάβη ή που απορρέει από την υλική ζημιά ή απώλεια. Θεωρείται τμήμα της σωματικής βλάβης και υλικής ζημιάς, ως επακόλουθη απώλεια προκύπτουσα ή οφειλόμενη στις ως άνω αιτίες. Η χαρακτηριζόμενη ως “καθαρή οικονομική ζημιά” που δεν προκύπτει ή δεν προέρχεται από σωματική βλάβη ή ζημιά ως επακόλουθη απώλεια, δεν καλύπτεται από το ασφαλιστήριο, εκτός αν ρητά και με σαφήνεια διευκρινίζεται, ποια περίπτωση της καθαρής οικονομικής ζημιάς θεωρείται πρόσθετη κάλυψη από το ασφαλιστήριο.

Το ασφαλιστήριο αστικής ευθύνης προϊόντων καλύπτει την ευθύνη του ασφαλιζόμενου για σωματικές βλάβες ή υλικές ζημιές τρίτου, που οφείλονται σε ελαττωματικά προϊόντα που πουλήθηκαν ή διατέθηκαν ή τροποποιήθηκαν ή συντηρήθηκαν από τον ασφαλιζόμενο.

Καλύπτει τους κινδύνους από τη χρονική στιγμή που το προϊόν δεν βρίσκεται πια στις εγκαταστάσεις του κατασκευαστή ή ο ασφαλιζόμενος

δεν έχει άμεσο έλεγχο στο προϊόν του. Δηλαδή η κάλυψη ισχύει, αφού το προϊόν εγκαταλείψει τις εγκαταστάσεις και μπει στην αγορά.

Για να θεμελιωθεί αυτή η ευθύνη βάση του νομού, ο καταναλωτής πρέπει να αποδείξει τη ζημιά το ελάττωμα του προϊόντος και τη σχέση μεταξύ ελαττώματος και ζημιάς.

Καλύπτονται οι κίνδυνοι από τη χρονική στιγμή που το προϊόν δεν βρίσκεται πλέον στις εγκαταστάσεις του κατασκευαστή και ο ασφαλιζόμενος δεν έχει άμεσο έλεγχο στο προϊόν του, δηλαδή αφού το προϊόν εγκαταλείψει τις εγκαταστάσεις και μπει στην αγορά. Η κάλυψη ισχύει εφόσον το προϊόν περιλαμβάνεται στο πλαίσιο της δηλωθείσας και αναγραφόμενης στο ασφαλιστήριο εμπορικής δραστηριότητας του ασφαλιζομένου.

Εξαιρέσεις

Κάθε ασφαλιστήριο γενικής αστικής ευθύνης έχει ορισμένες εξαιρέσεις. Στην ουσία υπάρχουν τρεις λόγοι για την ύπαρξη εξαιρέσεων στα ασφαλιστήρια:

- a) Υπάρχουν άλλα ασφαλιστήρια που παρέχουν αυτήν την κάλυψη.
- b) Ο ασφαλιστής δεν είναι διατεθειμένος να χορηγήσει την κάλυψη χωρίς περιορισμούς στον κίνδυνο που ασφαλίζει.
- c) Μερικοί κίνδυνοι από τη φύση τους δεν είναι δυνατόν να ασφαλιστούν.

Οι κυριότερες εξαιρέσεις που εμφανίζονται σε ένα ασφαλιστήριο γενικής αστικής ευθύνης είναι οι παρακάτω:

1. Σωματική βλάβη, θάνατο ή ασθένεια οποιουδήποτε προσώπου που βρίσκεται σε υπαλληλική ή εργατική σχέση με τον

ασφαλισμένο εφόσον η σωματική βλάβη, θάνατος ή ασθένεια συνέβησαν κατά τη διάρκεια της απασχόλησης του. Αυτός ο κίνδυνος καλύπτεται από το ασφαλιστήριο αστικής ευθύνης εργοδότη σύμφωνα με τη σχετική νομοθεσία.

Παρ' όλα αυτά, το ασφαλιστήριο γενικής αστικής ευθύνης μπορεί να καλύψει την αστική ευθύνη εργοδότη με την είσπραξη όμως κάποιου πρόσθετου ασφαλιστρού.

2. Ζημιές ή απώλειες πραγμάτων που βρίσκονται στην κατοχή, φύλαξη, έλεγχο ή μεσεγγύηση του ασφαλιζόμενου. Οι ασφαλιστές της γενικής αστικής ευθύνης δεν επιθυμούν να καλύπτουν αυτήν την εξαίρεση στο ασφαλιστήριο της γενικής αστικής ευθύνης, γιατί θεωρούν ότι για τον πιο πάνω κίνδυνο είναι αρμόδιοι άλλοι ασφαλιστικοί κλάδοι.

Παρ' όλα αυτά είναι δυνατό να επιτευχθούν ορισμένες αλλαγές στην εξαίρεση, την αναφερόμενη στη ζημιά ή απώλεια πραγμάτων κάτω από τη φύλαξη ή τον έλεγχο ή τη μεσεγγύηση του ασφαλιζόμενου, και αυτό όνο για να ικανοποιηθούν ορισμένες επιθυμίες του ασφαλιζόμενου,

όπως π.χ. στην περίπτωση της αστικής ευθύνης ιδιόκτητου γκαράζ για τα προς φύλαξη αυτοκίνητα.

3. Μηχανικός κινούμενα οχήματα, εκτός και αν χρησιμοποιούνται σε περιπτώσεις που καλύπτονται από την εξ αυτοκινήτων ατυχημάτων αστική ευθύνη. Συμβαίνει όμως πολλές φορές ένα μεγάλο τμήμα της κάλυψης να συμπεριλαμβάνεται και στο ασφαλιστήριο της γενικής αστικής ευθύνης,

όπως π.χ. μπουλντόζες, εκσκαφείς, γερανοί, που χρησιμοποιούνται ως εργαλεία στις εγκαταστάσεις του ασφαλιζόμενου.

Λόγω των αμφιβολιών που μπορούν να προκύψουν, από το αν και κατά πόσο ένας κίνδυνος καλύπτεται από το ασφαλιστήριο της γενικής αστικής ευθύνης, ή από το ασφαλιστήριο της εξ αυτοκινήτων ατυχημάτων αστικής ευθύνης, θεωρείται σκόπιμο και πολύ πρακτικό να έχει ένας ασφαλισμένος τους δύο κινδύνους καλυπτόμενους από ένα και τον αυτό ασφαλιστή.

4. Ζημιές οφειλόμενες στη μη τήρηση από τον ασφαλιζόμενο οποιονδήποτε συμβατικών υποχρεώσεών του.

Ο βασικός σκοπός του ασφαλιστηρίου γενικής αστικής ευθύνης είναι να προστατέψει τον ασφαλιζόμενο κατά των συνεπειών της εξ αδικοπραξίας αστικής ευθύνης του και όχι για ζημιές οφειλόμενες στη μη τήρηση οποιονδήποτε συμβατικών υποχρεώσεών του. Και τούτο οφείλεται στο γεγονός ότι η αστική ευθύνη ορίζεται με νόμο. Προβλέπεται δηλαδή από τα σχετικά άρθρα του αστικού κώδικα και επομένως ένας έμπειρος ασφαλιστής μπορεί με σχετική ακρίβεια να προσδιορίσει και να υπολογίσει τις ζημιές, οι οποίες είναι δυνατόν να συμβούν.

Η αστική ευθύνη που προκύπτει από τις συμβατικές υποχρεώσεις του ασφαλιζομένου, αποτελεί κάτι τελείως διαφορετικό, γιατί ο ασφαλιζόμενος μπορεί να έχει συμβατικές υποχρεώσεις με όρους που καθορίζει αυτός και ο αντισυμβαλλόμενος, και οι οποίοι δεν ανταποκρίνονται πλήρως στα ορισμένα από το νόμο ή ανταποκρίνονται μόνο μέχρι ένα σημείο και έτσι ο ασφαλιστής δεν γνωρίζει εκ των προτέρων, σε τι κινδύνους εκτίθεται.

5. Μόλυνση του περιβάλλοντος.

Στις βιομηχανικές χώρες επικρατεί η αρχή που λέει ότι: “εκείνος που μολύνει το περιβάλλον πρέπει να είναι υπεύθυνος για κάθε ζημιά που θα προκληθεί”. Σχεδόν όλα τα ασφαλιστήρια έχουν πρότυπες εξαιρέσεις και δεν καλύπτουν τον κίνδυνο της μόλυνσης του περιβάλλοντος, δηλαδή ευθύνη για ατυχήματα ή ζημιές που προκαλούνται από ελαττωματική αποχέτευση, αναθυμιάσεις, μόλυνση της ατμόσφαιρας ή του ύδατος του εδάφους και λοιπά.

Σε ασφαλιστήρια, στα οποία καλύπτεται ο κίνδυνος της μόλυνσης του περιβάλλοντος, καλύπτονται μόνο σωματικές βλάβες ή υλικές ζημιές που προκαλούνται μετά από ατύχημα, συνέπεια όμως πάντοτε ξαφνικού και απρόβλεπτου γεγονότος,

όπως π.χ. η μη αναμενόμενη έκρηξη ενός εργοστασίου χημικών προϊόντων και η συνέπεια τούτου μόλυνση της γύρω αγροτικής περιοχής ή των ποταμών και πηγαδιών.

Η σκόπιμη και συνεχής μόλυνση του περιβάλλοντος εξαιρείται πάντοτε από τα ασφαλιστήρια συμβόλαια.

6. Ζημιές οφειλόμενες σε φυσικά φαινόμενα που συνιστούν ανώτερη βία: σεισμός, καταιγίδα, θύελλα, πλημμύρα. Στις περιπτώσεις αυτές ένας ασφαλιζόμενος δεν θα θεωρηθεί υπεύθυνος για αποζημιώσεις τρίτων γιατί δεν μπορεί να κατηγορηθεί ότι είχε αμελήσει να λάβει αντίστοιχα τα κατάλληλα μέτρα, για να αποτρέψει τη δυσάρεστη εξέλιξη.
7. Ζημιές σε έργα και εγκαταστάσεις οργανισμών κοινής ωφέλειας, όπως π.χ. ΔΕΗ, ΟΤΕ, ΕΥΔΑΠ.

Η συχνότητα και το μέγεθος τέτοιων ζημιών, που προκαλούν συνήθως εργολάβοι Δημοσίων Έργων, τα άσχημα αποτελέσματα που υπάρχουν και η μακρόχρονη πείρα μας οδηγούν στην εξαίρεση αυτή. Παρ' όλα αυτά όμως, μπορεί αυτός ο κίνδυνος να καλυφθεί μετά από ειδική συμφωνία και μεγάλη συμμετοχή του ασφαλιζομένου στην ζημιά (απαλλαγή).

8. Πολεμικοί και πυρηνικοί κίνδυνοι.
Το ασφαλιστήριο της γενικής αστικής ευθύνης δεν καλύπτει απώλεια, καταστροφή ή ζημιά προκαλούμενη έμμεσα ή άμεσα, από πόλεμο, εισβολή ξένου εχθρού, ανταρσία, στάση, επανάσταση, καθώς και από ιονίζουσες ακτινοβολίες ή από οποιοδήποτε πυρηνικό απόρριμμα ή κατάλοιπο της καύσης πυρηνικών καυσίμων.

Εκτός από τις εξαιρέσεις του ασφαλιστηρίου γενικής αστικής ευθύνης το ασφαλιστήριο ευθύνης προϊόντων δεν καλύπτει:

1. Τον εμπορικό κίνδυνο. Δηλαδή τα έξοδα, για να αποσυρθεί ένα ελαττωματικό προϊόν από την αγορά (ανάκληση προϊόντος).
2. Ζημιά στο ίδιο το προϊόν (το κόστος του ελαττωματικού προϊόντος ή τα έξοδα επισκευής του) ή την εγγύηση καλής λειτουργίας.
3. Σωματικές βλάβες ή υλικές ζημιές, οφειλόμενες σε λανθασμένη σχεδίαση ή προδιαγραφές ή οδηγίες χρήσης, εκτός εάν ο κίνδυνος αυτός καλυφθεί πρόσθετα με το ανάλογο ασφαλιστήριο.

4. Αποζημιώσεις πάνω από το επιδικασμένο ποσό της ζημιάς για τιμωρία και παραδειγματισμό ή πρόστιμο σε περιπτώσεις που έχει διαπιστωθεί δόλος ή κακή πρόθεση.
5. Προϊόντα για χρήση σε αεροσκάφη.
6. Αμιγώς οικονομικές απώλειες χωρίς την ύπαρξη υλικών ζημιών.

Στις περιπτώσεις ασφάλισης αστικής ευθύνης προϊόντων είναι απαραίτητο να επικοινωνεί και ο κλάδος αστικής ευθύνης με τον πελάτη, γιατί χρειάζονται πολλές λεπτομέρειες σχετικά με τη δραστηριότητα του κατασκευαστή όπως και αρκετές διευκρινίσεις.

Υπάρχουν όμως και ειδικές εξαιρέσεις για το ασφαλιστήριο αστικής ευθύνης προϊόντων οι οποίες είναι οι παρακάτω:

1. Εξαγωγές στις ΗΠΑ-Καναδά.
Ο κίνδυνος πληρωμής υψηλών αποζημιώσεων αυξάνεται δραματικά όταν υπάρχει έκθεση σε ΗΠΑ, Καναδά και στις χώρες όπου εφαρμόζεται η νομοθεσία τους, για αυτό πρέπει τυχόν ανάληψη να γίνεται υπό ειδικούς όρους. Αυτό οφείλεται στη φιλόδοξη νοοτροπία των πολιτών των χωρών αυτών, στην επιδίκαση εξαιρετικά υψηλών ποσών αποζημίωσης, στο σύστημα αντικειμενικής ευθύνης και στο ότι οι αποζημιώσεις αποφασίζονται από ορκωτά δικαστήρια τα οποία επιδικάζουν και ποσά για ποινές.
2. Ο κίνδυνος μόλυνσης- ρύπανσης του περιβάλλοντος χώρου.
3. Ευθύνη που απορρέει από υπεσχημένες ιδιότητες των προϊόντων ή έλλειψη αποτελεσματικότητας.
4. Ζημιές στα ίδια τα προϊόντα.
Σύμφωνα με το άρθρο 6 παρ. 6 του Ν. 2251 περί Προστασίας των καταναλωτών, από την ειδική ευθύνη προς αποκατάσταση της ζημιάς των περιουσιακών στοιχείων του καταναλωτή εξαιρείται η αποζημίωση για τη βλάβη ή καταστροφή του ίδιου του ελαττωματικού προϊόντος. Ήταν επομένως λογικό η εξαίρεση αυτή να περιληφθεί στο ασφαλιστήριο αστικής ευθύνης προϊόντος. Η αποκατάσταση της ζημιάς που προξενείται από τη βλάβη ή καταστροφή του ίδιου ελαττωματικού πράγματος βρίσκεται εντός του προστατευτικού σκοπού ως άνω νόμου και

ρυθμίζεται από τις διατάξεις του δικαίου των συμβάσεων – ή και από τις διατάξεις περί αδικοπραξιών – οι οποίες, ιδίως μέσω της εγγυητικής ευθύνης των συμβάσεων πωλήσεων και έργου, δίνουν ικανοποιητικές λύσεις.

Κρίσιμη είναι η διάταξη μεταξύ του ιδίου του ελαττωματικού πράγματος και του «άλλου» περιουσιακού στοιχείου που ζημιώθηκε μέσω του ελαττωματικού προϊόντος, ενόψει του γεγονότος ότι βάσει του νόμου μπορεί να ευθύνεται όχι μόνο ο τελικός παραγωγός αλλά και ο παραγωγός μέρους προϊόντος π.χ. συστατικού. Αν λοιπόν θεωρήσουμε ένα σύνθετο προϊόν,

π.χ. συσκευασμένο πακέτο φαγητού που αποτελείται από ζυμαρικά με σάλτσα,

ως σύνολο συστατικών ή μερών σύνθετου πράγματος, τότε διευρύνεται σημαντικά η έκταση ευθύνης, διότι η ζημία που προκαλείται στα ζυμαρικά από την ελαττωματικότητα της σάλτσας εάν αυτή είναι αλλοιωμένη, θα πρέπει να υπαχθεί στον προστατευτικό σκοπό του νόμου. Αντιθέτως, εάν το πακέτο φαγητού αντιμετωπισθεί ως ενιαίο πράγμα, η ελαττωματικότητα της σάλτσας δεν επισύρει την ευθύνη του παραγωγού της σε περίπτωση ζημιών που αυτή προκαλεί στο συσκευασμένο φαγητό, αφού ως ελαττωματικό θα πρέπει να θεωρηθεί το ενιαίο πράγμα του οποίου η ζημία δεν καλύπτεται από το νόμο, και άρα ούτε από το ασφαλιστήριο.

5. Δαπάνες τροποποίησης ανάκλησης και/ή αντικατάστασης ελαττωματικών προϊόντων και τυχόν εκπτώσεις λόγω ελαττωματικότητας.
6. Ευθύνη που απορρέει από οποιεσδήποτε συμβατικές υποχρεώσεις του ασφαλιζομένου.
7. Σωματικές βλάβες (συμπεριλαμβανομένης της συναισθηματικής καταθλίψεως ή πνευματικής βλάβης) και/ή υλικές ζημιές οι οποίες αποδεδειγμένα ή κατ' ισχυρισμό οφείλονται, επιδεινώνονται ή σχετίζονται με οποιονδήποτε τρόπο με το σύνδρομο επίκτητης ανοσοποιητικής ανεπάρκειας (AIDS) ή τους παθογόνους παράγοντες αυτού.
8. Ποινικές ρήτρες, εγγυήσεις εκτέλεσης.

Δεν καλύπτονται διότι αποτελούν ενδοσυμβατική ευθύνη. Αντιθέτως, τέτοιες περιπτώσεις καλύπτονται εάν αποδειχθεί ότι υπήρχε ευθύνη χωρίς αυτές.

9. Ανάκληση του ελαττωματικού προϊόντος.

Πρόκειται για τα έξοδα απόσυρσης από την αγορά οποιουδήποτε προϊόντος ή τμήματός του είτε διότι ο ίδιος ο παραγωγός ή κάποιος μεσάζων στην αλυσίδα διανομής (εισαγωγέας, προμηθευτής) διαπίστωσε ελάττωμα στο προϊόν το οποίο θα μπορούσε να προκαλέσει ζημιές στη σωματική ακεραιότητα ή στην περιουσία των καταναλωτών. Υπάρχει επίσης περίπτωση το ελάττωμα αυτό να διαπιστώθηκε από κάποιο κρατικό φορέα ελέγχου, ο οποίος και αναγκάζει τον παραγωγό να προβεί σε απόσυρση.

Τα έξοδα ανάκλησης μπορεί να συνίστανται σε:

κόστος απόσυρσης από τις πηγές διάθεσης, έξοδα για επιθεωρήσεις εργοστασίων, δοκιμές του εξοπλισμού, μεταφορά, αποθήκευση και καταστροφή των αλλοιωμένων προϊόντων, έξοδα για να διορθωθεί το πρόβλημα ή επανασχεδιασμός του προϊόντος, κόστος αντικατάστασης των προϊόντων, όλα τα έξοδα που συνεπάγεται να επανέλθει ο όγκος των πωλήσεων στο ύψος που ήταν πριν την ανάκληση και συγκεκριμένα έξοδα διαφήμισης για να δώσει η επιχείρηση στο καταναλωτικό κοινό τις απαραίτητες εξηγήσεις και να αποκαταστήσει την εικόνα της, ειδικά προγράμματα προώθησης των προϊόντων της, κίνητρα στους καταναλωτές, απώλεια κερδών λόγω μη πωλήσεων για την επιχείρηση και τους πελάτες της, έξοδα για συμβουλευτικές υπηρεσίες την περίοδο της κρίσης.

10. Αμιγώς οικονομικές απώλειες.

Καλύπτεται η αστική ευθύνη του ασφαλιζομένου έναντι τρίτων για σωματική βλάβη, θάνατο, ασθένεια, νόσο ή υλική ζημία, δηλαδή απώλεια κατοχής ή ελέγχου ή πραγματική ζημία σε ενσώματα περιουσιακά στοιχεία. Υπό την προϋπόθεση ύπαρξης σωματικής βλάβης ή υλικής ζημίας, καλύπτονται και οι άμεσα συνδεόμενες οικονομικές απώλειες που προκύπτουν από αυτές. Υπάρχουν όμως περιπτώσεις όπου μία αξίωση μπορεί να αφορά αποκλειστικά και μόνο οικονομική ζημιά, χωρίς την ύπαρξη σωματικής βλάβης ή υλικής ζημιάς από την οποία να απορρέει. Οι περιπτώσεις αυτές δεν καλύπτονται από το συμβόλαιο της αστικής ευθύνης προϊόντος.

Για παράδειγμα ένας λέβητας που σχεδιάστηκε για να προμηθεύσει ένα εργοστάσιο με ενέργεια, είναι ελαττωματικός. Το εργοστάσιο δεν έχει ενέργεια και δεν μπορεί να λειτουργήσει. Υπάρχει απώλεια παραγωγής και κέρδους. Εγείρεται αγωγή κατά του παραγωγού του λέβητα για οικονομικές απώλειες.

11. Ζημιές εξαιτίας μη συμμόρφωσης με τις ισχύουσες νομοθετικές διατάξεις.
12. Ζημιές από εσκεμμένη, ενσυνείδητη ή σκόπιμη παραμέληση από πλευράς διοικητικής ή τεχνικής διεύθυνσης του ασφαλιζομένου της ανάγκης να ληφθούν εύλογα προληπτικά μέτρα για την πρόληψη ζημιάς.
13. Πρόστιμα και παντός είδους ποινές.
Το ασφαλιστήριο έχει σχεδιαστεί για να προσφέρει προστασία σε περιπτώσεις αστικής ευθύνης του ασφαλιζομένου έναντι τρίτων. Πρόστιμα και ποινές είναι εκτός της σφαίρας προστασίας και της λογικής του. Εξάλλου οι ποινές επιβάλλονται για τιμωρία και παραδειγματισμό, άρα δεν θεωρείται σωστό να καλύπτονται ασφαλιστικά.

Είναι όμως δυνατόν να καλυφθούν κατόπιν συμφωνίας οι δικαστικές δαπάνες για ποινικές δίκες συνέπεια παραβίασης νομοθετικών διατάξεων.
14. Έξοδα για εξακρίβωση των αιτίων της ζημιάς χωρίς την έγκριση του ασφαλιστή.
15. Ζημιές οφειλόμενες σε αδυναμία αναγνώρισης ημερομηνίας από ηλεκτρονικά μηχανήματα (YEAR 2000).

Επεκτάσεις στην κάλυψη

Μερικές από τις προαναφερθείσες εξαιρέσεις στα συνήθη συμβόλαια αστικής ευθύνης προϊόντος, είναι δυνατόν σε ορισμένες περιπτώσεις να συμπεριληφθούν στην κάλυψη μετά από μελέτη

συγκεκριμένων στοιχείων, ειδικές προϋποθέσεις και ξεχωριστό ασφάλιστρο. Αυτές είναι οι ακόλουθες:

1. Ανάκληση του ελαττωματικού προϊόντος.

Είναι θέμα συμφωνίας μεταξύ ασφαλιστή και ασφαλιζόμενου ποια από τα ήδη αναφερθέντα έξοδα θα καλυφθούν από την επέκταση αυτή στο συμβόλαιο αστικής ευθύνης προϊόντος σε περίπτωση ανάκλησης και εάν για να είναι καλυπτόμενη η ανάκληση θα πρέπει να έχει ήδη υπάρξει ζημία. Θα πρέπει οι λογιστές του ασφαλιστή και οι λογιστές του ασφαλιζόμενου να δίνουν την ίδια ερμηνεία στα διάφορα είδη εξόδων. Οι επιχειρήσεις πρέπει να κατανοούν ότι δεν είναι εφικτό τα ασφαλιστήρια να καλύπτουν όλα τα είδη οικονομικής ζημίας. Οι περιπτώσεις ανάκλησης μπορεί να περιλαμβάνουν σημαντικά μη φανερά εκ πρώτης έξοδα, τα οποία αποκαλύπτουν απαραίτητα, όπως απώλεια κέρδους από τη μη πώληση προϊόντων που δεν είναι ελαττωματικά, ανεπάρκειες και προβλήματα κατά το νέο ξεκίνημα παραγωγής, αυξημένο κόστος μεταφορών εξαιτίας της απομάκρυνσης των προϊόντων από την αγορά.

Η επέκταση αυτή είναι ιδιαίτερα χρήσιμη σε μικρές επιχειρήσεις ή σε επιχειρήσεις που παράγουν μικρό αριθμό προϊόντων. Αρκετές εταιρίες στην αλλοδαπή έχουν πτωχεύσει ή έχουν εξαγοραστεί μετά από ανάκληση κάποιου προϊόντος τους. Στατιστικά οι περισσότερες ανακλήσεις έχουν γίνει από εταιρίες παραγωγής τροφίμων και φαρμάκων.

2. Αμιγώς οικονομικές απώλειες

Οι οικονομικές απώλειες, ως ανωτέρω περιγράφονται, είναι δυνατόν κατόπιν ειδικής συμφωνίας να συμπεριληφθούν στην κάλυψη.

3. Εξαγωγές σε ΗΠΑ και Καναδά.

Η κάλυψη αυτή είναι δυνατόν να δοθεί μετά από προσεκτική μελέτη όλων των στοιχείων που αφορούν τις εξαγωγές στις χώρες αυτές, όπως τρόποι πώλησης και δίκτυο διανομής, ύπαρξη ικανοποιητικού σχεδίου ανάκλησης, επικινδυνότητα προϊόντος. Η κάλυψη μπορεί να προσφερθεί με μεγαλύτερες απαλλαγές από ότι σε άλλες χώρες, διαφορετικά κεφάλαια αποζημίωσης και βέβαια με ξεχωριστό ασφάλιστρο.

4. Ζημιές οφειλόμενες σε αδυναμία αναγνώρισης ημερομηνίας από ηλεκτρονικά μηχανήματα.

Κατόπιν ελέγχου από εμπειρογνώμονες του ασφαλιστή των μηχανημάτων και των τεχνολογικών εγκαταστάσεων του ασφαλιζομένου, είναι δυνατόν να μην εξαιρεθούν από την ασφαλιστική κάλυψη οι ζημιές που θα οφείλονται στο πρόβλημα του 2000.

Ο παραγωγός δεν ευθύνεται αν αποδείξει (δηλαδή έχει εκείνος το βάρος της απόδειξης και όχι ο ενάγων- καταναλωτής) ότι:

1. δεν έθεσε το προϊόν σε κυκλοφορία
2. το ελάττωμα δεν υπήρχε όταν το προϊόν τέθηκε σε κυκλοφορία
3. δεν κατασκεύασε το προϊόν αποβλέποντας στη διανομή του και δεν το διένειμε στα πλαίσια της επαγγελματικής του δραστηριότητας
4. το ελάττωμα οφείλεται στο ότι το προϊόν κατασκευάστηκε σύμφωνα με κανόνες αναγκαστικού δικαίου θεσπισμένους από δημόσια αρχή ή
5. όταν το προϊόν τέθηκε σε κυκλοφορία, το επίπεδο επιστημονικών και γνώσεων δεν επέτρεπε τη διαπίστωση του ελαττώματος.

Αυτή η τελευταία εξαίρεση ευθύνης είναι ιδιαίτερα σημαντική για τους παραγωγούς και το κομβικό σημείο στάθμισης των εμπλεκόμενων συμφερόντων παραγωγών και καταναλωτών της Οδηγίας και βεβαίως του Ελληνικού Νόμου.

Εάν δύο ή περισσότερα πρόσωπα ευθύνονται για την ίδια ζημία, τα πρόσωπα αυτά ευθύνονται εις ολόκληρο έναντι του καταναλωτή και έχουν δικαίωμα αναγωγής κατ' αλλήλων, αναλόγως προς τη συμμετοχή τους στη ζημία.

Η ευθύνη του παραγωγού δεν μειώνεται αν η ζημία οφείλεται σωρευτικά τόσο σε ελάττωμα του προϊόντος όσο και σε πράξη ή παράλειψη τρίτου. Η ευθύνη του παραγωγού μπορεί, εν όψει όλων των ειδικών συνθηκών, να μειωθεί ή και να αρθεί, όταν συντρέχει πταίσμα

του ζημιωθέντος. Κάθε εκ των προτέρων συμφωνία περιορισμού ή απαλλαγής του παραγωγού από την ευθύνη του είναι άκυρη.

Τέλος, κατ' απόκλιση από τις γενικές διατάξεις, οι αξιώσεις κατά του παραγωγού για τέτοιες ζημίες παραγράφονται μετά τριετία αφότου ο ζημιωθείς πληροφορήθηκε ή όφειλε να πληροφορηθεί τη ζημία, το ελάττωμα και την ταυτότητα του παραγωγού, ενώ μετά δεκαετία από την κυκλοφορία του συγκεκριμένου προϊόντος επέρχεται απόσβεση των δικαιωμάτων του ζημιωθέντος κατά του παραγωγού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο

Όρια καλύψεων και όροι συμβολαίων

Ασφαλιστήριο συμβόλαιο

Για να συνταχθεί ένα ασφαλιστήριο συμβόλαιο αστικής ευθύνης θα πρέπει να περιλαμβάνει τα απαραίτητα στοιχεία:

1. Πλήρες ονοματεπώνυμο του ασφαλιζόμενου ή επωνυμία, διεύθυνση, τηλέφωνο και ταχυδρομικό κώδικα.
2. Τα επαγγελματικά στοιχεία συμβαλλόμενου ή/και ασφαλιζόμενου.
3. Τα επιθυμητά ποσά καλύψεων.
4. Τις συμφωνηθείσες απαλλαγές.
5. Στοιχεία που έχουν σχέση με την εκτίμηση του κινδύνου, δηλαδή: προϋπολογισμό έργου, ετήσιο μισθολόγιο ή τζίρο, διάρκεια της κάλυψης και γενικά κάθε άλλο στοιχείο που θα κριθεί κατά περίπτωση αναγκαίο για την εκτίμηση και τιμολόγηση του προς ασφάλιση κινδύνου. Για το σκοπό αυτό είναι αναγκαίο να προβλεφθεί στην αίτηση ασφάλισης και “χώρος για συμπληρωματικές πληροφορίες”.

Η πρόταση πρέπει να είναι συμπληρωμένη, έτσι ώστε η εταιρία να μπορεί να εκτιμήσει σωστά το μέγεθος και την έκταση του κινδύνου. Ειδικοί ή αυξημένοι κίνδυνοι τιμολογούνται μόνο από την εταιρία. Οι προφορικές δεσμεύσεις απαγορεύονται ρητώς σε όλους.

Εκτός από τα προβλεπόμενα στοιχεία το ασφαλιστήριο συμβόλαιο είναι σκόπιμο να περιέχει ακριβή περιγραφή του καλυπτόμενου κινδύνου. Τυχόν ασάφεια του ασφαλιστηρίου είναι δυνατόν να έχει δυσάρεστες οικονομικές συνέπειες για την ασφαλιστική εταιρία. Αν η παρεχόμενη κάλυψη διαφέρει έστω και ελάχιστα από την αιτηθείσα ή από αυτή που χορηγείτε κατά τη συνήθη πρακτική, τότε είναι σκόπιμο το γεγονός αυτό να προκύψει σαφέστατα από τους ειδικούς όρους του ασφαλιστηρίου.

Όρια ευθύνης της ασφαλιστικής εταιρίας

Στο ασφαλιστήριο προσδιορίζεται ένα ανώτατο όριο ποσού, μέχρι το οποίο ευθύνεται η εταιρία. Συνήθως αυτό το όριο ορίζεται για το σύνολο των ατυχημάτων που έχουν ως συνέπεια είτε σωματικές βλάβες και θάνατο, είτε υλικές ζημιές προς τρίτους, που θα μπορούσαν να συμβούν κατά τη διάρκεια ισχύος του ασφαλιστηρίου συμβολαίου.

Ιδιαίτερα στα ασφαλιστήρια που καλύπτουν την αστική ευθύνη παραγωγής προϊόντων ή επαγγελματικής αστικής ευθύνης το όριο ευθύνης ορίζεται συνήθως ως συνολικό ετήσιο όριο.

Τα διάφορα δικαστικά έξοδα, τόκοι υπερημερίας και άλλα έξοδα του ασφαλιστή, θεωρούνται με σχετικό όρο που αναγράφεται στο ασφαλιστήριο, ότι συμπεριλαμβάνονται στο ποσό που αποτελεί το όριο ευθύνης της εταιρίας.

Σε μερικές περιπτώσεις έχουν εκδοθεί δικαστικές αποφάσεις, όπου τα έξοδα αυτά δεν συμπεριλαμβάνονται στο ασφαλιζόμενο όριο ευθύνης και τα καταλογίζουν σε βάρος του ασφαλιστή, ιδιαίτερα όταν ο ασφαλιστής από κακή εκτίμηση ή κωλυσιεργία είναι υπεύθυνος για μακροχρόνιους δικαστικούς αγώνες.

Όταν κάποιος πελάτης ζητήσει μεγαλύτερη κάλυψη από την παραπάνω αναφερόμενη, τότε τα ασφάλιστρα δεν θα αυξηθούν αναλογικά, αλλά κατά ένα ποσοστό μόνο π.χ. 20 -30% σε περίπτωση διπλασιασμού των κεφαλαίων και πάντα σε συνάρτηση με το είδος της κάλυψης.

Στην περίπτωση τέλος που κάποιος ζητήσει κάλυψη για χρονικό διάστημα μικρότερο του έτους, τότε η κλίμακα βραχείας διάρκειας του τιμολογίου πυρός που χρησιμοποιείτο συνήθως για τον καθορισμό του ασφαλιστρού δεν ισχύει σήμερα, και τα ασφάλιστρα πρέπει να μειωθούν όχι αναλογικά, αλλά κατά ένα ποσοστό σε συνάρτηση πάντα με το είδος της κάλυψης.

Πρέπει τέλος να τονισθεί ότι είναι σκόπιμο η εταιρία να καθορίσει εκ των προτέρων ένα ελάχιστο ποσό εισπραττομένου ασφαλιστρού και τούτο ασχέτως ασφαλιζομένου κινδύνου, ώστε να μην παρατηρείται το φαινόμενο να είναι το ποσό των ασφαλιστρών μικρότερο του διαχειριστικού κόστους του ασφαλιστρού.

Ανεξάρτητα από τον αριθμό των ασφαλισμένων κατά το ασφαλιστήριο η ευθύνη της εταιρίας περιορίζεται μέχρι τα ποσά που ορίζονται στο ασφαλιστήριο συμβόλαιο, κατά τις πιο κάτω διακρίσεις:

Θάνατος και σωματικές βλάβες. Η συνολική ευθύνη της εταιρίας για κάθε φύσης αποζημίωση λόγω θανάτου ή σωματικής βλάβης κατ' άτομο δεν μπορεί να υπερβεί το αντίστοιχο ασφαλιστικό ποσό για σωματική βλάβη και θάνατο που αναφέρεται στο ασφαλιστήριο.

Υλικές ζημιές. Η συνολική ευθύνη της εταιρίας για κάθε φύσης αποζημίωση λόγω υλικής ζημίας που προκλήθηκε σε ένα ή περισσότερα φυσικά ή νομικά πρόσωπα εξαιτίας του ίδιου συμβάντος δεν μπορεί να υπερβεί το αντίστοιχο ασφαλιστικό ποσό για υλικές ζημιές που αναφέρεται στο ασφαλιστήριο.

Σύνολο ανά συμβάν (ομαδικό ατύχημα). Η συνολική ευθύνη της εταιρίας για θάνατο, σωματικές βλάβες και υλικές ζημιές μαζί, από το ίδιο συμβάν, ανεξάρτητα από τον αριθμό των προσώπων που αποβίωσαν, υπέστησαν σωματική βλάβη ή ζημιώθηκαν, δεν μπορεί να υπερβεί το αντίστοιχο ασφαλιστικό ποσό που αναφέρεται στο ασφαλιστήριο.

Σύνολο ανά ασφαλιστική περίοδο. Η συνολική ευθύνη της εταιρίας για όλα τα συμβάντα κατά τη διάρκεια της ασφάλισης αυτής (για θάνατο, σωματικές βλάβες και υλικές ζημιές μαζί) δεν μπορεί να υπερβεί το αντίστοιχο ασφαλιστικό ποσό που αναφέρεται στο ασφαλιστήριο.

Πληρωμή ασφαλιστρών

Ο λήπτης της ασφάλισης είναι υποχρεωμένος να πληρώσει ολόκληρο το ασφάλιστρο που καθορίστηκε για το ασφαλιστήριο και το οποίο υπολογίστηκε με βάση όσα ανέφερε στην πρότασή του. Η καταβολή αυτή των ασφαλιστρών αποδεικνύεται μόνο με την έκδοση από την εταιρία σχετικής απόδειξης που υπογράφεται από εξουσιοδοτημένο εκπρόσωπό της.

Η ασφαλιστική κάλυψη δεν αρχίζει πριν την καταβολή του εφάπαξ ασφαλιστρού ή της πρώτης δόσης, αν έχει συμφωνηθεί τμηματική καταβολή τους.

Σε περίπτωση που συμφωνήθηκε τμηματική καταβολή ασφαλιστρού, η μη καταβολή οποιασδήποτε δόσης κατά την συμφωνημένη ημερομηνία καταβολής της δίνει το δικαίωμα στην εταιρία να καταγγείλει τη σύμβαση. Η καταγγελία γίνεται με γραπτή δήλωση στον λήπτη της ασφάλισης και στην δηλωθείσα κατά τη σύναψη αυτής διεύθυνσή του, στην οποία γνωστοποιείται ότι περαιτέρω καθυστέρηση καταβολής ασφαλιστρού θα επιφέρει μετά την πάροδο ενός μηνός από την κοινοποίηση της δήλωσης τη λύση της σύμβασης.

Επιθεώρηση και έλεγχος

Η εταιρία έχει το δικαίωμα, όχι όμως και την υποχρέωση, να επιθεωρεί οποτεδήποτε τα περιουσιακά στοιχεία και τις εργασίες του ασφαλιζομένου. Το δικαίωμα της εταιρίας να επιθεωρεί, οι επιθεωρήσεις της καθώς και οποιαδήποτε σχετική έκθεση δεν την δεσμεύουν για λογαριασμό ή όφελος του ασφαλιζομένου ή τρίτων σχετικά με τον καθορισμό ή την εγγύηση ότι τα παραπάνω περιουσιακά στοιχεία ή εργασίες είναι ασφαλή, υγιή ή σύμφωνα με οποιονδήποτε νόμο, κανόνα ή κανονισμό.

Η εταιρία μπορεί να εξετάζει και να ελέγχει τα βιβλία και άλλα γραπτά στοιχεία του ασφαλιζομένου, εφόσον σχετίζονται με το αντικείμενο της ασφάλισης, οποτεδήποτε μέσα στη διάρκεια ισχύος της ή των παρατάσεων της και μέχρι μία τριετία από την οριστική λήξη του ασφαλιστηρίου. Ο ασφαλιζόμενος έχει την υποχρέωση να πληροφορεί, διευκολύνει και βοηθά την εταιρία στην παραπάνω ενέργειες.

Γεωγραφικά όρια ισχύος

Το ασφαλιστήριο καλύπτει συνήθως τον ασφαλιζόμενο εντός των ορίων της χώρας του. Εργασία και δραστηριότητες στο εξωτερικό δεν καλύπτονται από το ασφαλιστήριο της γενικής αστικής ευθύνης, σε αντίθεση με την ευθύνη προϊόντος, όπου κατ' αρχήν καλύπτεται ο ασφαλιζόμενος, σε όποια χώρα και αν εξάγεται το προϊόν του (με ορισμένους περιορισμούς ή εξαιρέσεις συγκεκριμένων χωρών).

Οι γεωγραφικές περιοχές στις οποίες διατίθενται το προϊόν πρέπει να δηλώνονται στον ασφαλιστή και να αναγράφονται στο ασφαλιστήριο. Σε περίπτωση επέκτασης των εξαγωγών σε χώρες που δεν είχαν δηλωθεί στην πρόταση ασφάλισης, θα πρέπει να γνωστοποιούνται στον ασφαλιστή, καθώς και ο τζίρος που πραγματοποιείται σε αυτές.

Η ευθύνη του παραγωγού για σωματικές βλάβες (περιλαμβανομένων και του θανάτου) και για ζημιά ή καταστροφή σε υλικά αγαθά (υλικές ζημιές) εξαιτίας του ελαττωματικού προϊόντος ή υπηρεσίας δεν έχει όριο σύμφωνα με το νέο νόμο.

Το συμβόλαιο αυτό απευθύνεται σε όλες τις επιχειρήσεις που παρεμβαίνουν στην παραγωγική διαδικασία. Ασφαλιζόμενος μπορεί να είναι εκείνος που παράγει, εισάγει ή διανέμει το τελικό ή ενδιάμεσο προϊόν.

Για παράδειγμα, τόσο μια αρτοποιηχανία το προϊόν της οποίας απευθύνεται στον τελικό καταναλωτή, όσο και μια αλευροβιομηχανία, δηλαδή ο προμηθευτής της πρώτης ύλης, έχουν συμφέρον να συνάψουν ένα ασφαλιστήριο αστικής ευθύνης προϊόντων. Η παρεχόμενη κάλυψη πρέπει να «ακολουθεί» το κάθε προϊόν στον προορισμό του, εντός και εκτός της Ελληνικής Επικράτειας. Με αυτόν τον τρόπο, το ασφαλιστήριο μπορεί να προσφέρει προστασία ακόμα και στις πιο «ευαίσθητες» κοινωνίες, όπου οι τοπικές νομοθετικές αποζημιώσεις είναι εξαιρετικά «σκληροί» (όπως ΗΠΑ και στον Καναδά, όπου επικρατούν συνθήκες *strict liability* έναντι *causation liability*).

Τέλος, πέρα από την αποζημίωση των τρίτων, το συμβόλαιο προστατεύει τον ασφαλισμένο, έστω και αν δεν ευθύνεται άμεσα για τη ζημιά, καλύπτοντας τα έξοδα υπεράσπισής του. Έτσι, το συμβόλαιο αυτό γίνεται ένας από τους πιο σημαντικούς συμμάχους μιας επιχείρησης.

Για παράδειγμα, το ασφαλιστήριο θα ενεργοποιηθεί ακόμα και αν τα ποδήλατα που κατασκευάζει ο ασφαλιζόμενος προκαλέσουν ζημιές σε τρίτους λόγω των ελαστικών που, ναι μεν αποτελούν μέρος του προϊόντος του, αλλά δεν κατασκευάζονται από τον ίδιο.

Απαλλαγές

Η ανάληψη της ασφάλισης από την εταιρία γίνεται συνήθως με απαλλαγή κατά ατύχημα η απαλλαγή αφ' ενός μεν αυξάνει την αίσθηση ευθύνης του ασφαλιζομένου, αφ' ετέρου δε απαλλάσσει την εταιρία από μικρά ποσά αποζημιώσεων που συνεπάγονται μεγάλο διαχειριστικό κόστος. Το ποσό της απαλλαγής συμφωνείται για κάθε συγκεκριμένη περίπτωση και αφορά τις υλικές ζημιές συνήθως.

Το ύψος της απαλλαγής επηρεάζει το μέγεθος του ασφαλιστρού. Η εταιρία πληρώνει αποζημίωση, εφ' όσον βεβαίως ευθύνεται, μόνο εάν το ποσό της αποζημίωσης υπερβαίνει την απαλλαγή και όταν αφαιρεθεί το ποσό της απαλλαγής. Η απαλλαγή μπορεί να συμφωνηθεί επίσης σε ποσοστό επί της ζημιάς με ένα ελάχιστο και ένα ανώτερο όριο.

Υπάρχουν διαφόρων ειδών μορφών απαλλαγές:

1. Η απαλλαγή εκφράζεται σε συνάρτηση με το ασφαλιζόμενο κεφάλαιο. Στην περίπτωση αυτή είναι ποσοστό επί του ασφαλιζόμενου κεφαλαίου.
2. Η απαλλαγή είναι συνάρτηση της ζημιάς. Σ' αυτήν την περίπτωση αφαιρούμε από κάθε ζημιά ένα συγκεκριμένο ποσοστό ή ποσό.
Συνήθως με τη σύναψη της και όταν η απαλλαγή εκφράζεται με κάποιο ποσοστό είτε επί του κεφαλαίου είτε επί της ζημιάς, συμφωνείται εκ των προτέρων ένα ελάχιστο και ένα ανώτατο όριο ποσού απαλλαγής.

Το γεγονός αυτό έχει αμφίδρομες συνέπειες. Αφ' ενός αποφεύγει ο ασφαλιστής την πληρωμή των μικρών ζημιών και αφ' ετέρου ο

ασφαλιζόμενος γνωρίζει προκαταβολικά, ποιο ποσό θα πληρώσει εξ' ιδίων σε μια μεγάλη ζημιά.

Σε περίπτωση ασφάλισης αστικής ευθύνης εργολάβων δημοσίων έργων είναι σκόπιμο να προσεχθούν ιδιαίτερα οι απαλλαγές. Πολλές φορές στο ίδιο ασφαλιστήριο υπάρχουν διάφορα ποσά απαλλαγών.

π.χ. Η απαλλαγή για ζημιές στις εγκαταστάσεις οργανισμών κοινής ωφέλειας διαφέρουν ανάλογα με την τοποθεσία και το είδος του έργου. Μπορεί δηλαδή η απαλλαγή για καλωδιώσεις της ΔΕΗ να είναι δρχ. 150.000 –200.000, της ΕΥΔΑΠ δρχ. 100.000 –150.000, του ΟΤΕ δρχ. 80.000 –100.000 και των λοιπών τρίτων δρχ. 50.000 –80.000.

Στα συμβόλαια ευθύνης προϊόντος η απαλλαγή είναι συνήθως ποσοστό % επί της ζημίας με ένα ορισμένο ποσό ως ελάχιστη συμμετοχή και ένα ως μέγιστη.

Τιμολόγηση

Στον κλάδο αστικής ευθύνης η τιμολόγηση είναι ελεύθερη και διαφέρει από περίπτωση σε περίπτωση. Μπορεί να γίνει πάνω στον προϋπολογισμό του έργου ή στον ετήσιο τζίρο μιας επιχειρήσεως ή στο ετήσιο μισθολόγιο εργατών και υπαλλήλων μιας επιχειρήσεως ή τέλος να στηριχθεί σε άλλους παράγοντες και δεδομένα.

Μεθοδολογία τιμολόγησης

Επειδή δεν υπάρχουν ούτε δύο όμοιοι κίνδυνοι γενικής αστικής ευθύνης, είναι δυσχερής, μια πρότυπη και καθορισμένη μέθοδος προσδιορισμού του ασφαλιστρού. Γι' αυτό οι ασφαλιστές προτιμούν την περισσότερο αρμόζουσα κατά τη γνώμη τους μέθοδο για τον υπολογισμό των ασφαλιστρών, ανάλογα πάντοτε με τον καλυπτόμενο κίνδυνο και τη φύση του. Ακόμα στην περίπτωση που σε μερικές αγορές ο κίνδυνος της

γενικής αστικής ευθύνης είναι τιμολογημένος (είτε υποχρεωτικά είτε ελεύθερα), οι μέθοδοι καθορισμού του ασφαλιστρού είναι τελείως διαφορετικοί από περίπτωση σε περίπτωση.

Παρ' όλα αυτά, εντελώς συμβουλευτικά, αναφέρονται στη συνέχεια διάφοροι τρόποι κατά κατηγορία κινδύνων:

1. Κατά κεφαλή (PER CAPITA) ή σύμφωνα με τον αριθμό των απασχολούμενων. Αυτή η μέθοδος χρησιμοποιείται περισσότερο για σχετικά μικρούς κινδύνους

όπως π.χ. μικρά μαγαζιά, γραφεία, συνεργεία, όπου το κατά κεφαλήν ασφάλιστρο, βασιζόμενο στον αριθμό των απασχολούμενων, αποτελεί μία απλή μέθοδο καθορισμού του πληρωτέου ποσού.

2. Σταθερό ασφάλιστρο. Χρησιμοποιείται στην περίπτωση που ο κίνδυνος είναι περιορισμένος στις εγκαταστάσεις βιομηχανιών, καθώς επίσης και για μικρούς κινδύνους, όπως προσωπική ιδιωτική αστική ευθύνη. Ένεκα όμως της επίδρασης του πληθωρισμού θα πρέπει το σταθερό αυτό ασφάλιστρο να προσαρμόζεται περιοδικά, ανάλογα με την αύξησή του, ώστε οι "αυριανές" ζημιές να είναι κατά κάποιο τρόπο πληρωμένες από το "χθесινό" σταθερό ασφάλιστρο.

3. Μισθολόγιο. Η μέθοδος αυτή χρησιμοποιείται για κινδύνους, οι οποίοι δεν είναι περιορισμένοι στις εγκαταστάσεις του ασφαλιζομένου,

π.χ. όπως εταιρίες πολιτικών μηχανικών.

4. Χωρητικότητα. Εναλλακτικά με το σταθερό ασφάλιστρο, έχουμε προσδιορισμό του ασφαλιστρού για μερικούς κινδύνους σύμφωνα με τη χωρητικότητα.

π.χ. στους κινηματογράφους, θέατρα, χώρους και κέντρα διασκέδασης το ασφάλιστρο υπολογίζεται σύμφωνα με τον αριθμό θέσεων. Στα ξενοδοχεία και οικοτροφεία ανάλογα με τον αριθμό των κλινών. Στα σχολεία και φροντιστήρια ανάλογα με τον αριθμό των μαθητών ή στις αθλητικές εγκαταστάσεις ανάλογα με τον αριθμό επισκεπτών.

5. Μέτρα επιφάνειας –εμβαδόν. Βασικά η μέθοδος αυτή χρησιμοποιείται για γεωργικούς οικοπεδικούς κινδύνους. Το ασφάλιστρο για διαμερίσματα πολυκατοικιών ή γραφεία ή αυτοτελή κτήρια, υπολογίζεται με βάση το εμβαδόν των χώρων αυτών. Θα μπορούσαμε να παρατηρήσουμε ότι πιο ορθή θεωρείται η μέθοδος προσδιορισμού του ασφαλίστρου με βάση το ετήσιο ενοίκιο, αλλά πρακτικά δεν εφαρμόζεται για ανταγωνιστικούς λόγους.
6. Κύκλος εργασιών. Παρ' όλο που η μέθοδος αυτή χρησιμοποιείται αποκλειστικά για τον υπολογισμό του ασφαλίστρου στην περίπτωση της ασφάλισης της αστικής ευθύνης παραγωγής προϊόντων, μπορεί να χρησιμοποιηθεί και για την ασφάλιση της γενικής αστικής ευθύνης. Σε μερικές περιπτώσεις μπορεί η χρησιμοποίηση αυτής της μεθόδου να είναι πλεονεκτική και για μεγάλους κινδύνους, για τους οποίους ο ασφαλιστής δεν ενδιαφέρεται τόσο για τον προσδιορισμό ενός ποσοστιαίου ασφαλίστρου δηλαδή ποσοστού επί του κύκλου εργασιών, αλλά περισσότερο για τον υπολογισμό ενός σταθερού πληρωτέου ποσού.
7. Προϋπολογισμός του έργου. Η μέθοδος αυτή χρησιμοποιείται για όλα τα υπό κατασκευήν ιδιωτικά και δημόσια έργα και αφορά όλους τους εργολάβους, κατασκευαστές και τεχνικές εταιρίες, που αναλαμβάνουν ανεργές κτηρίων και κατασκευές δημοσίων και άλλων τεχνικών έργων. Έτσι καθορίζεται ένα ποσοστιαίο επί του προϋπολογισμού του έργου. Αν πρόκειται για ανεργές κτηρίων, για τα οποία απαιτείται άδεια από την πολεοδομία, τότε ως προϋπολογισμός του έργου λαμβάνεται αυτός που αναφέρεται στην άδεια της πολεοδομίας. Αν πρόκειται για άλλα έργα τεχνικά ή δημόσια που δεν απαιτείται άδεια από την πολεοδομία, τότε ως προϋπολογισμός του έργου λαμβάνεται η τελική αξία κατακύρωσης για την ανάληψη αυτού του έργου.

Όρια αποζημίωσης

Σύμφωνα με το Ν. 2251/1994, η ευθύνη του παραγωγού για σωματικές βλάβες συμπεριλαμβανομένης και της απώλειας ζωής, και για

ζημιά ή καταστροφή σε υλικά αγαθά δεν έχει όριο, εν αντιθέσει με το άρθρο 14 του προγενέστερου Ν 1961/1991, το οποίο έθετε περιορισμό στο ύψος της αποζημίωσης μέχρι δρχ. 7.203.840.000 για τις ζημιές από θάνατο. Βλάβη του σώματος ή της υγείας εφόσον αυτές προκαλούνται από ίδιο ελάττωμα που εμφανίζεται σε πανομοιότυπα προϊόντα.

Για την ασφαλιστική κάλυψη ενός κινδύνου, πρέπει να προσδιορίζονται τα υπό ασφάλιση μεγέθη και να υπάρχουν κάποια μέγιστα όρια αποζημίωσης στο συμβόλαιο αστικής ευθύνης προϊόντος μπορούν να αποφασιστούν σε συνεργασία ασφαλιστή –ασφαλιζόμενου, με βάση στατιστικά αξιώσεων και αποζημιώσεων που σχετίζονται με παρόμοια προϊόντα, τυχόν πρόσφατες δικαστικές αποφάσεις που επιδίκασαν αποζημιώσεις για περιπτώσεις παρόμοιου κινδύνου, την έκθεση στην αλλοδαπή, το μέγεθος επικινδυνότητας του προϊόντος. Συνήθως υπολογίζεται ένα όριο κάλυψης ανά συμβάν για σωματικές βλάβες και υλικές ζημιές μαζί με το διπλάσιο για την ετήσια διάρκεια συμβολαίου.

Πολλαπλή ασφάλιση

Αν η ασφαλισμένη περιουσία έχει ασφαλιστεί ή ασφαλιστεί μεταγενέστερα κατά του ίδιου κινδύνου σε περισσότερους ασφαλιστές, ο λήπτης της ασφάλισης ή ο ασφαλιζόμενος οφείλουν να γνωστοποιήσουν χωρίς καθυστέρηση στην εταιρία την άλλη ή τις άλλες ασφαλίσεις και τα ασφαλιστικά ποσά. Σε περίπτωση μη γνωστοποίησης της ύπαρξης ασφαλίσεων κατά το χρόνο σύναψης της ασφαλιστικής σύμβασης, το ασφάλισμα θα περιορίζεται στο μέτρο που δεν καλύπτεται από την προηγούμενη ασφάλιση.

Σε περίπτωση που η μη γνωστοποίηση οφείλεται σε δόλο του λήπτη της ασφάλισης ή του ασφαλισμένου, η εταιρία έχει το δικαίωμα να καταγγείλει τη σύμβαση και με τους όρους του νόμου απαλλάσσεται από τυχόν υποχρέωση για καταβολή ασφαλίματος, επιφυλασσομένου και του δικαιώματός της για αποζημίωση.

Λύση της σύμβασης

Η ασφαλιστική σύμβαση λύνεται με την πάροδο του συμφωνημένου χρόνου, εκτός αν έχει συμφωνηθεί σιωπηρή παράταση, η οποία πάντως δεν μπορεί να συμφωνηθεί για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο του έτους. Αν έχει συμφωνηθεί για αόριστο χρόνο η σύμβαση λύνεται με καταγγελία στο τέλος της ασφαλιστικής περιόδου. Η προθεσμία άσκησης του δικαιώματος αυτού είναι ένας μήνας.

Λύνεται επίσης με καταγγελία κατά τους όρους και τις προϋποθέσεις του νόμου.

Η εταιρία και ο λήπτης της ασφάλισης έχουν το δικαίωμα να καταγγείλουν την σύμβαση μετά την επέλευση του ασφαλιστικού κινδύνου. Η εταιρία έχει επίσης το δικαίωμα να καταγγείλει οποτεδήποτε τη σύμβαση για σπουδαίο λόγο.

Η καταγγελία ασκείται σε κάθε περίπτωση με έγγραφο που αποστέλλεται με συστημένη επιστολή στον λήπτη της ασφάλισης στην τελευταία δηλωθείσα στην εταιρία διεύθυνσή του. Με έγγραφο που αποστέλλεται με συστημένη επιστολή στην έδρα της εταιρίας ασκείται η καταγγελία και από τον λήπτη της ασφάλισης, στις περιπτώσεις που το δικαίωμα αυτό παρέχεται στον λήπτη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο

Ενδεικτικοί κίνδυνοι που έχουν ασφαλιστεί και ενδεικτικές ζημιές

Κίνδυνος είναι η δυνατότητα που υπάρχει να συμβεί κάποιο γεγονός, που σαν συνέπεια του θα έχει ή τη μείωση της περιουσίας κάποιου προσώπου ή την ανάγκη αυξησεώς της, προκειμένου να αντιμετωπιστεί κάποια έκτακτη οικονομική ανάγκη.

Σύμφωνα με το νέο νόμο υπ' αριθμ. 2251/94 για την προστασία καταναλωτών, ευθύνη για ελαττωματικό προϊόν έχουν:

- 1) Οι κατασκευαστές τελικών προϊόντων πρώτων υλών ή συστατικών τους μερών, καθώς και οι προμηθευτές των πρώτων υλών, που χρησιμοποιήθηκαν στο τελικό προϊόν, δηλαδή όλοι όσοι εμπλέκονται στη διαδικασία παραγωγής του τελικού προϊόντος.
- 2) Οι εισαγωγείς προϊόντων.
- 3) Οι “παραγωγοί”. Στην έννοια αυτή περιλαμβάνεται ο καθένας που παρουσιάζεται ως παραγωγός ενός “προϊόντος”. Σ’ αυτή την κατηγορία ανήκουν τα Σούπερ –Μάρκετς και οι αλυσίδες καταστημάτων, εφ’ όσον βάζουν τη “δική τους ετικέτα” στα προϊόντα.
- 4) Οι προμηθευτές. Ο όρος προμήθεια περιλαμβάνει μια μεγάλη σειρά δραστηριοτήτων όπως την πώληση, τη μίσθωση, το δανεισμό, τη χρηματοδοτική μίσθωση (leasing).

Όπου υπάρχει σειρά διανομής του προϊόντος, ο καθένας που μετέχει σ’ αυτήν ευθύνεται εξ ολοκλήρου, εκτός αν αποκαλύψει τον παραγωγό ή το δικό του προμηθευτή.

Είναι δυνατόν για την ίδια ζημιά να αναχθούν δύο ή περισσότεροι προμηθευτές,

π.χ. ο κατασκευαστής και ο τελικός πωλητής του προϊόντος.

Η ευθύνη είναι «εις ολόκληρον».

Ο παραγωγός ενός προϊόντος έχει βέβαια δυνατότητα να αμυνθεί έναντι αγωγών λόγω ελαττωματικών προϊόντων που διέθεσε. Το βάρος όμως της απόδειξης το φέρει ο ίδιος.

Με βάση το νέο νόμο ευθύνη έχει και εκείνος που παρέχει υπηρεσίες για κάθε ζημία που προκάλεσε υπαίτια κατά την παροχή των υπηρεσιών.

Παρακάτω παραθέτουμε ενδεικτικούς κινδύνους και ενδεικτικές ζημιές.

...Κατά τις νυχτερινές ώρες εκδηλώθηκε πυρκαγιά σε οικία, με εστία την τηλεόραση γνωστής εταιρίας εισαγωγής και εμπορίας ηλεκτρικών οικιακών συσκευών, ηλεκτρονικών ειδών, τηλεπικοινωνιακού εξοπλισμού και λοιπού οικιακού εξοπλισμού.

Η φωτιά περιορίστηκε στο χώρο του σαλονιού, κατέστρεψε την τηλεόραση και κάποια έπιπλα ενώ η αιθάλη ρύπανε τις τοιχοποιίες και το περιεχόμενο της οικίας.

...Μεγάλη εταιρία τυποποίησης και εμπορίας προϊόντων ελιάς, με εξαγωγές και στο εξωτερικό, διέθεσε προς πώληση ελιές με θραύσματα κουκουτσιών.

Οι ελιές αυτές χρησιμοποιήθηκαν για την παρασκευή πίτσας. Το αποτέλεσμα ήταν επτά καταναλωτές να πάθουν ζημιές στις οδοντοστοιχίες τους κατά την κατανάλωση του προϊόντος.

...Εταιρία επεξεργασίας και τυποποίησης ξηρών καρπών καλείται να αποζημιώσει μεγάλη σοκολατοβιομηχανία της οποίας το τελικό προϊόν υπέστη ζημία.

Ο λόγος; Η πρώτη διέθεσε στη ζημιωθείσα ξηρούς καρπούς με υπολείμματα από ξυλώδες κέλυφος, τα οποία η δεύτερη χρησιμοποίησε για την παραγωγή σοκολάτας.

Το πρόβλημα διαπιστώθηκε κατά τον έλεγχο της παρτίδας, η οποία δεσμεύτηκε.

...Ελληνική Εταιρία Μπισκότων «ΑΛΛΑΤΙΝΗ» Α.Β.Ε.Ε.
Βιομηχανία μπισκότων, Πικέρμι Αττικής.
Καταστροφές σε εγκαταστάσεις και σε προϊόντα.
Αποζημιώθηκε στις 30 Αυγούστου 1995, με 8.500.000 δραχμές.

...ΜΑΚΑΛΑΚΟΣ Θ.
Οικία, Ανθούσα Αττικής.
Καταστροφή οικίας από ελαττωματικές ηλεκτρικές συσκευές.
Αποζημιώθηκε στις 30 Οκτωβρίου 1995, με 36.000.000 δραχμές.

...Τις ζημιές που προκλήθηκαν στις 19/10/2005 στο εκκοκιστήριο του ομίλου ΑΚΚΑ στην Καρδίτσα κάλυπταν οι εταιρίες: Φοίνιξ (47%), Εθνική (20%), Commercial Value (7%), Alpha (5%), Αγροτική (5%), Ασπίς (5%), Generali (3%), Ορίζων (3%), Interlife (2%), Victoria (2%) και Ευρώπη (1%).

Ατυχώς σε αυτή την περίπτωση υπήρξε θάνατος.

Το ακριβές ύψος της ζημίας δεν έχει προσδιορισθεί ακόμη από τους πραγματογνώμονες, αλλά οι πρώτες εκτιμήσεις υπολογίζουν ότι θα κυμανθεί μεταξύ 4 –6 εκ. ευρώ.

...Η πυρκαγιά, που ξέσπασε στις 19 Οκτωβρίου σε εκκοκιστήριο βάμβακος στο χωριό Γραμματικό της Καρδίτσας, κόστισε τη ζωή του 40χρονου διευθυντή της επιχείρησης και κατέκαψε χιλιάδες τόνους βαμβακιού.

Ο διευθυντής της επιχείρησης παγιδεύτηκε στις φλόγες αφότου εισήλθε στο εργοστάσιο, επιχειρώντας να θέσει σε λειτουργία το σύστημα χειροκίνητης πυρόσβεσης.

...Πυρκαγιά ξέσπασε στις 18 Οκτωβρίου και σε αποθήκη της Ένωσης Αγροτικών Συνεταιρισμών Λάρισας, στην παλαιά εθνική οδό Λάρισας-Βόλου, στο ύψος του Μελισσοχωρίου, και κατέστρεψε 4.000 τόνους βαμβακιού.

Την αποθήκη κάλυπτε η Αγροτική Ασφαλιστική.

...Ζημιές στο ξυλουργείο της “Γ. Σιδέρης και Σια” στο Κορωπί, το οποίο έπιασε φωτιά στις 11 Οκτωβρίου.

Οι πρώτες προσωρινές εκτιμήσεις αναφέρουν ότι η ζημία θα κυμανθεί γύρω στα 700 –800.000 ευρώ.

Το ξυλουργείο κάλυπτε η Αγροτική Ασφαλιστική και τα γραφεία η Εθνική Ασφαλιστική.

...Το θέατρο «Αυλαία» στις 22.09.05 υπέστη ζημιές λόγω πυρκαγιάς. Αποζημίωση 950.000 ευρώ.

...Αν σε ένα εργοστάσιο δηλητηριαστεί ένας μεγάλος αριθμός εργατών από χαλασμένες κονσέρβες. Πόσα νοσοκομειακά έξοδα θα χρειαστούν, και τι τεράστια ζημιά θα έχει το εργοστάσιο από την απουσία όλων αυτών των ανθρώπων από την εργασία τους.

...Σε μια αυτόματη μηχανή καφέ, εγκαταστημένη σε κτήριο γραφείων έσπασε ένας σωλήνας νερού Παρασκευή βράδυ. Αυτό ήταν αιτία να πλημμυρίσει ένα κτήριο γραφείων, προξενώντας μία ζημιά περίπου 10.000.000 δρχ.

...Το 1997 στις ΗΠΑ εταιρία διάθεσης κρεάτων χρειάστηκε να αποσύρει από την αγορά 20 εκατομμύρια κιλά μπιφτέκια, όταν αποδείχθηκε ότι το βοδινό κρέας από το οποίο είχαν φτιαχτεί, ήταν μολυσμένο από βακτήριο (*E. coli* bacteria). Λίγο μετά την ανάκληση, η εταιρία αγοράστηκε από μία ανταγωνίστριά της.

...Το 1993 η Pepsi –Cola βρέθηκε σε πολύ δύσκολη θέση, όταν βρέθηκαν σύριγγες σε κουτιά της Diet Pepsi σε διάφορα σημεία στις ΗΠΑ.

...Το 1998 στις ΗΠΑ εταιρία παραγωγής hot dogs και άλλων τυποποιημένων κρεάτων προέβη σε ανάκληση κατόπιν αξιώσεων εναντίον της συνεπεία μόλυνσης των κρεάτων από *listeria*. Το βακτήριο *listeria* μπορεί να προξενήσει σοβαρότατες ασθένειες,

π.χ. μηνιγγίτιδα, σε ανθρώπους με ασθενές ανοσοποιητικό σύστημα όπως οι ηλικιωμένοι, όσοι υποβάλλονται σε χημειοθεραπεία και όσοι έχουν προσβληθεί από τον ιό HIV.

Μπορεί επίσης να προξενήσει αποβολές.

Αρχές του έτους, κατατέθηκε αγωγή κατά της ως άνω εταιρίας για θάνατο γυναίκας 74 ετών η οποία αρρώστησε τον Οκτώβριο 1998 αφού έφαγε hot dog και πέθανε από μηνιγγίτιδα στις 19 Οκτωβρίου. Στην αγωγή ακόμη δεν έχουν καθοριστεί τα αιτούμενα ποσά, αλλά οι δικηγόροι υπολογίζουν να ζητήσουν USD 500.000 –1.000.000 για αποζημίωση και USD 10.000.000. –50.000.000 για παραδειγματική ποινή.

Έχει ήδη ζητηθεί άδεια να κατατεθεί συλλογική αγωγή για όσους υπέστησαν βλάβες από τα μολυσμένα κρέατα.

...Το 1996 επιβάτης του ΟΣΕ έσπασε το δόντι του τρώγοντας τυποποιημένο φαγητό που αγόρασε από το εστιατόριο της αμαξοστοιχίας, από ξένη με το φαγητό ουσία που υπήρχε μέσα σε αυτό. Προμηθευτής του ΟΣΕ και κατασκευαστής του προϊόντος ήταν μια εταιρία catering.

...Οι επιβάτες δύο πτήσεων ξένης εταιρίας charter φεύγοντας από ελληνικό νησί και γυρίζοντας στην πατρίδα τους έπαθαν δηλητηρίαση από χαλασμένο αυγό που ήταν μέσα σε μαγιονέζα. Η προμηθεύτρια εταιρία catering ευθύνονταν για τη ζημιά αυτή.

Εξαιτίας της φύσης των προϊόντων τους (αλλοιώνονται εύκολα, φρέσκα με ημερομηνία λήξης, ευρείας κατανάλωσης) οι εταιρίες που παράγουν και διαθέτουν προϊόντα διατροφής είναι πιο τρωτές στους κινδύνους αλλοίωσης των προϊόντων τους από άλλες.

Όπως χαρακτηριστικά ανέφερε ο υπεύθυνος για προγράμματα ασφάλειας τροφίμων του Εθνικού Ινστιτούτου για Επεξεργασία Τροφίμων στην Ουάσιγκτον για να εμποδιστεί ένα γεγονός να συμβεί, πρέπει να τοποθετηθεί ένα αυστηρότατο σύστημα περιβαλλοντικού ελέγχου, το οποίο θα εξετάζει για μολυσματικές ουσίες στους τοίχους, τα πατώματα, τα ταβάνια και όλες τις επιφάνειες που έρχονται σε επαφή με το προϊόν.

Είναι εμφανές ότι η χρήση στην παραγωγική διαδικασία των πιο σύγχρονων μεθόδων δεν μπορεί να αποκλείσει το ενδεχόμενο κάποιας αλλοίωσης ούτε να αποκλειστεί το ανθρώπινο λάθος κατά τη διανομή και μέχρι τη στιγμή της πώλησης του προϊόντος.

Η ενδεχόμενη οικονομική ζημιά της κάθε εταιρίας παραγωγής ή διάθεσης προϊόντων διατροφής μπορεί να μετριαστεί σημαντικά έως να εξουδετερωθεί όταν γίνει συνδυασμός risk management (σύγχρονα μηχανήματα, έλεγχοι ποιότητας, άρτια εκπαιδευτικό προσωπικό, σχέδιο ανάκλησης) με ένα ασφαλιστήριο αστικής ευθύνης προϊόντος

προσαρμοσμένο κατά το μέτρο του δυνατού στις ανάγκες και ιδιαιτερότητες της συγκεκριμένης επιχείρησης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4^ο

Εξέλιξη των κλάδων ασφαλίσεων αστικής ευθύνης

Οι ασφαλίσεις Αστικής Ευθύνης γνωρίζουν σημαντική ανάπτυξη την τελευταία δεκαετία. Κάτω από τις παρούσες οικονομικές συνθήκες και την πολυπλοκότητα των οικονομικών σχέσεων δημιουργούνται συχνά τριβές και ζημιές. Το γεγονός αυτό αποτελεί το βασικό κριτήριο της συνεχώς αυξημένης ζήτησης ασφαλιστικής προστασίας τα τελευταία χρόνια.

Κατά τα πρώτα στάδια της ασφάλισης της αστικής ευθύνης ετέθη το δίκαιο και ηθικό ερώτημα στην Ευρώπη, κατά πόσο η ασφάλιση της ευθύνης ενός προσώπου και επομένως μια πράξη από πταίσμα του, μπορεί να ασφαλιστεί και αν η ασφάλιση αυτή δεν προσκρούει στα χρηστά ήθη και έθιμα.

Η μεταβολή της άποψης για την αστική ευθύνη κατά τη διάρκεια της ασφαλιστικής ιστορίας και η ανάπτυξη αυτής της ασφάλισης οφείλονται φυσικά στην πολιτική της σημερινής οικονομίας και στους συνδεόμενους με αυτή κινδύνους της αστικής ευθύνης, οι οποίοι δημιουργούν την ανάγκη για την ασφαλιστική τους κάλυψη. Ας αναφερθούμε

π.χ. ιδιαίτερα στους κινδύνους της αστικής ευθύνης μεγάλων πυρηνικών κέντρων, ή ακόμα στους κινδύνους από την κατασκευή μεγάλων έργων, καθώς επίσης και στην αστική ευθύνη που προκύπτει από την μαζική παραγωγή προϊόντων.

Παράλληλα στη σημερινή εποχή έχουμε να ασχοληθούμε με κινδύνους, που δεν γνωρίζουμε ακόμη ποια έκταση μπορούν να λάβουν,

όπως π.χ. ο κίνδυνος της μόλυνσης του περιβάλλοντος.

Αξιοσημείωτο είναι επίσης το γεγονός, ότι το διεθνές εμπόριο καθώς και οι οικονομικές και βιομηχανικές σχέσεις μεταξύ διαφόρων κρατών δημιούργησαν νέο αντικείμενο αστικής ευθύνης. Τον κίνδυνο αστικής ευθύνης προϊόντων.

Σήμερα η ασφάλιση αστικής ευθύνης αποτελεί έναν σημαντικό παράγοντα στήριξης της οικονομίας. Επομένως θα πρέπει να εξετάσουμε, γιατί η ασφάλιση της αστικής ευθύνης αποτελεί κάτω από τα σημερινά δεδομένα ένα σπουδαίο συνεταιίρο της οικονομίας.

Μπορούν να αναφερθούν οι τρεις πιο βασικές τυπικές συνεταιριστικές σχέσεις της ασφάλισης αστικής ευθύνης με την οικονομική ζωή μας.

Αυτές είναι οι ακόλουθες:

1. η ασφάλιση της θέσης του προξενήσαντος τη ζημιά,
2. η ασφάλιση της θέσης του ζημιωθέντα, εκείνου που υπέστη τη ζημιά,
3. η ασφάλιση της θέσης του κοινού.

Η πρώτη περίπτωση της ασφάλισης της θέσης του προξενήσαντος τη ζημιά αναφέρεται στη βασική έννοια της ασφάλισης της αστικής ευθύνης. Να ασφαλιστεί δηλαδή κάποιος για την περίπτωση που θα προξενήσει ζημιά σε άλλον, είτε σωματική είτε υλική. Αυτό που ισχύει για ένα άτομο ισχύει και για ολόκληρη επιχείρηση,

π.χ. για μια βιομηχανική επιχείρηση παραγωγής προϊόντων.

Αξιώσεις αστικής ευθύνης τρίτων έναντι μιας βιομηχανίας μπορούν με τα σημερινά δεδομένα να επιφέρουν την οικονομική κατάρρευση ενός τέτοιου οργανισμού. Εδώ θα μπορούσαμε να αναφέρουμε άπειρα παραδείγματα με τεράστιο αριθμό ζημιών διαφορετικών βιομηχανιών, των οποίων η αποκατάσταση και επομένως η αποζημίωση πολλές φορές φθάνει ή ακόμα υπερβαίνει το μετοχικό και περιουσιακό κεφάλαιο.

Σ' όλες τις περιπτώσεις καθίσταται φανερό, ότι μόνο η ασφάλιση της αστικής ευθύνης παρέχει τη δυνατότητα και είναι σε θέση να εξασφαλίσει την περαιτέρω ύπαρξη των οικονομικών μονάδων, γιατί ως πραγματικός συνεταιίρος της οικονομίας αναλαμβάνει την αποζημίωση των εκάστοτε ζημιών προς τους ζημιωθέντες τρίτους.

Στην προσπάθεια της εξασφάλισης των συμφερόντων του προξενήσαντος τη ζημιά δεν ανήκει μόνο η ετοιμότητα και η εξασφάλιση των χρηματικών μέσων για την αποζημίωση, αλλά και η διεκπεραίωση των ενεργειών αποκατάστασης της ζημίας.

Γιατί οι προαναφερθείσες μεγάλες ζημιές, αλλά και οι ζημιές μικρού μεγέθους, απαιτούν λίγο πολύ για την διεκπεραίωση και εκκαθάριση τους, μακροπρόθεσμες και δύσκολες έρευνες, νομικές εκθέσεις, γνωματεύσεις και περίπλοκες συναλλαγές με τους ζημιωθέντες, τους ειδικούς και τις δημόσιες αρχές.

Επομένως θα ήταν μία σημαντική επιβάρυνση για τις περισσότερες βιομηχανικές επιχειρήσεις, αν έπρεπε να αντιμετωπίσουν με τις δικές τους δυνάμεις αυτού του είδους τις δυσκολίες και ευθύνες, που μπορεί να προκύψουν από την αστική τους ευθύνη.

Απάντηση στα παραπάνω για την αποφυγή κάθε δυσμενούς περιπέτειας δίνει ο ασφαλιστής της αστικής ευθύνης, με τους ειδικούς του στον τομέα αυτό, την πολύτιμη πείρα του και τις διεθνείς του σχέσεις. Ο ασφαλιστής της αστικής ευθύνης είναι εκείνος, ο οποίος βοηθά τις οικονομικές επιχειρήσεις να αντιμετωπίσουν τους κινδύνους αυτούς.

Η δεύτερη περίπτωση, η εξασφάλιση της θέσης του υποστάντος τη ζημιά, του ζημιωθέντος, σημαίνει τη λήψη των απαραίτητων μέτρων για την υπεράσπιση και αποκατάσταση των συμφερόντων του θύματος, δηλαδή του ζημιωθέντος καταναλωτή. Δεν θα πρέπει όμως να εξετάσουμε μεμονωμένα το άτομο, του οποίου η παρουσία και η ύπαρξη υπέστη ζημιά λόγω της αστικής ευθύνης αλλά και τα άτομα που εξαρτώνται οικονομικά από αυτό

π.χ. εξαιτίας ενός προσωπικού ατυχήματος ή ακόμη θανάτου μένει μια οικογένεια χωρίς τον προστάτη της.

Πολλές φορές συμβαίνει, αυτός που υπέστη τη ζημιά, να αποτελεί μια οικονομική μονάδα. Αυτό γίνεται κατανοητό στην περίπτωση της αστικής ευθύνης από την παραγωγή προϊόντων,

όταν π.χ. λόγω ελαττωματικής και κακής κατασκευής μιας παρτίδας προϊόντων από μια μονάδα οικοδομικών υλικών υφίσταται ο εργολάβος μεγάλες ζημιές. Υποθέτοντας δε ότι ο εργολάβος δεν μπορεί να πάρει αποζημίωση για τη ζημιά που υπέστη λόγω της κακής παράδοσης της παραγγελίας από τη μονάδα κατασκευής οικοδομικών υλικών, διότι ο ιδιοκτήτης της μονάδας δεν έχει τα απαιτούμενα κεφάλαια, τότε κάτω από αυτές τις περιστάσεις, μπορεί ο εργολάβος, ως άτομο που υπέστη τη ζημιά, να καταστραφεί οικονομικά.

Προκύπτει λοιπόν ότι η ασφάλιση αστικής ευθύνης αποτελεί χωρίς αμφιβολία έναν ουσιώδη παράγοντα για την εξασφάλιση της θέσης και ύπαρξης του υποστάντος την ζημιά. Εξετάζοντας τα προαναφερθέντα και ιδιαίτερα την κοινωνική πλευρά της ασφάλισης αστικής ευθύνης, δηλαδή τη λειτουργία της ασφάλισης ως προστατευτικού μέσου του ζημιωθέντα, πρέπει να τονισθεί, ότι στη σημερινή εποχή και σε μερικά κράτη παρατηρείται η τάση του διαχωρισμού της ιδέας της αστικής ευθύνης από

την αρχή της ύπαρξης πταίσματος (αρχή δηλαδή της υπαιτιότητας), ως προϋπόθεση της ευθύνης, ανεξάρτητα από την ύπαρξη ευθύνης, (Αντικειμενική Ευθύνη).

Η αλλαγή αυτή, η τάση της χορήγησης αποζημίωσης χωρίς να λαμβάνεται υπόψη ο παράγοντας της υπαιτιότητας θα δημιουργήσει χωρίς αμφιβολία τεράστια προβλήματα στη βιομηχανία. Θα πρέπει επομένως να υπολογίσουμε ότι η μοντέρνα ιδέα της προστασίας του καταναλωτή στη σημερινή καταναλωτική κοινωνία θα επεκταθεί και θα διευρυνθεί στο μέλλον.

Η τρίτη περίπτωση, η εξασφάλιση της θέσης του κοινού, αναφέρεται σε μία μορφή εγγυητικής λειτουργίας, η οποία πραγματοποιείται έμμεσα από την ασφάλιση της αστικής ευθύνης έναντι της γενικής προστασίας, ιδιαίτερα σε ότι αφορά το δίκαιο της αστικής ευθύνης, επειδή η οικονομική ανάπτυξη θέτει ως προϋπόθεση την παράλληλη ανάπτυξη του δικαίου της αστικής ευθύνης. Επομένως το δίκαιο της αστικής ευθύνης θα πρέπει να συμβαδίζει και να προσαρμόζεται με την ανάπτυξη της οικονομίας.

Επίσης μέσω της ασφάλισης αστικής ευθύνης το θύμα μιας περίπτωσης αποζημίωσης τρίτων δεν επιβαρύνει το κόστος και επομένως το γενικό σύνολο. Άρα η ασφάλιση της αστικής ευθύνης βοηθά και φροντίζει τα συμφέροντα του κοινού και επιπλέον ενισχύει την ιδέα της αστικής ευθύνης.

Αν σκεφθούμε τις ατελείωτες οικονομικές σχέσεις της σημερινής εποχής, τότε χωρίς αμφιβολία θα μπορέσουμε να εξακριβώσουμε με θαυμασμό, ότι η ασφάλιση της αστικής ευθύνης πραγματοποιεί το σκοπό της, δηλαδή αποτελεί τον καλύτερο συνέταιρο της οικονομίας.

Στις χώρες της ΕΟΚ η κάλυψη της ευθύνης προϊόντος είναι μια από τις απαραίτητες προϋποθέσεις, που ζητά ο αγοραστής από τον πωλητή ενός προϊόντος ή ο εισαγωγέας από τον εξαγωγέα. Όλοι μας γνωρίζουμε, ότι οι περισσότερες ελληνικές εξαγωγές γίνονται σε χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ήδη οι ξένοι εισαγωγείς **απαιτούν** ασφαλιστήρια ευθύνης προϊόντος, προκειμένου να εισάγουν από την Ελλάδα. Δηλαδή, η ζήτηση της κάλυψης αυτής δεν είναι απαραίτητο να δημιουργηθεί από τους Έλληνες εμπορευόμενους. Είναι μάλλον πιθανότερο να τους επιβληθεί από τους αγοραστές τους.

Τα ασφαλιστήρια ευθύνης προϊόντος συνήθως ισχύουν όχι μόνο για την Ελλάδα αλλά και για άλλες χώρες, όπου εξάγει ο κατασκευαστής.

Ειδικά για την Αμερική και τον Καναδά, λόγω των υπερβολικών αποζημιώσεων, υπάρχουν ειδικοί τρόποι ασφάλισης από τις Αμερικανικές Εταιρίες και έτσι δεν καλύπτονται εξαγωγές στις χώρες αυτές.

Με την υπουργική απόφαση ΑΠΒ 7535/1077, καθιερώθηκε στην Ελλάδα από 30.7.1988, η αντικειμενική η άνευ πταισματος ευθύνη του “παραγωγού” για ζημιές από ελαττωματικά προϊόντα, σύμφωνα με την 85/374 οδηγία της ΕΟΚ. Το 1991 ψηφίστηκε ο Ν. 1961 και το 1994 ο νέος νόμος 2251, ο οποίος ρυθμίζει τα θέματα προστασίας του καταναλωτή.

Οι λόγοι για την εισαγωγή της οδηγίας αυτής της τότε ΕΟΚ είναι η προώθηση του ανταγωνισμού και η προστασία του καταναλωτή. Ήταν αναγκαία όχι μόνο η προστασία των κατοίκων όλης της κοινότητας, αλλά και η ισοτιμία στις υποχρεώσεις όλων των παραγωγών.

Η οδηγία απευθυνόταν στα κράτη- μέλη της Ε.Ε. όπου οι νομοθεσίες για την ευθύνη του παραγωγού διαφέρουν. Ορισμένα κράτη έχουν αναπτύξει σχετικά νομοθετικά συστήματα, αλλά όμως όχι. Θα έπρεπε να ενσωματώσουν την οδηγία στην δική τους εθνική νομοθεσία, μέχρι τον Ιούλιο του 1988.

Από τα προβλεπόμενα στην πιο πάνω οδηγία τρία ήταν τα ζητήματα που στα κράτη –μέλη εδίδετο η δυνατότητα επιλογής να εφαρμόσουν ή όχι:

- 1) Η εξαίρεση των γεωργικών προϊόντων
- 2) Η επιβολή ανώτατου ορίου ευθύνης του παραγωγού για Σωματικές Βλάβες, αφού υπάρχει περιορισμός της αποζημίωσης από ελαττωματικά προϊόντα, δηλαδή της συνολικής ευθύνης του παραγωγού. Πολλές χώρες είχαν καθορίσει ένα ανώτατο όριο, ένα maximum αποζημίωσης. Η Ελλάδα είχε καθιερώσει ανώτατο χρηματικό όριο με την ΑΠΒ 7535/1077, το ποσό των 7.203.840.000 δρχ. αλλά με το νέο νόμο 2251/94 δεν υπάρχει πιά όριο, και έτσι η ευθύνη του παραγωγού είναι απεριόριστη.
- 3) Η δυνατότητα του παραγωγού να προβάλει τον κίνδυνο εξέλιξης (DEVELOPMENT RISK ή THE STATE OF THE ART DEFENCE) ως επιχείρημα και μέσο άμυνας του παραγωγού για

απαλλαγή του από όποια ευθύνη για ελάττωμα σε προϊόν του, εφ' όσον αποδείξει ότι η πρόβλεψη ή η ανίχνευση του ελαττώματος δεν ήταν δυνατή είτε λόγω αδυναμίας με βάση τις τεχνικές και επιστημονικές γνώσεις της εποχής που παρήχθη το προϊόν είτε σαν αποτέλεσμα εφαρμογής νέων πιο εξελιγμένων μεθόδων παραγωγής, οι οποίες πάντα ενέχουν τον κίνδυνο του καινούργιου.

Εκτός από την τεχνική εξέλιξη οι μέθοδοι προστασίας που συνέχεια αναπτύσσονται, μπορούν να παρουσιάσουν

π.χ. ένα μηχάνημα ως “επικίνδυνο” επειδή οι προδιαγραφές του δεν ανταποκρίνονται στα νέα μέτρα προστασίας των χειριστών ή άλλων τρίτων.

Η Επιτροπή είχε αναλάβει την επανεξέταση αυτών των τριών αδύνατων σημείων για το 1995, για να εκτιμήσει, αν χρειάζεται εναρμόνιση των νομοθεσιών των κρατών –μελών κάτω από το φως της πείρας, που έχει αποκτηθεί. Μέχρι να αποφανθεί η δυνατότητα χρησιμοποίησης της ένστασης των κινδύνων εξέλιξης θα διαφέρει από χώρα σε χώρα. Στην Ελλάδα υφίστατο η ένσταση των κινδύνων εξέλιξης. Δηλαδή έχει ο παραγωγός τη δυνατότητα να την προβάλει απέναντι στον καταναλωτή.

Επειδή ο καταναλωτής έχει το δικαίωμα επιλογής των χωρών, που μπορεί να υποβάλει την αγωγή:

- α) τη χώρα παραγωγής ή
- β) τη χώρα που επήλθε η ζημία,
η ύπαρξη της ένστασης της εξέλιξης, πιθανόν να επηρεάσει την επιλογή δικαιοδοσίας.

Οι διαφορετικές νομοθεσίες στα κράτη –μέλη της ΕΟΚ έχουν δημιουργήσει μια διαφορά ουσίας των αποφάσεων. Παρά το γεγονός ότι έχουμε ίδια γεγονότα και ίδια περιστατικά, υπάρχουν διαφορετικές αποφάσεις (αντίθετες), άλλη στο Παρίσι και άλλη στη Θεσσαλονίκη. Όμως δεν θα πρέπει να είμαστε τόσο θορυβημένοι, γιατί πολλές υποθέσεις (ζημιές) λύνονται στα γραφεία των Εταιριών και στους διαδρόμους των δικαστηρίων.

Η Ελληνική δικαιοσύνη προσπάθησε από τα μέσα του '70 να ανακουφίσει τον καταναλωτή ερμηνεύοντας τις σχετικές διατάξεις ε τρόπο που να ικανοποιεί το περί δικαίου αίσθημα. Τα Ελληνικά δικαστήρια αντέστρεψαν το βάρος της απόδειξης επιτρέποντας στον καταναλωτή να αποδείξει μόνο τη ζημιά, το ελάττωμα του προϊόντος και την αιτιώδη συνάφεια μεταξύ ελαττώματος και ζημιάς, οπότε ο μόνος τρόπος για να απαλλαγεί ο παραγωγός, ήταν να αποδείξει ότι δεν τον βαραίνει πταίσμα (δεν έχει υπαιτιότητα) για το ελάττωμα.

Το Εφετείο Θεσσαλονίκης το 1977, ασχολούμενο με την αγωγή γεωργού, που ζητούσε αποζημίωση από παραγωγό φυτοφαρμάκων, επικαλείται το αποδεικτικό αδιέξοδο του καταναλωτή στην απόδειξη σφάλματος, κατά τη διαδικασία παραγωγής και ελέγχου ή συντήρησης των προϊόντων και αντιστρέφει το βάρος της απόδειξης (δηλαδή ότι ο παραγωγός ήταν υποχρεωμένος να αποδείξει ότι δεν έχει υπαιτιότητα).

Στην Ελλάδα λοιπόν είχε γίνει ένα μεγάλο βήμα πριν από την από 1.8.88 καθιέρωση της αντικειμενικής ευθύνης από ελαττωματικά προϊόντα. Η διαφορά της νέας ρύθμισης δεν είναι τόσο μεγάλη που να δικαιολογεί έντονη ανησυχία για περισσότερες αγωγές, εκτός των συλλογικών αγωγών που έχουν δυνατότητα με το νέο νόμο να ασκήσουν οι ενώσεις καταναλωτών.

Σύμφωνα με το νέο νόμο 2251/94 για την “προστασία το καταναλωτή”, καθορίζονται στην Ελλάδα κανόνες δικαίου που αφορούν τις εμπορικές συναλλαγές, που κάνουν καταναλωτής και έμπορος, επαναπροσδιορίζεται η έννοια του παραγωγού και του καταναλωτή.

Επίσης με το νόμο συνίσταται το “Εθνικό Συμβούλιο καταναλωτών” ως συμβουλευτικό και γνωμοδοτικό όργανο του Υπουργείου Εμπορίου.

Δεν πρέπει να παραλείψουμε ότι προβλέπεται από το νέο νόμο η σύσταση τριμελών επιτροπών μεταξύ παραγωγού και καταναλωτή ή ενώσεων καταναλωτών. Οι αποφάσεις του δεν είναι εκτελεστές διοικητικές πράξεις, εκτιμώνται όμως ως δικαστικά τεκμήρια κατά την εκδίκαση της διαφοράς από τα αρμόδια δικαστήρια.

Ανεξάρτητα από την ύπαρξη του νόμου για την “προστασία του καταναλωτή” δεν πρέπει να περιμένει κανείς γρήγορη αλλαγή στις σχέσεις Έλληνα καταναλωτή και παραγωγού. Η δυνατότητα άσκησης συλλογικών αγωγών είναι κάτι καινούργιο, που ίσως αλλάξει τα δεδομένα.

Στη Γερμανική βιομηχανία π.χ. οι ασφαλιστές περιμένουν ότι ο αριθμός των αξιώσεων αποζημιώσεων θα αυξάνει με αργό ρυθμό, το ίδιο και στην Ελλάδα. Βέβαια τους εξαγωγείς ενδιαφέρουν οι νόμοι και των άλλων χωρών, στις οποίες η νομοθεσία είναι διαφορετική, και γενικότερα το τι συμβαίνει στη χώρα που εξάγονται τα προϊόντα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5^ο

Τρόπος αντιμετώπισης ζημιών

Ως αποζημίωση εννοούμε τη διαδικασία αποκατάστασης του ζημιωθέντος ασφαλισμένου, στην ίδια ακριβώς οικονομική θέση που βρισκόταν προ της επελεύσεως του κινδύνου έναντι του οποίου ασφαλιζέτο και ο οποίος και μόνον κίνδυνος του προκάλεσε την οικονομική ζημία.

Για να καλυφθούν οι απαιτήσεις προς αποζημίωση πρέπει να αγγελθούν για πρώτη φορά κατά τη διάρκεια ισχύος της ασφαλιστικής σύμβασης. Αυτός ο τύπος ασφάλισης είναι πιο συνηθισμένος σήμερα στην ελληνική αγορά, όπου η κάλυψη γίνεται με βάση τη δηλωθείσα ζημία (claims made policy).

Καλύπτονται ζημιές που συνέβησαν είτε κατά τη διάρκεια της ασφαλιστικής σύμβασης είτε πριν την έναρξη της ασφαλιστικής περιόδου αλλά μετά την ημερομηνία αναδρομικής ισχύος, ο οποίος όμως πρωτοαναγγέλθηκαν και των οποίων η πρώτη απαίτηση έγινε κατά τη διάρκεια ασφαλιστική σύμβασης, ανεξάρτητα από την ημερομηνία πώλησης.

Στο συμβόλαιο αυτό μπορεί να συμφωνηθεί ένα χρονικό περιθώριο αναγγελίας των ζημιών μετά την ημερομηνία λήξης του (extended reporting period).

Πηγές ζημιών

Οι πηγές των ζημιών Αστικής Ευθύνης προϊόντων μπορούν να χωριστούν σε τρεις βασικές κατηγορίες:

1. Από ελαττωματική σχεδίαση (faulty design)
Δηλαδή, από λάθη και παραβλέψεις κατά τη σχεδίαση, την επεξεργασία ή την παραγωγή του προϊόντος.

π.χ. Σε μια μαζική παραγωγή ελαστικών αυτοκινήτων, αν η βαλβίδα αέρος είναι ελαττωματική, όλη η σειρά είναι επικίνδυνη.
2. Από λάθη εργατών κατά την παραγωγή
Δηλαδή, από αμέλεια κατά τη διάρκεια της εργασίας.

π.χ. Αν κάποια μηχανή ελέγχου δεν λειτουργήσει για λίγο και ο χειριστής της δεν το προσέξει, τα προϊόντα που θα περάσουν είναι δυνατόν να είναι ελαττωματικά.

3. Λανθασμένη συμβουλή ή αμέλεια προειδοποίησης (failure to advise or failure to warn).

Αν ο κατασκευαστής δεν δίνει αρκετές πληροφορίες ή δίνει λάθος οδηγίες σχετικά με τη χρήση του προϊόντος ή δεν προειδοποιεί και δεν κατατοπίζει τον αγοραστή για τυχόν κινδύνους, που έχει το προϊόν ή που μπορεί να φέρει η λανθασμένη χρήση του.

π.χ. “επικίνδυνο σε θερμοκρασία πάνω από 30° C”.

Ακόμα και αν ο πωλητής του προϊόντος δεν είναι καλά ενημερωμένος για τους τυχόν κινδύνους ενός προϊόντος και πει στον αγοραστή ότι μπορεί να χρησιμοποιήσει το προϊόν για κάποιο σκοπό που στην πραγματικότητα το κάνει επικίνδυνο

π.χ. μια σκόνη πλυσίματος με δηλητηριώδη υλικά,

ο κατασκευαστής μπορεί να θεωρηθεί υπεύθυνος για το ατύχημα γιατί δεν φρόντισε να προειδοποιήσει τόσο με τις οδηγίες του προς τον πωλητή, όσο και πάνω στο προϊόν με τις οδηγίες χρήσης.

π.χ. προσοχή εύφλεκτο ή δηλητηριώδες.

Απαραίτητα στοιχεία για την εκτίμηση του κινδύνου

Για την εκτίμηση του προς ανάληψη κινδύνου είναι απαραίτητο να συμπληρωθεί το σχετικό ερωτηματολόγιο και να απαντηθούν όλες οι ερωτήσεις με κάθε λεπτομέρεια και προσοχή για να γίνει μετά η εκτίμηση του κινδύνου και να υπολογιστεί το σωστό ασφάλιστρο.

Τα στοιχεία που λαμβάνονται υπ’ όψιν για την εκτίμηση του κινδύνου είναι:

1. Το είδος και η φύση του προϊόντος
2. Η παραγωγική διαδικασία και οι μηχανισμοί ελέγχου
3. Οι δραστηριότητες της επιχείρησης (διοικητική και επιστημονική στελέχωση)
4. Η χρονική περίοδος που θα καλύπτεται από το ασφαλιστήριο συμβόλαιο
5. Οι ιδιαίτερες συμφωνίες
6. Τα ποσά των απαλλαγών
7. Τα όρια αποζημίωσης
8. Ο κύκλος εργασιών – ο τζίρος
9. Τα γεωγραφικά όρια διανομής των προϊόντων

Τα προϊόντα που εξάγονται στις ΗΠΑ και στον Καναδά δεν καλύπτονται εκτός και αν γίνει ειδική αναφορά με προσθήκη επασφαλιστρού.

Επίσης σημαντικό παράγοντα για την εκτίμηση του κινδύνου και τον υπολογισμό του ασφαλιστρού αποτελεί η εμπειρία του ασφαλιστή σε προηγούμενες ζημιές στο συγκεκριμένο είδος του προϊόντος, αλλά και τις συγκεκριμένης επιχείρησης, αν τυχόν υπάρχουν τέτοια στοιχεία.

Αναγγελία και αντιμετώπιση ζημιών

Κάθε αναγγελία ζημιάς πρέπει να γίνει εγγράφως από τον ασφαλιζόμενο. Όταν αυτή γίνει τηλεφωνικά και κρατηθούν τα πρώτα απαραίτητα στοιχεία, υποδεικνύεται στον ασφαλιζόμενο το συντομότερο να ακολουθήσει και έγγραφη αναγγελία.

Η έγγραφη αναγγελία γίνεται συνήθως με επιστολή του ασφαλιζομένου προς την εταιρία και σ' αυτή αναφέρεται με κάθε λεπτομέρεια:

1. Ο αριθμός του Ασφαλιστηρίου Συμβολαίου της αστικής του ευθύνης
2. Η ημερομηνία και η ώρα που έγινε η ζημιά ή το ατύχημα
3. Τα αίτια της ζημιάς ή του ατυχήματος
4. Τα πλήρη στοιχεία των ζημιωθέντων ή παθόντων
5. Το είδος και η περιγραφή της ζημιάς ή του ατυχήματος
6. Τέλος, άλλες χρήσιμες πληροφορίες που μπορεί να δώσει ο ασφαλισμένος, καθώς και αν έχει επιληφθεί κάποια αστυνομική αρχή ή πυροσβεστική υπηρεσία ή μάρτυρες.

Σε κάθε περίπτωση είναι απαραίτητο να ληφθούν αμέσως μετά την αναγγελία της ζημιάς όσο το δυνατόν περισσότερα στοιχεία.

Επίσης ανεξάρτητα από το αν εκ πρώτης όψεως καλύπτεται ή όχι μια ζημιά από τους όρους του ασφαλιστηρίου συμβολαίου, πρέπει κανείς να επιληφθεί αμέσως με ειδικό πραγματογνώμονα, ο οποίος θα εξετάσει επιτόπια τόσο το ύψος της ζημιάς αλλά κυρίως κάτω από ποιες συνθήκες έγινε.

Έτσι στη συνέχεια και αφού συγκεντρωθούν όλα τα πιο πάνω στοιχεία, θα μπορέσουμε να εξετάσουμε, αν αυτή καλύπτεται ή όχι από το ασφαλιστήριο συμβόλαιο. Για το λόγο αυτό σε κάθε περίπτωση θα πρέπει να αποφεύγεται σε πρώτη επαφή με τον ασφαλισμένο μας να λέμε τη γνώμη μας, για το αν καλύπτεται ή όχι η ζημιά του, αλλά να του υποδεικνύουμε να μας παραθέσει με κάθε λεπτομέρεια τις πραγματικές συνθήκες, κάτω από τις οποίες έγινε αυτή. Αφού εξετάσουμε όλα τα στοιχεία τότε θα του απαντήσουμε σχετικά.

Το ίδιο πρέπει να συμβεί, και όταν το ερώτημα μας το απευθύνει όχι ο ασφαλιζόμενος, αλλά ο ζημιωθείς τρίτος.

Ο χρόνος μεταξύ της αναγγελίας της ζημιάς και επιθεώρησης από τον ειδικό πραγματογνώμονα πρέπει να είναι ο συντομότερος δυνατός.

Ο πραγματογνώμονας που ανάλαβε την εκτίμηση ζημιών, συντάσσει έκθεση η οποία περιλαμβάνει:

- Τα αίτια και τη φύση της ζημιάς
- Το ύψος της ζημιάς
- Φωτογραφίες, όπου είναι δυνατόν και απαραίτητο
- Τη μέθοδο που εργάστηκε
- Τα αποδεικτικά στοιχεία που τέθηκαν υπόψη του, και
- Γενικά κάθε στοιχείο που βοηθά στον προσδιορισμό της ευθύνης και του ύψους της ζημιάς

Στις περιπτώσεις σωματικών βλαβών συγκεντρώνονται όλες οι πρωτότυπες αποδείξεις ιατροφαρμακευτικών δαπανών του παθόντα, τις οποίες δεν έχει καλύψει κάποιο ασφαλιστικό ταμείο. Επίσης εξετάζονται με προσοχή και εξακριβώνονται με κάθε επίσημο τρόπο οι υπόλοιπες απαιτήσεις του. Αν γίνει κάποια ζημιά και υπάρξουν υπόνοιες ότι είναι αναληθής, τότε ανατίθεται η διενέργεια σχετικής έρευνας από ειδικό ερευνητή.

Όταν συγκεντρωθούν όλα τα απαραίτητα στοιχεία στο φάκελο ζημιάς και έχει ξεκαθαριστεί ότι η ζημιά καλύπτεται από τους όρους του ασφαλιστηρίου συμβολαίου, τότε ο διακανονιστής της ζημιάς καλεί στο γραφείο του τον ασφαλιζόμενο ή ζημιωθέντα για την πληρωμή της αποζημίωσης. Είναι απαραίτητη η υπογραφή της σχετικής εξοφλητικής απόδειξης “χωρίς επιφύλαξη παντός δικαιώματος μου”.

Τέλος σε όλες τις περιπτώσεις πρέπει να εξετάζεται, αν υπάρχει δυνατότητα άσκησης αναγωγικού δικαιώματος.

Διακανονισμός ζημιών

Αποτελεί δικαίωμα της εταιρίας να απαλλαγεί από κάθε υποχρέωσή της έναντι του ασφαλισμένου καταβάλλοντας σε αυτόν ανώτατο ασφαλιστικό ποσό που προβλέπει το ασφαλιστήριο για την αντίστοιχη περίπτωση.

Η εταιρία έχει το δικαίωμα κατά τη κρίση της να αναγνωρίζει την ευθύνη του ασφαλισμένου σε κάθε περίπτωση ζημιάς που προκλήθηκε εξώδικα οποιοδήποτε ποσό στους τρίτους που ζημιώθηκαν, εκτός αν ο ασφαλισμένος δηλώσει έγγραφα στην εταιρία ότι την απαλλάσσει από κάθε ευθύνη.

Το ασφάλισμα καταβάλλεται σε ΕΥΡΩ στην έδρα της εταιρίας, ή κατά την κρίση της σε υποκατάστημα ή πρακτορείο της, με υπογραφή ιδιωτικού εγγράφου ή συμβολαιογραφικής πράξης που θα πιστοποιεί την εξόφληση.

Υποκατάσταση

Η εταιρία υποκαθίσταται σύμφωνα με τον νόμο μέχρι του ποσού του ασφαρίσματος που έχει καταβληθεί από αυτήν σε όλα τα δικαιώματα και τις αξιώσεις του λήπτη της ασφάλισης καθ' οιουδήποτε προσώπου, υπαίτιου της ζημιάς. Ο λήπτης της ασφάλισης υποχρεούται να υπογράψει και να παραδώσει όλα τα απαιτούμενα έγγραφα και να προβεί σε κάθε ενέργεια ή να παράσχει κάθε βοήθεια στην εταιρία για την εξασφάλιση των παραπάνω δικαιωμάτων και αξιώσεων.

Αν από υπαιτιότητα του λήπτη της ασφάλισης ή του ασφαλισμένου ματαιώθηκε η άσκηση του αναγωγικού δικαιώματος της εταιρίας κατά του τρίτου, η εταιρία απαλλάσσεται από κάθε υποχρέωσή της για καταβολή του ασφαρίσματος.

Διαιτητική πραγματογνωμοσύνη

Σε περίπτωση διαφωνίας για το ποσό του ασφαλισματος που πρέπει να καταβληθεί από την εταιρία στον ασφαλισμένο ή διαφωνίας για τα αίτια και την έκταση της ζημίας, ο καθορισμός αυτός ανατίθεται προς επίλυση σε διαιτητή που ορίζεται με έγγραφη συμφωνία των μερών. Εάν τα μέρη δεν καταλήξουν σε συμφωνία ως προς το πρόσωπο του διαιτητή κάθε μέρος ορίζει εγγράφως ένα διαιτητή.

Ο ορισμός αυτός πρέπει να γίνει μέσα σε 15 ημέρες από τότε που το ζήτησε εγγράφως το ένα από τα δύο μέρη. Οι δύο διαιτητές πριν αρχίσουν το έργο τους ορίζουν εγγράφως επιδιαιτητή για να αποφανθεί μόνο σε περίπτωση διαφωνίας τους.

Το Μονομελές Πρωτοδικείο Αθηνών ύστερα από αίτηση οποιουδήποτε από τα μέρη ορίζει τον άλλο διαιτητή, αν ένα εκ των μερών δεν το έκανε εντός 15 ημερών από τότε που το ζήτησε έγγραφα το ένα από τα δύο μέρη. Ορίζει επίσης τον αντικαταστάτη οποιουδήποτε από τους διαιτητές αν κάποιος από αυτούς δεν προσέλθει κατά τον χρόνο που ορίστηκε, αν και προσκλήθηκε εγγράφως κατά τον ορισμένο χρόνο διενέργειας της διαιτητικής πραγματογνωμοσύνης και εάν το μέρος του οποίου ο διαιτητής δεν προσήλθε δεν όρισε αντικαταστάτη εντός 5 ημερών από την έγγραφη πρόσκληση του άλλου μέρους ή του διαιτητή που απόμεινε.

Τέλος ορίζει τον επιδιαιτητή σε περίπτωση διαφωνίας των διαιτητών για το πρόσωπό του. Καθένα από τα δύο μέρη βαρύνεται με την αμοιβή του διαιτητή που όρισε αυτό και με το μισό της αμοιβής του επιδιαιτητή.

Πριν την έκδοση της απόφασης των διαιτητών δεν είναι δυνατή η δικαστική επιδίωξη πληρωμής του ασφαλισματος ούτε αρχίζει η τοκοφορία τυχόν αξίωσης του ασφαλισμένου κατά της εταιρίας με βάση το παρόν.

Η συμμετοχή της εταιρίας στη διαιτησία ή κάθε άλλη ενέργεια που έχει σκοπό την εκτίμηση της ζημίας, δεν συνεπάγεται για κανένα λόγο την εκ μέρους της εταιρίας αναγνώριση υποχρέωσής της προς καταβολή ασφαλισματος.

Υποχρεώσεις του λήπτη της ασφάλισης ως προς την αποζημίωση

Μόλις λάβει γνώση οποιουδήποτε γεγονότος από το οποίο προέρχεται ή είναι δυνατόν να προέλθει απαίτηση αποζημίωσης σύμφωνα με τους όρους του ασφαλιστηρίου, πρέπει να κάνει τα παρακάτω:

- να ειδοποιήσει αμέσως την εταιρία και μέσα σε οκτώ ημέρες από το συμβάν να υποβάλει στην εταιρία και έγγραφη δήλωση ζημίας, η οποία να αναφέρει με κάθε δυνατή λεπτομέρεια τη φύση και τις συνθήκες του ατυχήματος καθώς και λεπτομέρειες σχετικά με τα υπεύθυνα γι' αυτό άτομα, τους παθόντες και τους μάρτυρες του συμβάντος.
- να παρέχει κάθε εύλογη συνδρομή στους υπαλλήλους ή τους πραγματογνώμονες της εταιρίας για τη διαπίστωση της έκτασης και της φύσης του ατυχήματος.
- να γνωστοποιεί και να παραδίδει σε επίσημα αντίγραφα, λαμβάνοντας σχετική απόδειξη, μέσα σε πέντε ημέρες από την ημέρα της επίδοσης σε αυτόν, κάθε αγωγή ή άλλο δικόγραφο ή εξώδικο που έχει σχέση με το ατύχημα.
- να προσκομίζει τα απαραίτητα για τον υπολογισμό της ασφαλιστικής αποζημίωσης δικαιολογητικά στοιχεία το αργότερο μέσα σε 20 ημέρες από την ημέρα του ατυχήματος.
- να λαμβάνει κάθε μέτρο, με δικά του έξοδα για να αποφύγει κάθε παραπέρα απώλεια, βλάβη ή ευθύνη και να συμμορφώνεται με τους ισχύοντες κανονισμούς και τις υποδείξεις κάθε αρμόδιου.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Προοπτική και μελλοντικά προβλήματα που θα αντιμετωπίσουν οι κλάδοι.

Ο κλάδος της Αστικής Ευθύνης προϊόντων στη χώρα μας έχει μεγάλες δυνατότητες ανάπτυξης. Βέβαια δεν είναι διαδεδομένος διότι τα τελευταία χρόνια αναπτύχθηκε.

Στην ασφάλιση αστικής ευθύνης προϊόντος υπάρχουν τρία αδύνατα σημεία:

Πρώτο είναι ότι δεν γνωρίζουμε τη νέα νομοθεσία των κρατών – μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Δεύτερο, πώς θα γίνει η ερμηνεία των νέων διατάξεων εκ μέρους των δικαστηρίων, διότι υπάρχουν ορισμένες ασάφειες και υπάρχει φόβος στην εφαρμογή αυτών των νόμων να έχουμε διαφορετικές ή εκ διαμέτρου αντίθετες αποφάσεις.

Τρίτο σημείο που θα προβληματίζει έντονα είναι, πώς θα δράσουν οι καταναλωτές, το αν θα έχουν οργανωμένες ενώσεις, οι οποίες θα στραφούν εναντίον των παραγωγών με βάση τους νέους κανόνες του Δικαίου και τους ευκολότερους τρόπους ικανοποίησής τους.

Πρέπει να δούμε βέβαια, πώς λειτουργεί νομοθετικά κάθε κράτος και πώς θα αντιδράσουν οι καταναλωτές ξεχωριστά, γιατί μεταξύ των κρατών της Ευρωπαϊκής Ένωσης υπάρχουν διαφορές στους νόμους, στον τρόπο απονομής της δικαιοσύνης και μεγάλες διαφορές στη συμπεριφορά των καταναλωτών.

Τα παραπάνω έχουν μεγάλη σημασία για τους εξαγωγείς και τους ασφαλιστές, οι οποίοι ασφαλίζουν τους κινδύνους των προϊόντων που εξάγονται, γιατί πρέπει να λάβουν υπ' όψη τους τη διαφορετική νομοθεσία, τους διαφορετικούς κινδύνους και τα χρηματικά όρια, που προκύπτουν από την εφαρμογή αυτής της οδηγίας.

Υπάρχει βέβαια μεγάλη αβεβαιότητα ως προς την αντίδραση των καταναλωτών. Θα υπάρξει αύξηση ή περιορισμός των αγωγών;

Το αν θα υπάρξει αύξηση ή όχι εξαρτάται από:

- α) Το ποια διαφορά υπάρχει μεταξύ της νέας και της παλαιάς νομοθεσίας. Αυτό θα πρέπει κανείς να το δει από χώρα σε χώρα.

- β) Σε πόσες περιπτώσεις οι άνθρωποι και με πόση ευκολία πηγαίνουν στα δικαστήρια και ποια είναι η τάση που επικρατεί.
- γ) Το αν επιτρέπεται πολλά άτομα μαζί να κάνουν συλλογικές διεκδικήσεις, κάτι που συμβαίνει στις ΗΠΑ.

Αυτά τα στοιχεία θα μπορούν αν μελετηθούν να χαρακτηρίσουν και να δώσουν πρόβλεψη για την αντίδραση των καταναλωτών.

Στην Ελλάδα η αίθουσα του δικαστηρίου δεν είναι ιδιαίτερα φιλική για τους πολίτες ενώ η γλώσσα που χρησιμοποιείται είναι δυσκολονόητη.

Σε περίπτωση που καταφύγουν στα δικαστήρια υπολογίζουν ότι, και να κερδίσουν την δίκη, θα έχουν ταλαιπωρηθεί και θα έχουν χάσει πολύτιμο χρόνο. Γι' αυτό προσπαθούν να λύσουν τις διαφορές τους στα γραφεία των ασφαλιστικών εταιριών.

Παρατηρούμε όμως ότι πολλοί καλύπτονται από τους Δημόσιους Ασφαλιστικούς Οργανισμούς και άλλους φορείς, και γι' αυτό στην περίπτωση που πάθουν κάποιο ατύχημα από ελαττωματικό μηχάνημα στο εργοστάσιο, δεν χρειάζεται να καταφύγουν στη δικαιοσύνη, για να αξιώσουν αποζημιώσεις.

Ο κλάδος της Αστικής Ευθύνης προϊόντος με τη βοήθεια της νομοθεσίας, αφού πλέον οι παραγωγοί υποχρεούνται να ασφαλίζουν τα προϊόντα τους, θα έχει μια αλματώδη άνοδο τα επόμενα χρόνια.

Βέβαια θα πρέπει οι ασφαλιστές να είναι πολύ προσεκτικοί, αφού ο κλάδος της Αστικής Ευθύνης προϊόντος στην χώρα μας είναι σχεδόν άγνωστος. Με το πέρασμα των χρόνων θα μπορέσει και η χώρα μας να φτάσει το επίπεδο των χωρών του εξωτερικού στις ασφαλίσσεις αστικής ευθύνης προϊόντος.

Αυτό πρέπει να γίνει με σταθερά βήματα και με τη βοήθεια όλων, παραγωγών, ασφαλιστικών εταιριών και καταναλωτών.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Σημειώσεις της Ένωσης Ασφαλιστικών Εταιριών Ελλάδος Υποεπιτροπή Αστικής Ευθύνης, Αθήνα 1998

Ασφαλιστικό Ναι, Ιανουάριος -Φεβρουάριος 2006

Ιδιωτική Ασφάλιση, Μάρτιος 2006, Ν° 427

Ιδιωτική Ασφάλιση, Οκτώβριος 2005, Ν° 422

Ασφαλιστική Αγορά, 1^η Φεβρουαρίου 2006, Φύλλο 348, Μηνιαία οικονομική ασφαλιστική επιθεώρηση

Κώστας Χρ. Μακρής, Κωδικοποίηση νομοθεσίας Ιδιωτικής Ασφάλισης, 3^η έκδοση, Αθήνα –Κομοτηνή 1992

Μιχάλης Επ. Πριναράκης, Γενικές αρχές της Ιδιωτικής Ασφάλισης, Αθήνα 1999

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Υπόδειγμα ασφαλιστηρίου συμβολαίου αστικής ευθύνης μιας Ξενοδοχειακής Τουριστικής Βιομηχανίας.

ΑΣΦΑΛΙΣΤΗΡΙΟ ΑΣΤΙΚΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ

Το περιεχόμενο της πρότασης ασφάλισης αποτελεί τη βάση μεν, της παρούσας ασφαλιστικής σύμβασης, όσον αφορά τις δηλώσεις που περιέχονται σε αυτό, τμήμα της δε, όσον αφορά τους όρους ασφάλισης που περιλαμβάνει. Η ασφαλιστική σύμβαση ρυθμίζεται επιπλέον από τους συνημμένους Γενικούς και Ειδικούς ασφαλιστικούς όρους.

Σχετικά με τα Δικαιώματα Εναντίωσης βλέπετε αναλυτικά στη σελίδα 4 του παρόντος.

ΑΡΙΘ. ΑΣΦΑΛΙΣΤΗΡΙΟΥ:

Κατηγορία Κινδύνου: 087 ΑΣΤ. ΕΥΘ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΗ ΕΛΑΤΤΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ

Τόπος & Χρόνος Έκδοσης: Κωδικός Ασφαλιστικού Συμβούλου:

ΛΗΠΤΗΣ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ (ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΟΣ):

ΑΦΜ: ΑΔΤ/Αριθμ. Διαβατηρίου:
Επάγγελμα/ Είδος Επιχείρησης: ΞΕΝΟΔ/ΚΕΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ & ΕΜΠ

Διεύθυνση Αλλ/φίας (Οδός & Αριθμ.):

T.K.: Πόλη:
ΤΗΛ: FAX:

ΑΣΦΑΛΙΖΟΜΕΝΟΣ:

ΑΦΜ: ΑΔΤ/Αριθμ. Διαβατηρίου:
Επάγγελμα/ Είδος Επιχείρησης: ΞΕΝΟΔ/ΚΕΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ & ΕΜΠ

Διεύθυνση Αλλ/φίας (Οδός & Αριθμ.):

T.K.: Πόλη:
ΤΗΛ: FAX:

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΙΝΔΥΝΟΥ (ΟΔΟΣ & ΑΡΙΘ.): Επισυνάπτεται κατάσταση με διευθύνσεις Κινδύνων

T.K.: Πόλη:

Διάρκεια Ασφάλισης:

Από της 12^{ης} Μεσημβρινής:

Μέχρι της 12^{ης} Μεσημβρινής:

ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΩΝ	Καθαρά Ασφάλιστρα	ευρώ	36.665,00
	Δικαίωμα Συμβολαίου	»	5.499,75
	Φ.Κ.Ε.	»	4.216,48
	Χαρτόσημο	»	1.113,15
	Ολικά Ασφάλιστρα	»	47.494,38

Τρόπος Πληρωμής: ΕΞΑΜΗΝΟΣ

Αριθ. Δόσεων: 0002   Ποσό Δόσης: 23.747,19

Ημερομηνίες Πληρωμής:

ΣΥΝΟΠΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΚΑΛΥΨΕΩΝ

ΚΑΛΥΨΕΙΣ	ΟΡΙΑ ΣΕ ΕΥΡΩ ΜΕΧΡΙ	ΚΙΝΔΥΝΟΙ
ΣΩΜ. ΒΛΑΒΕΣ/ΑΠΩΛΕΙΑ ΖΩΗΣ 1 ΑΤΟΜΟΥ	100.000,00	ΑΣΤ. ΕΥΘ ΧΩΡΟΥ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ
ΥΛΙΚΕΣ ΖΗΜΙΕΣ	30.000,00	ΑΣΤ. ΕΥΘ ΧΩΡΟΥ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ
ΟΜΑΔΙΚΟ ΑΤΥΧΗΜΑ	300.000,00	ΑΣΤ. ΕΥΘ ΧΩΡΟΥ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ
ΑΝΑ ΣΥΜΒΑΝ	1.000.000,00	ΑΣΤ. ΕΥΘ ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ
ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑΣ	500.000,00	ΑΣΤ. ΕΥΘ ΧΩΡΟΥ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ
	2.000.000,00	ΑΣΤ. ΕΥΘ ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ

- Στις Σωματικές Βλάβες/ Απώλεια Ζωής ενός ατόμου, συμπεριλαμβάνεται και η χρηματική ικανοποίηση για ηθική βλάβη ή ψυχική οδύνη.
- Οι Υλικές Ζημιές αφορούν πράγματα ή ζώα που ανήκουν σε τρίτους, για κάθε ατύχημα ή σειρά ατυχημάτων που έχουν την ίδια αιτία, ανεξάρτητα από τον αριθμό των δικαιούχων.

- Το Ομαδικό Ατύχημα αφορά σωματικές βλάβες όσοι και να είναι οι παθόντες ή δικαιούχοι.
- Τα Ανά συμβάν αφορά είτε υλικές/ οικονομικές ζημιές μόνο είτε αθροιστικά με σωματικές βλάβες, ανάλογα με το είδος της κάλυψης, όσοι και να είναι οι παθόντες ή δικαιούχοι.
- Το Σύνολο Ευθύνης Εταιρίας αφορά περισσότερα από ένα ατυχήματα που τυχόν θα συμβούν κατά τη διάρκεια ισχύος της παρούσας ασφαλιστικής σύμβασης, αθροιστικά για σωματικές βλάβες και υλικές ζημιές.

A. ΓΕΝΙΚΕΣ ΕΞΑΙΡΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ

Από τις καλύψεις που παρέχονται με την παρούσα Ασφαλιστική Σύμβαση εξαιρούνται:

3. Οι περιπτώσεις που αναλυτικά αναφέρονται στο άρθρο 10 των Γενικών Όρων του Ασφαλιστηρίου υπό τον τίτλο 'Γενικές Εξαιρέσεις'.
4. Οι περιπτώσεις που αναλυτικά περιγράφονται στο άρθρο 12 παρ. 3 των Γενικών Όρων.

B. ΕΙΔΙΚΕΣ ΕΞΑΙΡΕΣΕΙΣ

Από τις καλύψεις που παρέχονται με την παρούσα Ασφαλιστική Σύμβαση εξαιρούνται:

Οι περιπτώσεις που αναλυτικά αναφέρονται στο άρθρο 4 των Ειδικών Όρων του Ασφαλιστηρίου, υπό τον τίτλο 'Εξαιρέσεις'.

Γ. ΑΠΑΛΛΑΓΕΣ

Το παρόν ασφαλιστήριο εκδόθηκε με τις κάτωθι απαλλαγές:

ΚΑΛΥΨΕΙΣ	ΑΠΑΛ. ΣΕ ΕΥΡΩ	ΠΟΣΟΣΤ %	ΜΙΝ. ΠΟΣΟ	ΚΙΝΔΥΝΟΙ
ΥΛΙΚΕΣ ΖΗΜΙΕΣ	300,00	0,0		ΑΣΤ. ΕΥΘ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΧΩΡΟΥ
ΑΝΑ ΣΥΜΒΑΝ		5,0	5.000,00	ΑΣΤ. ΕΥΘ ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ

Δ. ΠΑΡΕΚΚΛΙΣΕΙΣ

Το παρόν ασφαλιστήριο εκδόθηκε χωρίς παρεκκλίσεις από την αίτηση για ασφάλιση.

ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΛΗΠΤΗ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

1. ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΕΝΑΝΤΙΩΣΗΣ

Για τα αναφερόμενα παραπάνω υπό στοιχεία Α, Β, Γ και Δ καθώς και για κάθε άλλη διάταξη του περιεχομένου του ασφαλιστηρίου που ενδεχομένως θα μπορούσε να θεωρηθεί παρέκκλιση του από την αίτηση για ασφάλιση, ο λήπτης της ασφάλισης έχει δικαίωμα εναντίωσης. Το δικαίωμα αυτό ασκείται με τη συμπλήρωση και αποστολή στα Κεντρικά Γραφεία της Εταιρίας του συνημμένου έντυπου υποδείγματος Α' δήλωσης εναντίωσης αποκλειστικά και μόνο με το ταχυδρομείο, εντός ενός (1) μηνός από την παράδοση του ασφαλιστηρίου. Η παραλαβή του ασφαλιστηρίου τεκμαίρεται από την πληρωμή των ασφαλιστρών.

Γίνεται αναφορά ότι παραδόθηκαν στο λήπτη της ασφάλισης: α) τα προβλεπόμενα από το Νόμο πληροφοριακά στοιχεία, με έντυπο κατά την υποβολή της αίτησης ασφάλισης και β) οι Γενικοί και Ειδικοί Όροι, κατά την παράδοση του ασφαλιστηρίου. Η μη παράδοση οποιουδήποτε από αυτά δίνει στο λήπτη της ασφάλισης το δικαίωμα εναντίωσης στο ασφαλιστήριο, που ασκείται με τον ίδιο τρόπο που περιγράφεται παραπάνω και με βάση το συνημμένο υπόδειγμα Β', μέσα σε προθεσμία δεκατεσσάρων (14) ημερών από την παραλαβή του ασφαλιστηρίου.

2. ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΥΠΑΝΑΧΩΡΗΣΗΣ

Εάν η ασφαλιστική σύμβαση έχει διάρκεια μεγαλύτερη του ενός έτους, ο λήπτης της ασφάλισης δικαιούται, για λόγους ανεξάρτητους από τους ανωτέρω, να υπαναχωρήσει από αυτήν εντός δεκατεσσάρων (14) ημερών από την παράδοση του ασφαλιστηρίου σε αυτόν. Το δικαίωμα αυτό ασκείται με έγγραφη δήλωση που στέλνεται αποκλειστικά και μόνο με συστημένη επιστολή στα Κεντρικά Γραφεία της Εταιρίας.

ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΑΣΚΗΣΗΣ ΤΟΥ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ ΕΝΑΝΤΙΩΣΗΣ Ή ΥΠΑΝΑΧΩΡΗΣΗΣ

Σε περίπτωση που ο λήπτης της ασφάλισης ασκήσει οποιοδήποτε από τα παραπάνω δικαιώματα εναντίωσης και υπαναχώρησης, το ασφαλιστήριο ακυρώνεται εξ' υπαρχής, αμέσως και αυτόματα από την παράδοση στο ταχυδρομείο της προαναφερόμενης συστημένης επιστολής ή έντυπου εναντίωσης και θεωρείται σαν να μην έχει ποτέ εκδοθεί.

Διευκρινίζεται ότι το δικαίωμα εναντίωσης ή υπαναχώρησης δεν μπορεί να ασκηθεί εάν μέχρι την παράδοση της συστημένης επιστολής στο ταχυδρομείο ή και μετά από αυτή και μέχρι την περιέλευση στα κεντρικά

γραφεία της Εταιρίας έχει καταβληθεί ασφάλισμα βάσει του ασφαλιστηρίου για επελθόντα ασφαλιστικό κίνδυνο.

Ε. ΕΙΔΙΚΕΣ ΠΡΟΣΘΕΤΕΣ ΣΥΜΦΩΝΙΕΣ

1. Σχετικά με τους λόγους ακύρωσης της ασφαλιστικής σύμβασης, την επιστροφή και την καταγγελία λόγω επέλευσης της ασφαλιστικής περίπτωσης, βλ. άρθρο 6 παρ. 1 και παρ. 5 και 6 των Γενικών Όρων.
2. Σχετικά με την πολλαπλή ασφάλιση, βλ. άρθρο 7 παρ. 2, 3 και 4 των Γενικών Όρων.
3. Σχετικά με τα έξοδα αποτροπής ή περιορισμού της ζημίας, βλ. άρθρο 11 παρ. 2 των Γενικών Όρων.
4. Για τη βάση υπολογισμού της αποζημίωσης, βλ. άρθρο 12 παρ. 1 των Γενικών Όρων.
5. Για την εκχώρηση δικαιωμάτων του λήπτη της ασφάλισης ή/και του ασφαλιζόμενου προς την Εταιρεία και την περίπτωση ματαίωσης του αναγωγικού της δικαιώματος, βλ. άρθρο 14 των Γενικών Όρων.
6. Για τη διάρκεια –ανανέωση της ασφαλιστικής σύμβασης, βλ. άρθρο 16 των Γενικών Όρων.
7. Για τα έξοδα σύνταξης της ασφάλισης, καταβολής αποζημίωσης ή άλλα, βλ. άρθρο 18 παρ. 3 των Γενικών Όρων.

Για θέματα που δεν ρυθμίζονται από το ασφαλιστήριο, δηλαδή συμπεριλαμβανομένων και όλων των Γενικών και Ειδικών Όρων που το διέπουν και επισυνάπτονται σε αυτό, εφαρμόζονται οι διατάξεις του Νόμου 2496/97 περί Ασφαλιστικής Σύμβασης.

ΕΙΔΙΚΟΙ ΟΡΟΙ

Με το παρόν Ασφαλιστήριο Συμβόλαιο καλύπτεται η Αστική Ευθύνη του ασφαλιζομένου και των στην υπηρεσία του προστηθέντων προσώπων έναντι αξιώσεων τρίτων για ατυχήματα (απώλεια ζωής, σωματικές βλάβες ή/και υλικές ζημιές) που συμβαίνουν και αναγγέλλονται κατά την διάρκεια της ασφαλιστικής περιόδου, συνέπεια ελαττώματος προϊόντος που διέθεσε μέσα στα πλαίσια της εμπορικής του δραστηριότητας όπως αυτή περιγράφεται παρακάτω.

Καλύπτεται επίσης η Αστική Ευθύνη του ασφαλιζομένου έναντι για ζημιές από ατυχήματα (απώλεια ζωής, σωματικές βλάβες ή/και υλικές ζημιές) που τυχόν προξενηθούν σε αυτούς από άδικες πράξεις ή παραλήψεις αυτού ή των προσώπων που έχει στην υπηρεσία του, σύμφωνα με τους Γενικούς και Ειδικούς Όρους, περιορισμούς και εξαιρέσεις του ασφαλιστηρίου συμβολαίου και που σχετίζονται άμεσα και αποκλειστικά με τη λειτουργία των χώρων της επιχείρησής του, όπως αυτή δηλώθηκε στη σχετική πρόταση ασφάλισης, ευρισκόμενης στην κατωτέρω διεύθυνση κινδύνου.

Στην κάλυψη συμπεριλαμβάνονται και δαπάνες που προέρχονται άμεσα από την απόκρουση αξιώσεων των τρίτων και αφορούν αποκλειστικά τους ως άνω καλυπτόμενους κινδύνους.

Διευκρινίζεται ότι με την παρούσα ασφάλιση δεν δίνεται κάλυψη εγγυήσεων του ασφαλιζομένου.

ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ, ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

ΕΤΗΣΙΟΣ ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ:

ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΥΝΟΛΟ ΤΕΤΡ. ΜΕΤΡΩΝ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ:

- A)
- B)
- Γ)

ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ:

ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΑ ΟΡΙΑ ΚΑΛΥΨΗΣ:

ΑΠΑΛΛΑΓΕΣ:

- 4) Σε κάθε ζημιά/ αξίωση το 5% με ελάχιστο ΕΥΡΩ 1.500,00 ισχύει για εξαγωγές παγκοσμίως εκτός ΗΠΑ/ ΚΑΝΑΔΑ.
- 5) Σε κάθε ζημιά/ αξίωση το 5% με ελάχιστο ΕΥΡΩ 5.000,00 ισχύει μόνο για εξαγωγές σε ΗΠΑ/ ΚΑΝΑΔΑ.

ΔΙΚΑΙΟ ΚΑΙ ΔΩΣΙΔΙΚΙΑ:

Όσον αφορά την ερμηνεία περί ευθύνης, παγκοσμίως.
Ο Ελληνικός Νόμος και Δωσιδικία για την ερμηνεία του ασφαλιστηρίου.
Ελληνικά Δικαστήρια.

ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΚΑΛΥΨΗΣ –ΕΞΑΙΡΕΣΕΙΣ:

1. Η Εταιρία ευθύνεται μόνο για ζημιές που διαπιστώθηκαν και ανακοινώθηκαν σε αυτή μέσα στη διάρκεια της ασφάλισης (claims made basis), με ημερομηνία αναδρομικής ισχύος την ημερομηνία έναρξης του παρόντος ασφαλιστηρίου.
2. Ένα προϊόν θεωρείται ελαττωματικό όπως ορίζεται στην οδηγία της ΕΟΚ 85/374 και στο Ν. 2251/1994.
3. Διευκρινίζεται ότι η κάλυψη της Γενικής Αστικής Ευθύνης δεν ισχύει για τις χώρες ΗΠΑ/ ΚΑΝΑΔΑ/ ΑΥΣΤΡΑΛΙΑ.
4. Ανώτατο όριο ευθύνης της Εταιρίας ετησίως για όλες τις παραπάνω μέχρι και ΕΥΡΩ 2.000.000.
5. Το ολικό ασφαλιστρο περιόδου ορίζεται σε 1,183%₀ εκκαθαριζόμενο στον κύκλο εργασιών (υπολογισμένο σε Ευρώ 40.150.000,00), με ελάχιστο εισπρακτέο ασφαλιστρο ΕΥΡΩ 47.494,37.

6. Διευκρινίζεται ότι δεν καλύπτονται οποιεσδήποτε απαιτήσεις έχουν σχέση ή απορρέουν από αμίαντο, μεταλλαγμένους γενετικούς οργανισμούς, σπογγώδη εγκεφαλοπάθεια, τοξικά απόβλητα.

ΕΠΙΣΥΝΑΠΤΟΝΤΑΙ ΟΙ ΓΕΝΙΚΟΙ ΟΡΟΙ ΑΣΤΙΚΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ, Ο ΕΙΔΙΚΟΣ ΟΡΟΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ ΚΑΙ Ο ΕΙΔΙΚΟΣ ΟΡΟΣ ΕΞΑΙΡΕΣΗΣ ΑΞΙΩΣΕΩΝ ΟΦΕΙΛΟΜΕΝΩΝ ΣΕ ΑΔΥΝΑΜΙΑ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗΣ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑΣ

Σημειώνεται ότι η παρούσα ασφαλιστική σύμβαση δεν ανανεώνεται αυτόματα.

Ο λήπτης της ασφάλισης ή/και ασφαλιζόμενος τελεί σε γνώση και αποδέχεται τους Γενικούς και Ειδικούς Όρους ασφάλισης Αστικής Ευθύνης τους οποίους παρέλαβε. Στην ασφαλιστική σύμβαση επισυνάπτονται έντυπα Υποδείγματα Δηλώσεων Εναντίωσης σε αυτή.

Για την εταιρεία

Εκδόθηκε στη

Υπουργική Απόφαση Φ1/503/15.2.1996**«Γενική ασφάλεια των προϊόντων- Εναρμόνιση με την οδηγία του συμβουλίου 95/59/ΕΟΚ της 29.6.1996»****Άρθρο 1**

Οι διατάξεις της παρούσης σε συνδυασμό με τις διατάξεις του αρ. 7 του Ν 2251 “Προστασία των καταναλωτών” (ΦΕΚ 191/Α/16.11.94) αποβλέπουν στο να εξασφαλισθεί η ασφάλεια των προϊόντων που διέπονται στην αγορά.

Άρθρο 2

Για τους σκοπούς της παρούσης, νοείται ως:

α) «προϊόν» κάθε προϊόν που προορίζεται για τους καταναλωτές ή ενδέχεται να χρησιμοποιηθεί από τους καταναλωτές, το οποίο χορηγείται στα πλαίσια μιας εμπορικής δραστηριότητας, επ’ αμοιβή ή δωρεάν, είτε είναι καινούργιο, είτε υπό την επιφύλαξη του αρ. 3 εδάφιο β, είτε μεταχειρισμένο, είναι ανακαινισμένο.

β) «Ασφαλές προϊόν» είναι το οριζόμενο από τις διατάξεις των παραγράφων 2 και 3 του αρ. 7 του Ν. 2251/94.

γ) «Επικίνδυνο προϊόν» είναι κάθε προϊόν που δεν ανταποκρίνεται στον ορισμό του ασφαλούς προϊόντος κατά την έννοια του εδαφίου β του παρόντος άρθρου.

δ) Παραγωγός: —ο κατασκευαστής του προϊόντος, όταν είναι εγκαταστημένος στην Ε.Ε. και οποιονδήποτε άλλο πρόσωπο εμφανίζεται ως κατασκευαστής αναγράφοντας στο προϊόν το όνομά του, το σήμα του ή οποιοδήποτε άλλο διακριτικό σήμα, ή το πρόσωπο που ανακαινίζει το προϊόν,

—ο αντιπρόσωπος του κατασκευαστή, εφόσον ο κατασκευαστής δεν είναι εγκαταστημένος στην Ε.Ε. ή ελλείψει αντιπροσώπου εγκαταστημένου στην Ε.Ε. ο εισαγωγέας του προϊόντος,

—οι άλλοι επαγγελματίες του εμπορικού κυκλώματος, στο μέτρο που οι δραστηριότητές τους μπορούν να επηρεάσουν τα χαρακτηριστικά ασφαλείας ενός προϊόντος που διατίθεται στην αγορά.

ε) Διανομέας: κάθε επαγγελματίας του εμπορικού κυκλώματος, του οποίου η δραστηριότητα δεν επηρεάζει τα χαρακτηριστικά ασφαλείας του προϊόντος.

Άρθρο 3

Οι διατάξεις της παρούσης δεν εφαρμόζονται:

- α) Εφόσον για συγκεκριμένα προϊόντα υπάρχουν ειδικές κοινοτικές ή εναρμονισμένες προς αυτές εθνικές διατάξεις, που διέπουν την ασφάλειά τους. Ιδιαίτερως, όταν μια ειδική κοινοτική ή εναρμονισμένη προς αυτήν εθνική ρύθμιση περιέχει διατάξεις που καθορίζουν υποχρεώσεις ασφαλείας για τα προϊόντα τα οποία ρυθμίζουν, σε κάθε περίπτωση τα άρθρα 4 και 5 της παρούσης δεν εφαρμόζονται για τα προϊόντα αυτά.
Όταν μία ειδική κοινοτική ή εναρμονισμένη προς αυτήν εθνική ρύθμιση περιέχει διατάξεις που ρυθμίζουν μερικές μόνο πτυχές ασφαλείας ή μερικές μόνον κατηγορίες κινδύνου των συγκεκριμένων προϊόντων, για αυτές τις πτυχές ασφαλείας ή τις κατηγορίες κινδύνου εφαρμόζονται αυτές οι διατάξεις. Για τις υπόλοιπες πτυχές ασφαλείας και κατηγορίες κινδύνου εφαρμόζονται οι διατάξεις της παρούσης.
- β) για τα μεταχειρισμένα προϊόντα που πρέπει να επισκευαστούν ή να ανακαινιστούν πριν την χρήση τους, εφόσον ο προμηθευτής ενημερώνει σχετικά σαφώς το πρόσωπο στο οποίο προμηθεύει το προϊόν.
- γ) για τις εγκαταστάσεις παραγωγής, τα επενδυτικά αγαθά και τα άλλα προϊόντα που χρησιμοποιούνται αποκλειστικά στα πλαίσια επαγγελματικής δραστηριότητας.

Άρθρο 4

1. Οι παραγωγοί, προκειμένου να εκπληρώσουν τη γενική υποχρέωση διάθεσης στην αγορά ασφαλών προϊόντων που έχουν δυνάμει της παραγράφου 1, του άρθρου 7 του Ν. 2251/94 οφείλουν στα πλαίσια των αντίστοιχων δραστηριοτήτων τους:
  - α) να παρέχουν στον καταναλωτή τις κατάλληλες πληροφορίες που του επιτρέπουν να αξιολογεί τους εγγενείς κινδύνους που παρουσιάζει το προϊόν κατά τη διάρκεια της συνήθους ή ευλόγως προβλεπόμενης χρήσης του, εφόσον οι κίνδυνοι αυτοί δεν είναι αμέσως αντιληπτοί χωρίς κατάλληλη προειδοποίηση και να προστατεύεται από αυτούς. Παρ' όλα αυτά, η παρουσία της προειδοποίησης αυτής δεν απαλλάσσει από την υποχρέωση τήρησης των άλλων υποχρεώσεων που προβλέπονται από τις διατάξεις της παρούσης.
  - β) να λαμβάνουν κατάλληλα μέτρα, ανάλογα με τα χαρακτηριστικά των προϊόντων που προμηθεύουν, που τους επιτρέπουν να είναι ενήμεροι για τους κινδύνους που ενδέχεται να

παρουσιάσουν τα προϊόντα αυτά και να προβαίνουν στις κατάλληλες ενέργειες συμπεριλαμβανομένης, εν ανάγκη, της απόσυρσης του συγκεκριμένου προϊόντος από την αγορά προκειμένου να αποφευχθούν οι κίνδυνοι αυτοί.

Τα προαναφερθέντα μέτρα περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, όπου απαιτείται, τη σήμανση των προϊόντων ή της παρτίδας των προϊόντων κατά τρόπο που να επιτρέπει την αναγνώρισή τους, τη διενέργεια δειγματοληπτικών ελέγχων στα προϊόντα που διατίθενται στο εμπόριο, την εξέταση των καταγγελιών που διατυπώνονται και την ενημέρωση των διανομέων για μια τέτοιου είδους παρακολούθηση.

2. Οι διανομείς υποχρεούνται να ενεργούν επιμελώς ώστε να συμβάλλουν στην τήρηση της γενικής υποχρέωσης ασφαλείας, ιδιαιτέρως με το να μην προμηθεύουν προϊόντα, για τα οποία γνωρίζουν ή θα έπρεπε να είχαν εκτιμήσει, βάσει των στοιχείων που διαθέτουν και λόγω της επαγγελματικής τους πείρας, ότι δεν ανταποκρίνονται στην υποχρέωση αυτή. Οι διανομείς πρέπει, ιδίως στα πλαίσια των αντίστοιχων δραστηριοτήτων τους, να συμμετέχουν στην παρακολούθηση της ασφάλειας των προϊόντων που διατίθενται στην αγορά, ιδιαιτέρως με τη διαβίβαση στις αρμόδιες αρχές των πληροφοριών που αφορούν τους κινδύνους των προϊόντων και με τη συνεργασία τους τις ενέργειες που αναλαμβάνονται για την αποφυγή των κινδύνων αυτών.

Άρθρο 5

1. Ένα προϊόν θεωρείται ασφαλές εφόσον ανταποκρίνεται στις διατάξεις τις παρ. 4 του άρθρου 7 του Ν. 2251/94.
2. Ειδικότερα, όταν δεν υπάρχουν ειδικές κοινοτικές ή εναρμονισμένες προς αυτές εθνικές διατάξεις που να διέπουν την ασφάλεια των συγκεκριμένων προϊόντων, ένα προϊόν θεωρείται ως ασφαλές όταν είναι σύμφωνο προς τις ειδικές ρυθμίσεις, που καθορίζουν τις απαιτήσεις στις οποίες πρέπει να ανταποκρίνεται το προϊόν από άποψη υγείας και ασφάλειας προκειμένου να διατίθεται στο εμπόριο.
3. Εάν δεν υπάρχουν οι ειδικές εθνικές ρυθμίσεις που αναφέρονται στην παρ. 2, η συμφωνία ενός προϊόντος προς τη γενική επιταγή ασφαλείας κρίνεται βάσει των μη υποχρεωτικών, εναρμονισμένων προς ευρωπαϊκά, εθνικών προδιαγραφών ή, ελλείψει αυτών, των υφιστάμενων ελληνικών προτύπων, των κανόνων ορθής συμπεριφοράς όσον αφορά την υγεία και την ασφάλεια οι οποίοι ισχύουν στο συγκεκριμένο τομέα, ή ακόμη των τεχνικών και

τεχνολογικών γνώσεων καθώς και της ασφάλειας την οποία μπορούν να ευλόγως να αναμένουν οι καταναλωτές.

4. Οι διατάξεις της παρ. 5, του αρ 7 του Ν. 2251/94 εφαρμόζονται και για τα προϊόντα τα οποία, παρ' όλο ότι ανταποκρίνονται προς τα προβλεπόμενα από τις παραγράφους 1, 2, 3 του παρόντος άρθρου, αποδεικνύεται ότι είναι επικίνδυνο για την υγεία και την ασφάλεια των καταναλωτών.

Άρθρο 6

1. Ο έλεγχος της ασφάλειας των καταναλωτικών προϊόντων που υπάγονται στις διατάξεις του αρ. 7 της παρούσας και ανατίθεται στη αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Ανάπτυξης, πλην των ειδικών προϊόντων, για τα οποία βάσει διατάξεων της κείμενης νομοθεσίας ορίζεται άλλη αρμόδια αρχή.
2. Για την εφαρμογή του συστήματος της ταχείας ανταλλαγής πληροφοριών ορίζονται ως σημεία επαφής με την Επιτροπή Ε.Ε. η αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Ανάπτυξης για τα μη edώδιμα προϊόντα, το δε Γενικό Χημείο του Κράτους για τα τρόφιμα.
3. Οι αρμόδιες αρχές της παρ. 2, όταν λαμβάνουν ή αποφασίζουν να λάβουν επείγοντα μέτρα για να εμποδίσουν ή να περιορίσουν ή να υποβάλουν σε ιδιαίτερους όρους την εμπορία ή την μετέπειτα χρήση ενός προϊόντος ή μιας παρτίδας προϊόντος στην ελληνική επικράτεια λόγω του σοβαρού και άμεσου κινδύνου που παρουσιάζουν για την υγεία και την ασφάλεια των καταναλωτών ενημερώνουν επειγόντως την επιτροπή, εφόσον η υποχρέωση αυτή δεν προβλέπεται στα πλαίσια άλλων κοινοτικών πράξεων σύμφωνα με τη διαδικασία που ορίζεται στα αρ. 8, 9, 10 και 11 της οδηγίας 92/59/ΕΟΚ (ΕΕ/228/24 της 11.8.92) και στο αρ. 9 της παρούσας.

Άρθρο 7

1. Για τους σκοπούς του αρ. 6 παρ. 2, οι αρμόδιες υπηρεσίες μπορούν να λαμβάνουν, ανάλογα με τη σοβαρότητα του κινδύνου, τα ενδεδειγμένα μέτρα που αποσκοπούν ιδίως:
  - α) στη διενέργεια, έστω και μετά τη διάθεση ενός προϊόντος στην αγορά ως ασφαλούς, καταλλήλων ελέγχων των χαρακτηριστικών ασφαλείας του προϊόντος, σε επαρκή κλίμακα, μέχρι το τελευταίο στάδιο της χρήσης ή της κατανάλωσής του,
  - β) στη συγκέντρωση όλων των αναγκαίων πληροφοριών από τα ενδιαφερόμενα μέρη,

- γ) στη λήψη δειγμάτων ενός προϊόντος ή μιας σειράς προϊόντων για να υποβληθούν σε έλεγχο σχετικά με την ασφάλειά τους,
- δ) στην επιβολή προϋποθέσεων για τη διάθεση ενός προϊόντος στην αγορά, ούτως ώστε να το καταστήσουν ασφαλές και την απαίτηση αναγραφής στο προϊόν κατάλληλων προειδοποιήσεων για τους τυχόν κινδύνους που παρουσιάζει.
- ε) στην υποχρέωση έγκαιρης και κατάλληλης ενημέρωσης, ακόμα και με τη δημοσίευση ειδικών προειδοποιήσεων, των προσώπων που ενδέχεται να εκτεθούν στον κίνδυνο που απορρέει από ένα προϊόν, για τον κίνδυνο αυτό,
- στ) στην προσωρινή απαγόρευση, κατά το διάστημα που απαιτείται για τη διενέργεια των διαφόρων ελέγχων, της προμήθειας, της πρότασης προμήθειας ή της έκθεσης ενός προϊόντος ή μιας παρτίδας προϊόντων, όταν υπάρχουν σαφείς και συγκλίνουσες ενδείξεις για τον επικίνδυνο χαρακτήρα τους.
- ζ) στην απαγόρευση διάθεσης στην αγορά ενός προϊόντος ή μιας παρτίδας προϊόντων που αποδεικνύονται επικίνδυνα και στη θέσπιση των απαιτούμενων συνοδευτικών μέτρων προκειμένου να εξασφαλιστεί η τήρηση της απαγόρευσης αυτής,
- η) στην αποτελεσματική και άμεση διοργάνωση της απόσυρσης ενός επικίνδυνου προϊόντος ή μιας επικίνδυνης παρτίδας προϊόντων που έχουν ήδη διατεθεί στην αγορά και εν ανάγκη, της καταστροφής τους υπό κατάλληλες συνθήκες

Τα προαναφερθέντα μέτρα εφαρμόζονται σε συνδυασμό με τις διατάξεις της παρ. 5, του αρ. 7 του Ν. 2251/94 και τις διατάξεις περί αρμοδιοτήτων του Ανώτατου Χημικού Συμβουλίου.

2. Τα αναφερόμενα στην προηγούμενη παράγραφο μέτρα απευθύνονται, ανάλογα με την περίπτωση: α) στον παραγωγό, β) στους διανομείς, γ) σε κάθε άλλο πρόσωπο όταν κρίνεται αναγκαία η συνεργασία του στο πλαίσιο των ενεργειών που αναλαμβάνονται για να αποφευχθούν οι κίνδυνοι που απορρέουν από ένα προϊόν.

Άρθρο 8

Οι υπάλληλοι και το προσωπικό των υπηρεσιών του αρ. 6 απαγορεύεται να κοινολογούν πληροφορίες που συλλέγονται σύμφωνα με τις διατάξεις τις παρούσης και οι οποίες, λόγω της φύσεως τους, καλύπτονται από το επαγγελματικό απόρρητο, εκτός από τις πληροφορίες που αφορούν τα χαρακτηριστικά ασφαλείας, ενός συγκεκριμένου προϊόντος, των οποίων επιβάλλεται η κοινολόγηση, εάν το απαιτούν οι περιστάσεις, προκειμένου να προστατευθεί η υγεία και η ασφάλεια των προσώπων.

Άρθρο 9

1. Οι αποφάσεις που λαμβάνουν οι υπηρεσίες δυνάμει της παρούσης και οι οποίες περιορίζουν τη διάθεση στην αγορά ενός συγκεκριμένου προϊόντος επιβάλλουν την απόσυρσή του από την αγορά, πρέπει να είναι επαρκώς αιτιολογημένες. Οι αποφάσεις αυτές κοινοποιούνται, το συντομότερο δυνατόν, στο ενδιαφερόμενο μέρος, και αναφέρουν τα προβλεπόμενα από την ισχύουσα νομοθεσία ένδικα μέσα, καθώς και τις προθεσμίες εντός των οποίων είναι δυνατόν να ασκηθούν αυτά, σύμφωνα με τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας.
2. Στο μέτρο του δυνατού, ζητείται από τα ενδιαφερόμενα μέρη να παρουσιάσουν τις απόψεις τους πριν τη λήξη των μέτρων. Εάν, λόγω του επείγοντα χαρακτήρα των ληπτέων μέτρων, δεν πραγματοποιηθεί προκαταβολικά διαβούλευση αυτή πρέπει να πραγματοποιείται, εν ευθέτω χρόνω, μετά τη λήψη των μέτρων.
3. Η λήψη των μέτρων συνοδεύεται από κατάλληλη ενημέρωση του κοινού ώστε να παροτρύνονται οι διανομείς και οι καταναλωτές να συμβάλουν στην εφαρμογή τους.

Άρθρο 10

1. Με την επιφύλαξη των διατάξεων του ποινικού ή Αγορανομικού Κώδικα ή άλλων ειδικών διατάξεων, επιβάλλονται οι διοικητικές κυρώσεις που προβλέπει το αρ. 14 παρ 3 του Ν. 2251/94, σε οποιονδήποτε:
  - α) παραβιάζει τις διατάξεις του αρ. 4 της παρούσης
  - β) δε συμμορφώνεται προ τα μέτρα που ορίζει το αρ. 7 της παρούσης και ιδίως:
    - i. κατασκευάζει , εισάγει, εξάγει, διαθέτει στην αγορά ένα προϊόν για το οποίο έχει επιβληθεί απαγόρευση
    - ii. παραλείπει να προειδοποιεί και να ενημερώνει εγκαίρως και κατάλληλα τους καταναλωτές για τις επιβαλλόμενες προφυλάξεις κατά τη χρήση ενός προϊόντος,
    - iii. δεν προχωρεί στην υποδεικνυόμενη από τις κρατικές αρχές και εντός των προβλεπόμενων προθεσμιών αντικατάσταση ή τροποποίηση ενός προϊόντος
    - iv. δεν προχωρεί στην απόσυρση ή την καταστροφή ενός προϊόντος

- v. δε συμμορφώνεται προς τα μέτρα έκτακτης ανάγκης που λαμβάνονται για την αντιμετώπιση ενός άμεσου και σοβαρού κινδύνου που παρουσιάζει ένα προϊόν
- vi. δε συμμορφώνεται προς τα μέτρα περιοριστικού χαρακτήρα σχετικά με τη διάθεση προϊόντος που ενδέχεται να παρουσιάσει άμεσο και σοβαρό κίνδυνο

Άρθρο 11

1. Οι διατάξεις της παρούσας εφαρμόζονται ανεξάρτητα από τις διατάξεις του αρ. 6 του Ν. 2251/94 για την ευθύνη του παραγωγού για ελαττωματικά προϊόντα.
2. Από την έναρξη ισχύος της παρούσης καταργείται κάθε αντίθετη διάταξη.

Άρθρο 12

Η ισχύς της παρούσης αρχίζει από την δημοσίευση στη εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αντασφάλιση πεπερασμένου κινδύνου

Μολονότι στο εξωτερικό αποτελεί διαδεδομένη μορφή αντασφάλισης, η finite risk reinsurance («αντασφάλιση πεπερασμένου κινδύνου») στην Ελλάδα δεν έχει διαδοθεί ακόμα. Για το είδος αυτό αντασφάλισης δεν υπάρχει ορισμός γενικά αποδεκτός. Η εμπειρία δείχνει ότι τα μοντέλα αντασφάλισης πεπερασμένου κινδύνου χρησιμοποιούνται ως μέθοδος κάλυψης για κινδύνους που παραδοσιακά μένουν ανασφάλιστοι, δηλαδή ως ασφάλιση συμπληρωματική σε υπάρχουσα ασφάλιση.

Παράδειγμα τέτοιων παραδοσιακά ανασφάλιστων κινδύνων είναι οι αυξομειώσεις και διακυμάνσεις που παρατηρούνται είτε στις τιμές είτε στις παρεχόμενες ποσότητες στη βιομηχανία τροφίμων. Επίσης, οι αντασφαλιζόμενες αξιώσεις αφορούν συνηθέστατα σε κάλυψη για αστική ευθύνη ιατρών από κακή εκτέλεση των καθηκόντων τους (medical malpractice) και άλλες μορφές όπου η ζημιά μπορεί να μην είναι εμφανής για κάποιο διάστημα και το τελικό ύψος των εγειρόμενων αξιώσεων μπορεί να μην είναι γνωστό για χρόνια (τις λεγόμενες long – tail coverages).

Αυτό συμβαίνει λ.χ. στην ασφάλιση ευθύνης εργοδότη από εργατικά ατυχήματα των εργαζομένων, όπου ο αναλαμβανόμενος κίνδυνος από τον αντασφαλιστή είναι ότι τα ιατρικά έξοδα των τραυματισμένων θα υπερβούν τις αρχικές εκτιμήσεις. Εδώ το κλειδί είναι ο «κίνδυνος του χρόνου» (timing risk). Αν οι αξιώσεις γίνουν αντικείμενο συμβιβασμού νωρίτερα από ότι προβλεπόταν, ο αντασφαλιστής θα έχει μικρότερα κέρδη ή θα παρουσιάσει απώλειες από τη συγκεκριμένη συναλλαγή.

Πράγματι, στην αντασφάλιση πεπερασμένου κινδύνου το επίκεντρο τίθεται στο ότι οι απώλειες θα απέλθουν νωρίτερα και ότι θα χρειασθεί να καταβληθεί αποζημίωση νωρίτερα από το αναμενόμενο, στο ότι ο αντασφαλιστής θα έχει μικρότερα κέρδη από το αναμενόμενο επί του αντασφαλιστικού ασφαλιστρού και στο ότι ο αντασφαλίζων δε θα προβεί στις αναγκαίες πληρωμές ασφαλιστρού.

Οι εν λόγω αντασφαλιστικές συμβάσεις μπορεί να καλύπτουν ζημιές που είτε δεν έχουν ακόμα επέλθει είτε που έχουν είδη επέλθει, αλλά στις οποίες η ποσότητα και ο ακριβής χρόνος επέλευσης της ζημιάς δεν είναι ακόμη γνωστά.

Ειδικότερα, στη βιομηχανία τροφίμων υπάρχει ένας αριθμός επιχειρήσεων παραγωγής, στις οποίες η παραγωγή μιας συγκεκριμένης

κατηγορίας τροφίμων εξαρτάται από κάποια συγκεκριμένη πρώτη ύλη. Ουσιαστικά αυτή η πρώτη ύλη μπορεί να είναι πιο σημαντική πηγή κερδών για την εν λόγω βιομηχανία τροφίμων.

Αν και χονδρική τιμή παραμένει σταθερή από την πλευρά του προμηθευτή, οι καταναλωτές στη βιομηχανία τροφίμων υπόκεινται σε σημαντικές διακυμάνσεις στην τιμή ως αποτέλεσμα απορύθμισης της αγοράς. Λ.χ. εξαιτίας τυχόν ποσοτικών περιορισμών που δεσμεύουν τον προμηθευτή, η υπάρχουσα πίεση στην τιμή και η πτώση στις πωλήσεις δεν μπορεί να αντιμετωπιστεί με επιπλέον παραγωγή.

Ως αποτέλεσμα αυτού, οι εταιρίες που είναι ισχυρά εξαρτημένες από τη συγκεκριμένη πρώτη ύλη θα υπόκεινται σε σημαντικές διακυμάνσεις ως προς τα αποτελέσματά τους. Επιπλέον δεν μπορεί να αποκλεισθεί η πιθανότητα αυτός ο κίνδυνος να μεγαλώσει στο μέλλον ως συνέπεια είτε πολιτικών αποφάσεων είτε κατάρρευσης της αγοράς. Ωστόσο, με μια αντασφαλιστική σύμβαση πεπερασμένου κινδύνου, θα υπάρξει αντασφαλιστική κάλυψη για διακυμάνσεις στην τιμή της πρώτης ύλης. Εάν η τιμή ξεφεύγει από το προκαθορισμένο εύρος (band width), ο αντασφαλιστής θα καταβάλει αντασφάλισμα. Πράγματι, με τον τρόπο αυτό η εταιρία θα μπορέσει να βελτιώσει την εικόνα του ισολογισμού της και άρα, να αυξήσει την αξία της.

Ενδεικτικές μορφές αντασφάλισης πεπερασμένου κινδύνου είναι οι ακόλουθες:

«Loss portfolio transfers»: στην περίπτωση αυτή αντασφαλίζονται αξιώσεις που ήδη εκκρεμούν κατά του ασφαλιστή, δηλαδή ομοιάζει με μια αντασφάλιση αναδρομικού χαρακτήρα. Ο αντασφαλισμένος πληρώνει αντασφάλιστρο που ανταποκρίνεται στην καθαρή παρούσα αξία των εκκρεμών αξιώσεων συν μια επιβάρυνση για διοικητικά έξοδα, κεφάλαια κινδύνου και κέρδη. Το σχήμα αυτό χρησιμοποιείται κυρίως σε ασφαλίσεις long –tail, όπως π.χ. κάλυψη για αστική ευθύνη ιατρών από κακή εκτέλεση των καθηκόντων τους (medical malpractice), όπου η ζημιά μπορεί να μη φαίνεται για αρκετό καιρό και όπου το τελικό κόστος της αξίωσης μπορεί να μην είναι γνωστό για χρόνια. Ο ασφαλιστής αναλαμβάνει τον κίνδυνο ότι ίσως χρειασθεί να ικανοποιήσει πρόωρα και απρόοπτα έναν αριθμό ασφαλιστικών αξιώσεων, αφού κάτι τέτοιο θα σήμαινε ενδεχομένως μείωση των πιθανών κερδών του.

«Adverse development coverages»: σε αυτή τη μορφή κάλυψης, ο ασφαλιστής αναλαμβάνει τον κίνδυνο για αξιώσεις που έχουν συμβεί, μα δεν έχουν ακόμη αναγγελθεί. Σε αντάλλαγμα ο αντασφαλισμένος

πληρώνει ένα ασφάλιστρο για τη μεταφορά των ζημιών που υπερβαίνει το επίπεδο στο οποίο τα αποθέματα έχουν ήδη σχηματισθεί (adverse loss development).

«Spread –loss coverages»: ο ασφαλιστής πληρώνει ετήσια ασφάλιστρα ή ένα ενιαίο ασφάλιστρο στον αντασφαλιστή για την κάλυψη συγκεκριμένων ζημιών. Αυτά τα ασφάλιστρα, μείον ένα περιθώριο για έξοδα, δαπάνες κεφαλαίου και κέρδη, πιστώνονται σε έναν λογαριασμό, τον λεγόμενο «experience account», ο οποίος χρησιμεύει για να χρηματοδοτεί πιθανές ανάγκες για πληρωμές για ζημιές. Τα συγκεντρωμένα κεφάλαια έχουν απόδοση που είναι συμβατικώς προσυμφωνημένη. Η διαφορά από το experience account διαμοιράζεται με τον πελάτη στο τέλος της πολυετούς συμβατικής περιόδου. Ο αντασφαλιστής περιορίζει τις πληρωμές για κάθε χρονιά και/ή σε ολόκληρη τη διάρκεια της σύμβασης. Ουσιαστικά, ο αντασφαλιστής αναλαμβάνει τον πιστωτικό κίνδυνο προχρηματοδοτημένων ζημιών. Το ποσό του μεταφερόμενου κινδύνου είναι συχνά χαμηλό, αλλά πρέπει να ανταποκρίνεται στις προϋποθέσεις που είναι αναγκαίες, προκειμένου η συμφωνία να μπορεί να χαρακτηριστεί ως αντασφαλιστική σύμβαση.

Απαιτήσεις για την παραγωγή αναγεννώμενων πόρων

Οι αναγεννώμενοι πόροι μπορούν να καλλιεργηθούν σε έδαφος σε αγρανάπαυση ωστόσο, αυτό δεν επαρκεί για την κάλυψη μεγάλης ζήτησης. Με τη γερμανική αγροτική μεταρρύθμιση του 2005, κάθε αγρότης μπορεί να επιλέξει τι θέλει να καλλιεργήσει. Οι επιδοτήσεις δεν εξαρτώνται πλέον από το είδος της παραγωγής, έτσι η κυβέρνηση δίνει επιδοτήσεις και για αναγεννώμενους πόρους.

Οι καλλιέργειες που είναι κατάλληλες για βιομηχανική χρήση ή παραγωγή ενέργειας, συνήθως διαφέρουν από τις παραδοσιακές ποικιλίες τροφίμων. Οι αγρότες πρέπει να κάνουν προσαρμογές για τις νέες ποικιλίες, που ορισμένες φορές απαιτούν τη χρήση διαφορετικών μηχανημάτων. Επιπλέον, η καλλιέργεια των αναγεννώμενων πόρων γίνεται στη βάση συμβάσεων. Με άλλα λόγια, πριν σπείρουν οι αγρότες, δεσμεύονται ότι θα παράσχουν συγκεκριμένες ποσότητες στους πελάτες τους μετά τη συγκομιδή. Και μόνο αυτό το γεγονός προϋποθέτει την ύπαρξη μηχανισμών εξασφάλισης που εφαρμόζονται σε περίπτωση αποτυχίας μιας σοδειάς, για παράδειγμα.

Επιπλέον, οι αγρότες χρειάζονται νέους αποθηκευτικούς χώρους, καθώς οι εγκαταστάσεις επεξεργασίας, όπως αυτές για τη βιοαιθανόλη, πρέπει να λειτουργούν διαρκώς στο μέγιστο των δυνατοτήτων τους, και αυτό μπορεί να διασφαλιστεί μόνο εάν είναι δυνατή η αποθήκευση της σοδειάς για αρκετούς μήνες. Επίσης, πρέπει να φροντίζουν και για την επεξεργασία των καταλοίπων, διαδικασία που συνήθως λαμβάνει χώρα επί τόπου.

Εν ολίγοις, οι αγρότες πρέπει να επενδύσουν σημαντικά χρηματικά ποσά. Οι επενδύσεις αυτές καλύπτονται από μία ασφάλιση εσοδείας κατά πολλαπλών κινδύνων, που ασφαρίζει καλλιέργειες κατά καταστροφών. Ανάλογα με τον τύπο που θα επιλέξει ο πελάτης, ο κατάλογος των καλυπτόμενων κινδύνων μπορεί να είναι εκτενέστατος και να περιλαμβάνει χαλάζι, ανεμοθύελλα, παγετό, ξηρασία, πλημμύρα, ακόμα και ασθένειες και παράσιτα, σε ορισμένες περιπτώσεις.

Κατά κανόνα, τα συμβόλαια καλύπτουν την ποσοτική απόδοση και συνήθως προβλέπεται υψηλή απαλλαγή ενώ, ανάλογα με την καλλιέργεια και την περιοχή, τα ασφαλιστήρια μπορούν να φτάσουν μέχρι το 10% - 15%. Με δεδομένη την υψηλή πιθανότητα κινδύνου, αποφασιστικό ρόλο παίζει η συνεργασία ανάμεσα στον αγρότη, τον ασφαλιστή και το κράτος: για να είναι το πρόγραμμα οικονομικά συμφέρον για τους

αγρότες αλλά και τους ασφαλιστές, η κυβέρνηση συνήθως επιδοτεί τα ασφάλιστρα και παρέχει αντασφάλιση καταστροφικών κινδύνων.

Οι κρατικές επιδοτήσεις, όμως, εξαρτώνται από κυβερνητικές αποφάσεις. Για το λόγο αυτό, στη Νότιο Αφρική αναπτύσσουν ένα μοντέλο, το οποίο δεν εξαρτάται από κρατικές επιδοτήσεις και είναι ειδικό για την παροχή κάλυψης σε αναγεννώμενους πόρους. Σε συνεργασία με τοπικούς γεωργικούς μηχανικούς, το αγροτικό τμήμα της Munich Re συμβάλλει στην ανάπτυξη, υλοποίηση και διαρθρωτική οργάνωση του προγράμματος αυτού από το 1996. Παρέχει υποστήριξη στην ανάλυση προϊόντων, διαδικασιών και κινδύνου και βοηθάει στην προσαρμογή του συστήματος, ώστε να καλύπτει τις ανάγκες και άλλων χωρών.

Το πρόγραμμα βασίζεται σε έναν τύπο καλλιέργειας επί συμβάσει, όπου μία εταιρία, που αποκαλείται «ολοκληρωτής», συντονίζει και επιβλέπει την όλη διαδικασία της αλυσίδας παραγωγής και επεξεργασίας και αποτελεί το μεσάζοντα ανάμεσα στους αγρότες και τις εγκαταστάσεις επεξεργασίας. Ο «ολοκληρωτής» χρηματοδοτεί και προμηθεύει τους σπόρους, τα λιπάσματα και τα παρασιτοκτόνα, για παράδειγμα, και επιλέγει τους αγρότες που θα συμμετέχουν στο πρόγραμμα. Επίσης, ορίζει ενιαίες μεθόδους καλλιέργειας, φροντίζει για την κεντρική διάθεση των καλλιεργειών και εγγυάται τις ελάχιστες απολαβές των αγροτών. Το όλο πρόγραμμα καλύπτεται από ένα γενικό συμβόλαιο που καλύπτει την παραγωγή του κάθε αγρότη και, μέσα από αυτό, την απόδοση της κάθε εγκατάστασης επεξεργασίας και τα έσοδα του «ολοκληρωτή».

Με άλλα λόγια, η ασφάλιση εσοδείας κατά πολλαπλών κινδύνων προλαμβάνει την εμφάνιση καταστάσεων, στις οποίες τυχόν απώλειες εσοδείας λόγω φυσικών κινδύνων θα κινητοποιήσουν ολόκληρη τη διαδικασία, από τον αγρότη μέχρι τη επεξεργασία, και θα οδηγήσουν τον αγρότη σε χρεοκοπία. Αντίθετα, ο αγρότης ή η εταιρία μπορεί να αντικαταστήσει τη χαμένη σοδειά μέσω της αγοράς, να είναι εντός χρονικών προθεσμιών και να σπείρει νέα σοδειά την επόμενη χρονιά. Πρόκειται για ένα ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης κινδύνου για όλους τους εμπλεκόμενους και έναν καινοτόμο τρόπο αύξησης των μεριδίων αγοράς των αναγεννώμενων πόρων.

Υπόδειγμα ασφαλιστηρίου συμβολαίου αστικής ευθύνης μιας καφετέριας.

Ασφαλιστήριο Γενικής Αστικής Ευθύνης προς Τρίτους

Λαμβάνοντας υπόψη ότι ο λήπτης της ασφάλισης που κατονομάζεται στον πίνακα αυτού του ασφαλιστηρίου έχει υποβάλει στην ασφαλιστική εταιρία μας (που στο εξής για συντομία θα αναφέρεται ως “ο ασφαλιστής”) γραπτή πρόταση ασφάλισης συμπληρώνοντας ένα ερωτηματολόγιο – πρόταση ασφάλισης το οποίο, μαζί με κάθε άλλη γραπτή δήωση που έχει προσκομίσει για τους σκοπούς του ασφαλιστηρίου, θεωρείται ενσωματωμένο στο ασφαλιστήριο και με την προϋπόθεση ότι έχει καταβάλει στον ασφαλιστή τα ασφάλιστρα που αναφέρονται στον πίνακα και με την επιφύλαξη των όρων, εξαιρέσεων, διατάξεων και προϋποθέσεων του ασφαλιστηρίου και των πρόσθετων πράξεων που έχουν γίνει σε αυτό,

Βεβαιώνεται με το παρόν ασφαλιστήριο ότι, ο ασφαλιστής θα παρέχει στον ασφαλισμένο ασφαλιστική προστασία κατά των συνεπειών της Αστικής Ευθύνης από αδικοπραξία, όπως ακριβώς και μέχρι των ορίων που προβλέπονται από τον πίνακα και τους Γενικούς και Ειδικούς ασφαλιστικούς όρους αυτού του ασφαλιστηρίου, τους οποίους ο ασφαλισμένος έχει διαβάσει προσεκτικά και αποδέχεται ανεπιφύλακτα.

Πίνακας Ασφαλιστηρίου

Λήπτης της ασφάλισης /Ασφαλισμένος

Διεύθυνση

Τηλέφωνο /FAX

ΑΦΜ /ΔΥΟ

Ασφαλισμένος κίνδυνος (Αντικείμενο της ασφάλισης):

Η ΚΑΤΑ ΝΟΜΟ ΓΕΝΙΚΗ ΑΣΤΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ ΤΟΥ ΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΟΥ ΠΟΥ ΑΠΟΡΡΕΙ ΑΠΟ ΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΚΑΦΕΤΕΡΙΑΣ, ΧΩΡΗΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΕΚΑΤΟΝ ΕΙΚΟΣΙ ΠΕΝΤΕ ΑΤΟΜΩΝ, ΟΠΟΥ ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΝΤΑΙ ΕΠΤΑ ΥΠΑΛΛΗΛΟΙ.

Τοποθεσία κινδύνου

Γεωγραφικά όρια ισχύος της ασφάλισης Τα όρια της τοποθεσίας της ασφαλισμένης καφετέριας το άμεσα γειτονικού προς αυτή χώρου.

Παρεκκλίσεις από την αίτηση ασφάλισης:

Η παρούσα σύμβαση εκδόθηκε χωρίς παρεκκλίσεις από την αίτηση ασφάλισης

Ασφαλιστική Περίοδος: Έναρξη:

Λήξη:

ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΕΝΑΝΤΙΩΣΗΣ ΚΑΙ ΤΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΥΠΑΝΑΧΩΡΗΣΗΣ, ΒΛΕΠΕ ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΣΤΗ ΣΕΛΙΔΑ 3 ΤΟΥ ΠΑΡΟΝΤΟΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΗΡΙΟΥ.

Η ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΣΥΜΒΑΣΗ ΔΙΕΠΕΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ.

Για θέματα που δεν ρυθμίζονται με το παρόν ασφαλιστήριο, συμπεριλαμβανομένων και όλων των Γενικών και Ειδικών ασφαλιστικών όρων και Παραρτημάτων που το διέπουν και επισυνάπτονται σ' αυτό, εφαρμόζονται οι διατάξεις του Ν.2496/97 “περί ασφαλιστικής σύμβασης”.

I. Όρια ασφαλιστικής κάλυψης**Ασφαλιστικά ποσά**

1. Σωματικές Βλάβες ή και θάνατος τρίτων
  - 1.α. Κατά παθόντα τρίτο.....Ευρώ 30.000
  - 1.β. κατά γεγονός (με τον περιορισμό 1.α).....Ευρώ 75.000
2. Υλικές Ζημιές τρίτων κατά γεγονός.....Ευρώ 30.000
3. Ανώτατο Όριο Ευθύνης του ασφαλιστή για όλη την ασφαλιστική περίοδο.....Ευρώ 150.000

II. Πρόσθετες καλύψεις

- Επιπλέον και κατά τροποποίηση κάθε αντίθετου ασφαλιστικού όρου, συμπεριλαμβάνεται κάλυψη της Ευθύνης του Ασφαλιζομένου από τροφική δηλητηρίαση των πελατών της ασφαλισμένης επωνυμίας, με τα παρακάτω όρια αποζημίωσης:
Κατ' άτομο, μέχρι του ποσού των Ευρώ 1.000, και Κατά Γεγονός μέχρι του ποσού των Ευρώ 5.000, αλλά με Ανώτατο Όριο Ευθύνης της Εταιρίας για όλη την περίοδο της ασφάλισης μέχρι του ποσού των Ευρώ 9.000.

III. Εξαιρέσεις

Από την παρεχόμενη κάλυψη, εξαιρούνται οι περιπτώσεις που αναφέρονται:

- Στο άρθρο 3, των Γενικών ασφαλιστικών όρων (σελ. 2^η και 3^η των Γενικών ασφαλιστικών όρων, παραγρ. (3.α) έως και (3.ιζ))
- Στο άρθρο 5, παραγρ. (5.γ) των Γενικών ασφαλιστικών όρων (σελ. 4^η των Γενικών ασφαλιστικών όρων)
- Στο άρθρο 1, παραγρ. (1.β.2) των Γενικών ασφαλιστικών όρων (σελ. 1^η των Γενικών ασφαλιστικών όρων)

IV. Προϋποθέσεις ισχύος της κάλυψης

Οι καλύψεις που παρέχονται με αυτό το ασφαλιστήριο, ισχύουν με τις προϋποθέσεις:

- που αναφέρονται στο άρθρο 6 παραγρ. (6.α) των Γενικών ασφαλιστικών όρων περί τήρησης όρων του ασφαλιστηρίου (σελ.4^η των Γενικών ασφαλιστικών όρων)
- που αναφέρονται στο άρθρο 9, παραγρ. (9.α) έως (9.α.3) των Γενικών ασφαλιστικών όρων περί υποχρεώσεων του ασφαλισμένου όσο ο κίνδυνος διαρκεί (σελ. 5^η των Γενικών ασφαλιστικών όρων).

V. Απαλλαγές

Για τις περιπτώσεις υλικών ζημιών προς τρίτους:

Απαλλαγή: Ευρώ 295.

ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΕΝΑΝΤΙΩΣΗΣ & ΥΠΑΝΑΧΩΡΗΣΗΣ

A. Για όλα τα παραπάνω αναφερόμενα, καθώς και για κάθε άλλη τυχόν παρέκκλιση του παρόντος ασφαλιστηρίου από την αίτηση ασφάλισης ή και άλλου σχετικού εγγράφου, ο λήπτης της ασφάλισης έχει δικαίωμα εναντίωσης, συμπληρώνοντας και αποστέλλοντας στην Ασφαλιστική Εταιρία το έντυπο υπόδειγμα (A) δήλωσης εναντίωσης που επισυνάπτεται στο παρόν ασφαλιστήριο με συστημένο ταχυδρομείο, μέσα σ' ένα μήνα από την ημερομηνία παράδοσης σ' αυτόν, του ασφαλιστηρίου.

B. Σημειώνεται ότι ο λήπτης της ασφάλισης παρέλαβε έγγραφο με τις πληροφορίες που προβλέπονται από το άρθρο 2, περ. Η του ν. δ. 400/70 κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης για ασφάλιση, καθώς και τους Γενικούς και Ειδικούς ασφαλιστικούς όρους και Παραρτήματα που διέπουν την ασφάλιση, κατά την παράδοση αυτού του ασφαλιστηρίου. Σε περίπτωση πάντως μη παράδοσης οποιουδήποτε από τα έγγραφα αυτά, ο λήπτης της ασφάλισης έχει το δικαίωμα εναντίωσης, συμπληρώνοντας και αποστέλλοντας στην Ασφαλιστική Εταιρία το έντυπο υπόδειγμα (B) δήλωσης εναντίωσης που επισυνάπτεται στο παρόν ασφαλιστήριο με συστημένο ταχυδρομείο, εντός δεκατεσσάρων (14) ημερών από την ημερομηνία παράδοσης σ' αυτόν, του ασφαλιστηρίου.

Γ. (ΙΣΧΥΕΙ ΜΟΝΟ ΓΙΑ ΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ ΖΗΜΙΩΝ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΗ ΤΟΥ ΕΝΟΣ (1) ΕΤΟΥΣ). Αν το ασφαλιστήριο έχει διάρκεια μεγαλύτερη του ενός (1) έτους ο λήπτης της ασφάλισης δικαιούται, για λόγους ανεξάρτητους από τους αναφερόμενους στις παραπάνω περιπτώσεις (A) και (B), να υπαναχωρήσει από την παρούσα σύμβαση αποστέλλοντας στην Ασφαλιστική Εταιρία επιστολή με συστημένο ταχυδρομείο, εντός δεκατεσσάρων (14) ημερών από την ημερομηνία παράδοσης σ' αυτόν, του ασφαλιστηρίου.

ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΑΣΚΗΣΗΣ ΤΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΕΝΑΝΤΙΩΣΗΣ Η ΥΠΑΝΑΧΩΡΗΣΗΣ

Σε περίπτωση άσκησης από τον λήπτη της ασφάλισης κάποιου από τα παραπάνω δικαιώματα εναντίωσης ή και υπαναχώρησης, η παρούσα ασφαλιστική σύμβαση ακυρώνεται εξ' υπαρχής, αμέσως και αυτόματα από την παράδοση στο ταχυδρομείο προαναφερομένης συστημένης επιστολής ή εντύπου εναντίωσης και θεωρείται ως μηδέποτε γενόμενη.

Διευκρινίζεται ότι το δικαίωμα εναντίωσης ή υπαναχώρησης δεν μπορεί να ασκηθεί αν μέχρι την παράδοση της συστημένης επιστολής στο ταχυδρομείο ή και μετά από αυτή και μέχρι την έλευσή της στα κεντρικά γραφεία της Ασφαλιστικής Εταιρίας, έχει καταβληθεί ασφάλισμα με βάση το παρόν ασφαλιστήριο.

Ειδικές πρόσθετες συμφωνίες:

- Σχετικά με την ορολογία που χρησιμοποιείται στην παρούσα ασφαλιστική σύμβαση, βλέπε άρθρο 1, παραγρ. (1.α) “Γενικοί ορισμοί” (υποπαραγρ. (1.α.1) έως και (1.α.8)) και παραγρ. (1.β) “Ειδικοί ορισμοί” (υποπαραγρ. (1.β.1) έως και (1.β.6)), των Γενικών ασφαλιστικών όρων (σελ. 1^η και 2^η των Γενικών ασφαλιστικών όρων).
- Σχετικά με το αντικείμενο της ασφάλισης, βλέπε επίσης άρθρο 2 των Γενικών ασφαλιστικών όρων (σελ. 2^η των Γενικών ασφαλιστικών όρων).
- Σχετικά με τα όρια ευθύνης του ασφαλιστή και την έκταση της ασφαλιστικής παροχής, βλέπε επίσης άρθρο 4, παραγρ. (4.α) και άρθρο 5, παραγρ. (5.α) και (5.β) των Γενικών ασφαλιστικών όρων (σελ. 3^η και 4^η των Γενικών ασφαλιστικών όρων).
- Σχετικά με τον καθορισμό της έννοιας του ζημιογόνου γεγονότος, βλέπε επίσης άρθρο 4, παραγρ. (4.β) των Γενικών ασφαλιστικών όρων (σελ. 3^η των Γενικών ασφαλιστικών όρων).
- Σχετικά με τις υποχρεώσεις του λήπτη της ασφάλισης που απορρέουν από την παρούσα ασφαλιστική σύμβαση, βλέπε επίσης άρθρο 6, παραγρ. (6.β) των Γενικών ασφαλιστικών όρων (σελ. 4^η των Γενικών ασφαλιστικών όρων).
- Σχετικά με την επίταση του κινδύνου, βλέπε επίσης άρθρο 9, παραγρ. (9.β) υποπαραγρ. (9.β.1) έως και (9.β.3) και παραγρ. (9.γ) των Γενικών ασφαλιστικών όρων (σελ. 5^η και 6^η των Γενικών ασφαλιστικών όρων).
- Σχετικά με την καταβολή του ασφαλιστρού, βλέπε επίσης άρθρο 11, παραγρ. (11.α) έως και (11.δ) των Γενικών ασφαλιστικών όρων (σελ. 6^η των Γενικών ασφαλιστικών όρων).

- Σχετικά με τις υποχρεώσεις του ασφαλιζομένου σε περίπτωση πραγματοποίησης του κινδύνου, τις κυρώσεις για την μη τήρηση των υποχρεώσεων αυτών, τα έξοδα αποφυγής ή και μείωσης της ζημίας και του ανώτατου ορίου ευθύνης του ασφαλιστή για όλη την ασφαλιστική περίοδο, βλέπε άρθρο 12, παραγρ. (12.α) (υποπαραγρ. (12.α.1) έως (12.α.3)), παραγρ. (12.β), (12.γ) και (12.δ) των Γενικών Ασφαλιστικών Όρων (σελ. 6^η και 7^η των Γενικών Ασφαλιστικών Όρων).
- Σχετικά με τη διαχείριση και διακανονισμό ζημιών, καθώς επίσης και τις κυρώσεις για την μη τήρηση των σχετικών υποχρεώσεων του ασφαλισμένου, βλέπε άρθρο 13, παραγρ. (13.α) και (13.β) των Γενικών Ασφαλιστικών Όρων (σελ. 7^η και 8^η των γενικών Ασφαλιστικών Όρων).
- Σχετικά με την από μέρους του ασφαλιστή χρησιμοποίηση των ασφαλιστικών ποσών, βλέπε άρθρο 14 των Γενικών Ασφαλιστικών Όρων (σελ. 8^η των Γενικών Ασφαλιστικών Όρων).
- Σχετικά με τη διάρκεια και λύση της παρούσας ασφαλιστικής σύμβασης, βλέπε άρθρο 15, παραγρ. (15.α) και (15.ε) των Γενικών Ασφαλιστικών Όρων (σελ. 8^η των Γενικών Ασφαλιστικών Όρων).
- Σχετικά με την παράβαση των υποχρεώσεων του ασφαλισμένου αναφορικά με το δικαίωμα υποκατάστασης του ασφαλιστή, βλέπε άρθρο 17, παραγρ. (17.γ), των Γενικών ασφαλιστικών όρων (σελ. 9^η των Γενικών ασφαλιστικών όρων).
- Σχετικά με τη διαιτητική πραγματογνωμοσύνη, βλέπε άρθρο 18 των Γενικών ασφαλιστικών όρων (σελ. 9^η των Γενικών ασφαλιστικών όρων).
- Σχετικά με την ασφάλιση με περισσότερους ασφαλιστές, βλέπε άρθρο 19, παραγρ. (19.α) έως (19.δ) των Γενικών ασφαλιστικών όρων (σελ. 9^η και 10^η των Γενικών ασφαλιστικών όρων).
- Σχετικά με την αρμοδιότητα δικαστηρίων και τις δηλώσεις των αντισυμβαλλομένων, βλέπε άρθρο 21, παραγρ. (21.α) και (21.β), των Γενικών ασφαλιστικών όρων (σελ. 10^η των Γενικών ασφαλιστικών όρων).
- Σχετικά με τις τροποποιήσεις του ασφαλιστηρίου και την ισχύ των όρων βλέπε άρθρα 22 και 23 των Γενικών ασφαλιστικών όρων (σελ. 10^η των ασφαλιστικών όρων).

Επισυνάπτονται και αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτού του ασφαλιστηρίου:

- Γενικοί Ασφαλιστικοί Όροι
- Έντυπο υπόδειγμα (Α) δήλωσης εναντίωσης (Άρθρο 2, παραγρ. 5 του Ν. 2496/97)

- Έντυπο υπόδειγμα (B) δήλωσης εναντίωσης (Άρθρο 2, παραγρ. 6 του Ν. 2496/97)
- Ενημερωτικό έντυπο πληροφοριών (Άρθρο 4, παραγρ. 2, περιπτ. Η) Ν/Δτος 400/70)

Μελέτη Ασφάλισης Γενικής Αστικής Ευθύνης

Πίνακας Παροχών – Καλύψεων

α/α	Κωδ.	Είδος Κάλυψης	Κεφάλαιο	Απαλλαγή
1	REST	Λειτουργία Εστιατορίου, Καφετέριας, Ζαχαροπλαστείου, Fast-Food και Συναφών		
1.1	CP	Σωματικές Βλάβες κατ' άτομο	€30.000,00	ANEY
1.2	CM	Υλικές Ζημιές κατά γεγονός	€30.000,00	€ 295,00
1.3	CG	Σωματικές Βλάβες, ομαδικό Ατύχημα	€75.000,00	ANEY
1.4	FP	Τροφική Δηλητηρίαση	ΙΣΧΥΕΙ	ANEY
1.5	FU	Τροφική Δηλητηρίαση Σωματικές Βλάβες κατ' άτομο	€10.000,00	ANEY
1.6	FG	Τροφική Δηλητηρίαση Σωματικές Βλάβες, Ομαδικό Ατύχημα	€25.000,00	ANEY
1.7	EL	Εργοδοτική Ευθύνη	ΙΣΧΥΕΙ	ANEY
1.8	EP	Εργοδοτική Ευθύνη Σωματικές Βλάβες κατ' άτομο	€15.000,00	ANEY
1.9	EG	Εργοδοτική Ευθύνη Σωματικές Βλάβες, ομαδικό ατύχημα	€37.500,00	ANEY

Δεδομένα Μελέτης

Η μελέτη αυτή έχει στηριχθεί στα παρακάτω στοιχεία:

Όνοματεπώνυμο **ΜΑΡΙΑ ΑΓΟΡΟΥ**

Είδος Κινδύνου **Λειτουργία Εστιατορίου, Καφετέριας, Ζαχαροπλαστείου, Fast- Food και Συναφών**

Διεύθυνση Κινδύνου **ΙΩΑΝΝΙΝΑ , ΙΩΑΝΝΙΝΑ**

Προτεινόμενη Έναρξη Ασφάλισης Από **20/9/2006 Έως 20/9/2007**

Στην επιχείρηση απασχολούνται: **Έως 5 υπάλληλοι.**

Στοιχεία Κόστους Προγράμματος

Για το σύνολο των οφειλών που περιγράφονται στην παρούσα μελέτη το συνολικό κόστος υπολογίστηκε σε **€ 216,03 Ετησίως.**

Στο κόστος περιλαμβάνονται και όλες οι νόμιμες επιβαρύνσεις.

Ετήσιο Ανώτατο Όριο Αποζημίωσης **€ 150.000,00**

Ετήσιο Ανώτατο Όριο Αποζημίωσης Τροφικής Δηλητηρίασης **€ 50.000,00**

Ετήσιο Ανώτατο Όριο Αποζημίωσης Εργοδοτικής Ευθύνης **€ 75.000,00**

Αναλυτική περιγραφή Παροχών –Καλύψεων

a/a	Κωδ.	Είδος Κάλυψης
1	REST	Λειτουργία Εστιατορίου, Καφετέριας, Ζαχαροπλαστείου, Fast-Food και Συναφών
1.1	CP	Σωματικές Βλάβες κατ' άτομο Καλύπτεται η <u>Γενική Αστική Ευθύνη</u> των ασφαλισμένων για ποσά που θα υποχρεωθούν να καταβάλουν ως αποζημίωση μέχρι των ορίων που αναφέρονται στον σχετικό πίνακα εξαιτίας τυχαίας σωματικής βλάβης τρίτου (θανατηφόρου ή μη), εφόσον αυτή έλαβε χώρα σε άμεση σχέση με το αντικείμενο δραστηριότητας του ασφαλιζομένου που δηλώθηκε και αναφέρεται στο σχετικό πακέτο. Η κάλυψη ισχύει για την έδρα της δραστηριότητας καθώς και για τον άμεσα γειτονικό χώρο.
1.2	CM	Υλικές Ζημιές κατά γεγονός Καλύπτεται η <u>Γενική Αστική Ευθύνη</u> των ασφαλισμένων για ποσά που θα υποχρεωθούν να καταβάλουν ως αποζημίωση μέχρι των ορίων που αναφέρονται στον σχετικό πίνακα εξαιτίας τυχαίας υλικής ζημιάς ή απώλειας σε ιδιοκτησία που ανήκει σε τρίτους, εφόσον αυτή έλαβε χώρα σε άμεση σχέση με το αντικείμενο δραστηριότητας του ασφαλιζομένου που δηλώθηκε και αναφέρεται στο σχετικό πακέτο. Η κάλυψη ισχύει για την έδρα της δραστηριότητας καθώς και για τον άμεσα γειτονικό χώρο.
1.3	CG	Σωματικές Βλάβες, ομαδικό Ατύχημα Καλύπτεται η <u>Γενική Αστική Ευθύνη</u> των ασφαλισμένων για ποσά που θα υποχρεωθούν να καταβάλουν ως αποζημίωση μέχρι των ορίων που αναφέρονται στον σχετικό πίνακα εξαιτίας τυχαίας σωματικής βλάβης τρίτων (θανατηφόρου ή μη), εφόσον αυτή έλαβε χώρα σε άμεση σχέση με το αντικείμενο δραστηριότητας του ασφαλιζομένου που δηλώθηκε και αναφέρεται στο σχετικό πακέτο. Η κάλυψη ισχύει για την έδρα της δραστηριότητας καθώς και για τον άμεσα γειτονικό χώρο.
1.4	FP	Τροφική Δηλητηρίαση
1.5	FU	Τροφική Δηλητηρίαση Σωματικές Βλάβες κατ' άτομο Καλύπτεται η Γενική Αστική Ευθύνη των ασφαλισμένων από <u>Τροφική Δηλητηρίαση Τρίτων</u> για ποσά που θα υποχρεωθούν να καταβάλουν ως αποζημίωση μέχρι των ορίων που αναφέρονται στον σχετικό πίνακα εξαιτίας τυχαίας σωματικής βλάβης τρίτου (θανατηφόρου ή μη), εφόσον αυτή έλαβε χώρα σε άμεση σχέση με το αντικείμενο δραστηριότητας του ασφαλιζομένου που δηλώθηκε και αναφέρεται στο σχετικό πακέτο, και συγκεκριμένα από την

πώληση φαγητών –ποτών του ασφαλιζομένου στην έδρα της επιχείρησης.

- 1.6 FG Τροφική Δηλητηρίαση Σωματικές Βλάβες, Ομαδικό Ατύχημα
 Καλύπτεται η Γενική Αστική Ευθύνη των ασφαλισμένων από **Τροφική Δηλητηρίαση Τρίτων** για ποσά που θα υποχρεωθούν να καταβάλουν ως αποζημίωση μέχρι των ορίων που αναφέρονται στον σχετικό πίνακα εξαιτίας **τυχαίας σωματικής βλάβης τρίτων (θανατηφόρου ή μη)**, εφόσον αυτή έλαβε χώρα σε άμεση σχέση με το αντικείμενο δραστηριότητας του ασφαλιζομένου που δηλώθηκε και αναφέρεται στο σχετικό πακέτο, και συγκεκριμένα από την πώληση φαγητών –ποτών του ασφαλιζομένου στην έδρα της επιχείρησης.
- 1.7 EL Εργοδοτική Ευθύνη
- 1.8 EP Εργοδοτική Ευθύνη Σωματικές Βλάβες κατ' άτομο
 Καλύπτεται η **Εργοδοτική Αστική Ευθύνη** των ασφαλισμένων για ποσά που θα υποχρεωθούν να καταβάλλουν σε υπάλληλό του για απαιτήσεις πέραν του ΙΚΑ ως αποζημίωση μέχρι των ορίων που αναφέρονται στον σχετικό πίνακα εξαιτίας **τυχαίας σωματικής βλάβης (θανατηφόρου ή μη)**, εφόσον αυτή έλαβε χώρα σε άμεση σχέση με το αντικείμενο δραστηριότητας του ασφαλιζομένου που δηλώθηκε και αναφέρεται στο σχετικό πακέτο. Η κάλυψη ισχύει για την έδρα της δραστηριότητας καθώς και για τον άμεσα γειτονικό χώρο.
- 1.9 EG Εργοδοτική Ευθύνη Σωματικές Βλάβες, ομαδικό ατύχημα
 Καλύπτεται η **Εργοδοτική Αστική Ευθύνη** των ασφαλισμένων για ποσά που θα υποχρεωθούν να καταβάλλουν σε υπάλληλό του για απαιτήσεις πέραν του ΙΚΑ ως αποζημίωση μέχρι των ορίων που αναφέρονται στον σχετικό πίνακα εξαιτίας **τυχαίας σωματικής βλάβης (θανατηφόρου ή μη)**, εφόσον αυτή έλαβε χώρα σε άμεση σχέση με το αντικείμενο δραστηριότητας του ασφαλιζομένου που δηλώθηκε και αναφέρεται στο σχετικό πακέτο. Η κάλυψη ισχύει για την έδρα της δραστηριότητας καθώς και για τον άμεσα γειτονικό χώρο.

Μελέτη Ασφάλισης Γενικής Αστικής Ευθύνης

Πίνακας Παροχών – Καλύψεων

α/α	Κωδ.	Είδος Κάλυψης	Κεφάλαιο	Απαλλαγή
1	GYM	Λειτουργία Γυμναστηρίων		
1.1	CP	Σωματικές Βλάβες κατ' άτομο	€30.000,00	ANEY
1.2	CG	Σωματικές Βλάβες, ομαδικό Ατύχημα	€75.000,00	ANEY
1.3	CM	Υλικές ζημιές κατά γεγονός	€30.000,00	€295,00
1.4	EL	Εργοδοτική Ευθύνη	ΙΣΧΥΕΙ	ANEY

Δεδομένα Μελέτης

Η μελέτη αυτή έχει στηριχθεί στα παρακάτω στοιχεία:

Όνοματεπώνυμο **ΜΑΡΙΑ ΑΓΟΡΟΥ**

Είδος Κινδύνου **Λειτουργία Γυμναστηρίων**

Διεύθυνση Κινδύνου **ΙΩΑΝΝΙΝΑ , ΙΩΑΝΝΙΝΑ**

Προτεινόμενη Έναρξη Ασφάλισης Από **20/9/2006** Έως **20/9/2007**

Στοιχεία Κόστους Προγράμματος

Για το σύνολο των οφειλών που περιγράφονται στην παρούσα μελέτη το συνολικό κόστος υπολογίστηκε σε **€ 60,01 Ετησίως**.

Στο κόστος περιλαμβάνονται και όλες οι νόμιμες επιβαρύνσεις.

Ετήσιο Ανώτατο Όριο Αποζημίωσης **€ 150.000,00**

Αναλυτική περιγραφή Παροχών –Καλύψεων

- a/a Κωδ. Είδος Κάλυψης
- 1 GYM Λειτουργία Γυμναστηρίων
- 1.1 CP Σωματικές Βλάβες κατ' άτομο
Καλύπτεται η Γενική Αστική Ευθύνη των ασφαλισμένων για ποσά που θα υποχρεωθούν να καταβάλουν ως αποζημίωση μέχρι των ορίων που αναφέρονται στον σχετικό πίνακα εξαιτίας **τυχαίας σωματικής βλάβης τρίτου (θανατηφόρου ή μη)**, εφόσον αυτή έλαβε χώρα σε άμεση σχέση με το αντικείμενο δραστηριότητας του ασφαλιζομένου που δηλώθηκε και αναφέρεται στο σχετικό πακέτο. Η κάλυψη ισχύει για την έδρα της δραστηριότητας καθώς και για τον άμεσα γειτονικό χώρο.
- 1.2 CG Σωματικές Βλάβες, ομαδικό Ατύχημα
Καλύπτεται η Γενική Αστική Ευθύνη των ασφαλισμένων για ποσά που θα υποχρεωθούν να καταβάλουν ως αποζημίωση μέχρι των ορίων που αναφέρονται στον σχετικό πίνακα εξαιτίας **τυχαίας σωματικής βλάβης τρίτων (θανατηφόρου ή μη)**, εφόσον αυτή έλαβε χώρα σε άμεση σχέση με το αντικείμενο δραστηριότητας του ασφαλιζομένου που δηλώθηκε και αναφέρεται στο σχετικό πακέτο. Η κάλυψη ισχύει για την έδρα της δραστηριότητας καθώς και για τον άμεσα γειτονικό χώρο.
- 1.3 CM Υλικές ζημιές κατά γεγονός
Καλύπτεται η Γενική Αστική Ευθύνη των ασφαλισμένων για ποσά που θα υποχρεωθούν να καταβάλουν ως αποζημίωση μέχρι των ορίων που αναφέρονται στον σχετικό πίνακα εξαιτίας **τυχαίας υλικής ζημιάς ή απώλειας σε ιδιοκτησία που ανήκει σε τρίτους**, εφόσον αυτή έλαβε χώρα σε άμεση σχέση με το αντικείμενο δραστηριότητας του ασφαλιζομένου που δηλώθηκε και αναφέρεται στο σχετικό πακέτο. Η κάλυψη ισχύει για την έδρα της δραστηριότητας καθώς και για τον άμεσα γειτονικό χώρο.
- 1.4 EL Εργοδοτική Ευθύνη

Μελέτη Ασφάλισης Γενικής Αστικής Ευθύνης

Πίνακας Παροχών – Καλύψεων

α/α	Κωδ.	Είδος Κάλυψης	Κεφάλαιο	Απαλλαγή
1	HOTEL	Λειτουργία Ξενοδοχείων, Ενοικιαζόμενων Δωματίων, Πανσιόν και Ξενώνων		
1.1	CP	Σωματικές Βλάβες κατ' άτομο	€30.000,00	ANEY
1.2	CG	Σωματικές Βλάβες, ομαδικό Ατύχημα	€75.000,00	ANEY
1.3	CM	Υλικές Ζημιές κατά γεγονός	€30.000,00	€295,00
1.4	EL	Εργοδοτική Ευθύνη	ΙΣΧΥΕΙ	ANEY
1.5	EP	Εργοδοτική Ευθύνη Σωματικές Βλάβες κατ' άτομο	€15.000,00	ANEY
1.6	EG	Εργοδοτική Ευθύνη Σωματικές Βλάβες, ομαδικό ατύχημα	€37.500,00	ANEY
1.7	FP	Τροφική Δηλητηρίαση	ΙΣΧΥΕΙ	ANEY
1.8	FU	Τροφική Δηλητηρίαση Σωματικές Βλάβες κατ' άτομο	€10.000,00	ANEY
1.9	FG	Τροφική Δηλητηρίαση Σωματικές Βλάβες, Ομαδικό Ατύχημα	€25.000,00	ANEY

Δεδομένα Μελέτης

Η μελέτη αυτή έχει στηριχθεί στα παρακάτω στοιχεία:

Όνοματεπώνυμο **MARIA ΑΓΟΡΟΥ**

Είδος Κινδύνου **Λειτουργία Ξενοδοχείων, Ενοικιαζόμενων Δωματίων,
Πανσιόν και Ξενώνων**

Διεύθυνση Κινδύνου **ΙΩΑΝΝΙΝΑ , ΙΩΑΝΝΙΝΑ**

Προτεινόμενη Έναρξη Ασφάλισης Από **20/9/2006 Έως 20/9/2007**

Αριθμός κλινών **10**

Στην επιχείρηση λειτουργεί: **Εστιατόριο/bar Πισίνα**

Στοιχεία Κόστους Προγράμματος

Για το σύνολο των οφειλών που περιγράφονται στην παρούσα μελέτη το συνολικό κόστος υπολογίστηκε σε **€ 103,96 Ετησίως**.

Στο κόστος περιλαμβάνονται και όλες οι νόμιμες επιβαρύνσεις.

Ετήσιο Ανώτατο Όριο Αποζημίωσης **€ 150.000,00**

Ετήσιο Ανώτατο Όριο Αποζημίωσης Τροφικής Δηλητηρίασης **€ 50.000,00**

Ετήσιο Ανώτατο Όριο Αποζημίωσης Εργοδοτικής Ευθύνης **€ 75.000,00**

a/a	Κωδ.	Είδος Κάλυψης
1	HOTEL	Λειτουργία Ξενοδοχείων, Ενοικιαζόμενων Δωματίων, Πανσιόν και Ξενώνων
1.1	CP	Σωματικές Βλάβες κατ' άτομο Καλύπτεται η <u>Γενική Αστική Ευθύνη</u> των ασφαλισμένων για ποσά που θα υποχρεωθούν να καταβάλουν ως αποζημίωση μέχρι των ορίων που αναφέρονται στον σχετικό πίνακα εξαιτίας τυχαίας σωματικής βλάβης τρίτου (θανατηφόρου ή μη), εφόσον αυτή έλαβε χώρα σε άμεση σχέση με το αντικείμενο δραστηριότητας του ασφαλιζομένου που δηλώθηκε και αναφέρεται στο σχετικό πακέτο. Η κάλυψη ισχύει για την έδρα της δραστηριότητας καθώς και για τον άμεσα γειτονικό χώρο.
1.2	CG	Σωματικές Βλάβες, ομαδικό Ατύχημα Καλύπτεται η <u>Γενική Αστική Ευθύνη</u> των ασφαλισμένων για ποσά που θα υποχρεωθούν να καταβάλουν ως αποζημίωση μέχρι των ορίων που αναφέρονται στον σχετικό πίνακα εξαιτίας τυχαίας σωματικής βλάβης τρίτων (θανατηφόρου ή μη), εφόσον αυτή έλαβε χώρα σε άμεση σχέση με το αντικείμενο δραστηριότητας του ασφαλιζομένου που δηλώθηκε και αναφέρεται στο σχετικό πακέτο. Η κάλυψη ισχύει για την έδρα της δραστηριότητας καθώς και για τον άμεσα γειτονικό χώρο.
1.3	CM	Υλικές Ζημιές κατά γεγονός Καλύπτεται η <u>Γενική Αστική Ευθύνη</u> των ασφαλισμένων για ποσά που θα υποχρεωθούν να καταβάλουν ως αποζημίωση μέχρι των ορίων που αναφέρονται στον σχετικό πίνακα εξαιτίας τυχαίας υλικής ζημιάς ή απώλειας σε ιδιοκτησία που ανήκει σε τρίτους, εφόσον αυτή έλαβε χώρα σε άμεση σχέση με το αντικείμενο δραστηριότητας του ασφαλιζομένου που δηλώθηκε και αναφέρεται στο σχετικό πακέτο. Η κάλυψη ισχύει για την έδρα της δραστηριότητας καθώς και για τον άμεσα γειτονικό χώρο.
1.4	EL	Εργοδοτική Ευθύνη
1.5	EP	Εργοδοτική Ευθύνη Σωματικές Βλάβες κατ' άτομο Καλύπτεται η <u>Εργοδοτική Αστική Ευθύνη</u> των ασφαλισμένων για ποσά που θα υποχρεωθούν να καταβάλλουν σε υπάλληλό του για απαιτήσεις πέραν του ΙΚΑ ως αποζημίωση μέχρι των ορίων που αναφέρονται στον σχετικό πίνακα εξαιτίας τυχαίας σωματικής βλάβης (θανατηφόρου ή μη), εφόσον αυτή έλαβε χώρα σε άμεση σχέση με το αντικείμενο δραστηριότητας του ασφαλιζομένου που δηλώθηκε και αναφέρεται στο σχετικό πακέτο. Η κάλυψη ισχύει για την έδρα της δραστηριότητας καθώς και για τον άμεσα γειτονικό χώρο.

- 1.6 EG Εργοδοτική Ευθύνη Σωματικές Βλάβες, ομαδικό ατύχημα
 Καλύπτεται η Εργοδοτική Αστική Ευθύνη των ασφαλισμένων για ποσά που θα υποχρεωθούν να καταβάλλουν σε υπάλληλό του για απαιτήσεις πέραν του ΙΚΑ ως αποζημίωση μέχρι των ορίων που αναφέρονται στον σχετικό πίνακα εξαιτίας **τυχαίας σωματικής βλάβης (θανατηφόρου ή μη)**, εφόσον αυτή έλαβε χώρα σε άμεση σχέση με το αντικείμενο δραστηριότητας του ασφαλιζομένου που δηλώθηκε και αναφέρεται στο σχετικό πακέτο. Η κάλυψη ισχύει για την έδρα της δραστηριότητας καθώς και για τον άμεσα γειτονικό χώρο.
- 1.7 FP Τροφική Δηλητηρίαση
- 1.8 FU Τροφική Δηλητηρίαση Σωματικές Βλάβες κατ' άτομο
 Καλύπτεται η Γενική Αστική Ευθύνη των ασφαλισμένων από Τροφική Δηλητηρίαση Τρίτων για ποσά που θα υποχρεωθούν να καταβάλουν ως αποζημίωση μέχρι των ορίων που αναφέρονται στον σχετικό πίνακα εξαιτίας **τυχαίας σωματικής βλάβης τρίτου (θανατηφόρου ή μη)**, εφόσον αυτή έλαβε χώρα σε άμεση σχέση με το αντικείμενο δραστηριότητας του ασφαλιζομένου που δηλώθηκε και αναφέρεται στο σχετικό πακέτο, και συγκεκριμένα από την πώληση φαγητών –ποτών του ασφαλιζομένου στην έδρα της επιχείρησης.
- 1.9 FG Τροφική Δηλητηρίαση Σωματικές Βλάβες, Ομαδικό Ατύχημα
 Καλύπτεται η Γενική Αστική Ευθύνη των ασφαλισμένων από Τροφική Δηλητηρίαση Τρίτων για ποσά που θα υποχρεωθούν να καταβάλουν ως αποζημίωση μέχρι των ορίων που αναφέρονται στον σχετικό πίνακα εξαιτίας **τυχαίας σωματικής βλάβης τρίτων (θανατηφόρου ή μη)**, εφόσον αυτή έλαβε χώρα σε άμεση σχέση με το αντικείμενο δραστηριότητας του ασφαλιζομένου που δηλώθηκε και αναφέρεται στο σχετικό πακέτο, και συγκεκριμένα από την πώληση φαγητών –ποτών του ασφαλιζομένου στην έδρα της επιχείρησης.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Στις αρχές του 19^{ου} αιώνα εμφανίστηκε η ασφάλιση αστικής ευθύνης. Στην αρχή ως ασφάλιση ευθύνης των οχημάτων, σιδηροδρόμων, εργοδοτών και αργότερα κάλυψε τα μεγάλα εργοστάσια και τις οργανωμένες ιδιωτικές επιχειρήσεις. Στην ασφάλιση αστικής ευθύνης υπάρχει μια τριγωνική σχέση μεταξύ του ασφαλιστή, του ασφαλιζόμενου και του τρίτου. Τρίτος θεωρείται αυτός που υπέστη τη ζημία, και ο οποίος πρέπει να αποζημιωθεί και απαιτεί την επανόρθωση της ζημίας που υπέστη. Σύμφωνα με το άρθρο 6, Ν 2251/94, ο παραγωγός ευθύνεται για κάθε ζημία που οφείλεται σε ελάττωμα του προϊόντος του. η ευθύνη αυτή είναι ειδική, δεν επηρεάζει τυχόν ευθύνη του παραγωγού με τις γενικές διατάξεις.

Η ασφαλιστική κάλυψη πρέπει να είναι ξεκάθαρη όσον αφορά σε κάποιες θεμελιώδεις έννοιες. Έτσι, ένα τέτοιο ασφαλιστήριο συμβόλαιο καλύπτει πάντα την ευθύνη του ασφαλιζόμενου για σωματικές βλάβες, θάνατο ή/και υλικές ζημίες που προκλήθηκαν σε τρίτους από την χρήση και κατανάλωση ελαττωματικών προϊόντων. Ακόμα καλύπτει τον ασφαλιζόμενο κατά των συνεπειών της εξ αδικοπραξίας αστικής του ευθύνης, όπως αυτή προβλέπεται από τον αστικό κώδικα αλλά δεν καλύπτει την ποινική ευθύνη του ασφαλιζόμενου. Το ασφαλιστήριο καλύπτει τους κινδύνους από τη χρονική στιγμή που το προϊόν δεν βρίσκεται πια στις εγκαταστάσεις του κατασκευαστή ή ο ασφαλιζόμενος δεν έχει άμεσο έλεγχο στο προϊόν του. Εκτός όμως από τις καλύψεις το ασφαλιστήριο συμβόλαιο έχει και κάποιες εξαιρέσεις, ή γιατί υπάρχουν άλλα ασφαλιστήρια που παρέχουν αυτή την κάλυψη, ή γιατί ο ασφαλιστής δεν είναι διατεθειμένος να χορηγήσει την κάλυψη χωρίς περιορισμούς στον κίνδυνο που ασφαρίζει, ή γιατί μερικοί κίνδυνοι από τη φύση τους δεν είναι δυνατόν να ασφαλιστούν. Μερικές όμως από τις εξαιρέσεις του ασφαλιστηρίου, είναι δυνατόν σε ορισμένες περιπτώσεις να συμπεριληφθούν στην κάλυψη μετά από μελέτη συγκεκριμένων στοιχείων, ειδικές προϋποθέσεις και ξεχωριστό ασφαλιστρο.

Κάθε ασφαλιστήριο συμβόλαιο πρέπει να περιλαμβάνει όλα τα απαραίτητα στοιχεία του ασφαλιζόμενου, έτσι ώστε η εταιρία να μπορεί να εκτιμήσει σωστά το μέγεθος και την έκταση του κινδύνου. Το ασφαλιστήριο περιέχει τα όρια καλύψεων και τους όρους των συμβολαίων. Τα όρια καλύψεων είναι μια συμφωνία ανάμεσα στον ασφαλιστή και τον ασφαλιζόμενο και ανάλογα με τους κινδύνους που καλύπτει το συμβόλαιο. Ενώ οι όροι των συμβολαίων διακρίνονται σε γενικούς και ειδικούς όρους, όπου περιλαμβάνει τις υποχρεώσεις του ασφαλιστή και του ασφαλιζόμενου.

Κίνδυνος είναι η δυνατότητα που υπάρχει να συμβεί κάποιο γεγονός, που σαν συνέπεια του θα έχει ή τη μείωση της περιουσίας κάποιου προσώπου ή την ανάγκη αυξήσεώς της, προκειμένου να αντιμετωπιστεί κάποια έκτακτη οικονομική ανάγκη. Όπου υπάρχει σειρά διανομής του προϊόντος, ο καθένας που μετέχει σ' αυτήν ευθύνεται εξ ολοκλήρου, εκτός και αν αποκαλύψει τον παραγωγό ή τον δικό του προμηθευτή. Εξαιτίας της φύσης των προϊόντων τους οι εταιρίες που παράγουν και διαθέτουν προϊόντα διατροφής είναι πιο τρωτές

στους κινδύνους αλλοίωσης των προϊόντων τους από άλλες. Ακόμα και η χρήση των πιο σύγχρονων μεθόδων δεν μπορεί να αποκλείσει το ενδεχόμενο κάποιας αλλοίωσης ούτε να αποκλειστεί το ανθρώπινο λάθος κατά τη διανομή και μέχρι τη στιγμή πώλησης του προϊόντος.

Οι ασφαλίσεις αστικής ευθύνης γνωρίζουν σημαντική ανάπτυξη την τελευταία δεκαετία. Η μεταβολή της άποψης για την αστική ευθύνη κατά τη διάρκεια της ασφαλιστικής ιστορίας και η ανάπτυξη αυτής της ασφάλισης οφείλονται στην πολιτική της σημερινής οικονομίας και στους συνδεδεμένους με αυτή κινδύνους. Σύμφωνα με το νέο νόμο 2251/94 για την προστασία του καταναλωτή καθορίζονται στην Ελλάδα κανόνες δικαίου που αφορούν τις εμπορικές συναλλαγές, που κάνουν καταναλωτής και έμπορος, επαναπροσδιορίζεται η έννοια του παραγωγού και του καταναλωτή. Επίσης με τον νόμο συνίσταται το “Εθνικό Συμβούλιο καταναλωτών” ως συμβουλευτικό και γνωμοδοτικό όργανο του Υπουργείου Εμπορίου. Ανεξάρτητα από την ύπαρξη του νόμου για την προστασία του καταναλωτή δεν πρέπει να περιμένει κανείς γρήγορη αλλαγή στις σχέσεις Έλληνα καταναλωτή και παραγωγού.

Όταν επέλθει ο κίνδυνος ο ασφαλιζόμενος κάνει έγγραφη αναγγελία προς την εταιρία η οποία γίνεται συνήθως με επιστολή. Η εταιρία ορίζει πραγματογνώμονα, ο οποίος συλλέγει στοιχεία για την εκτίμηση της ζημίας. Αφού συλλέξει όλα τα απαραίτητα στοιχεία συντάσσει μια έκθεση. Με την έκθεση αυτή η εταιρία αποζημιώνει τον ασφαλιζόμενο με το ποσό που ορίζει το ασφαλιστήριο συμβόλαιο.

Ο κλάδος της αστικής ευθύνης στη χώρα μας έχει μεγάλες δυνατότητες ανάπτυξης. Βέβαια δεν είναι διαδεδομένος διότι τα τελευταία χρόνια αναπτύχθηκε. Υπάρχουν τρία αδύνατα σημεία: πρώτο, δεν γνωρίζουμε τη νέα νομοθεσία των κρατών –μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Δεύτερο, πως θα γίνει η ερμηνεία των νέων διατάξεων εκ μέρους των δικαστηρίων. Τρίτο, πως θα δράσουν οι καταναλωτές. Ο προβληματισμός που υπάρχει είναι η αντίδραση των καταναλωτών. Το αν θα υπάρξει αύξηση ή όχι εξαρτάται από τη διαφορά που υπάρχει μεταξύ της νέας και παλαιάς νομοθεσίας, σε πόσες περιπτώσεις οι άνθρωποι πηγαίνουν στα δικαστήρια και αν επιτρέπεται πολλά άτομα μαζί να κάνουν συλλογικές διεκδικήσεις. Ο κλάδος της αστικής ευθύνης προϊόντος με τη βοήθεια της νομοθεσίας θα έχει αλματώδη άνοδο τα επόμενα χρόνια. Όμως οι ασφαλιστές θα πρέπει να είναι πολύ προσεκτικοί γιατί ο κλάδος αυτός στη χώρα μας είναι σχεδόν άγνωστος.

ΣΥΝΕΒΑΙΘΑΝ

MARLINES A.E.

Αστική Ευθύνη Πλοίου.

Ζημία σε τροχόσπιτο της εταιρίας CAMPERLAND κατά τη μεταφορά του μέσα σε terry boat, που έγινε στις 7 Ιουλίου 1995. Αποζημιώθηκε στις 26 Σεπτεμβρίου 1995, με **1.230.000** δραχμές.

Σ. ΣΚΛΑΒΟΣ Α.Β.Ε.

Αστική Ευθύνη Εργοδότη

Ατύχημα του εργάτη Β. Παπαδοπούλου, στο εργαστήριο μηχανολογικών κατασκευών της Εταιρίας, στις 10 Φεβρουαρίου 1995. Αποζημιώθηκε στις 5 Μαΐου 1995, με **1.273.000** δραχμές.

INTERCEPTOR A.E.

Αστική Ευθυνη Συστημάτων Συναγερμού.

Κλοπή του αυτοκινήτου του Κ. Ταμπάκου λόγω μη λειτουργίας του συστήματος συναγερμού, στις 17 Απριλίου 1995. Αποζημιώθηκε στις 9 Ιουνίου 1995, με **4.669.000** δραχμές.

ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ Ε.Π.Ε.

Αστική Ευθύνη Επαγγελματικού Χώρου.

Ζημιές σε αυτοκίνητα πελατών του, από πυρκαϊά μέσα σε συνεργείο αυτοκινήτων, όπου βρίσκονταν για επισκευή στις 3 Μαΐου 1995. Αποζημιώθηκαν στις 23 Ιουνίου 1995, με **510.000** δραχμές.

